

31785

(ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును)

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 15

జన పట్టణము 1927-వ సం॥ ఆగస్టునెల 23-వ తేది మంగళవారము

No. 121

అవతరము ౧౫

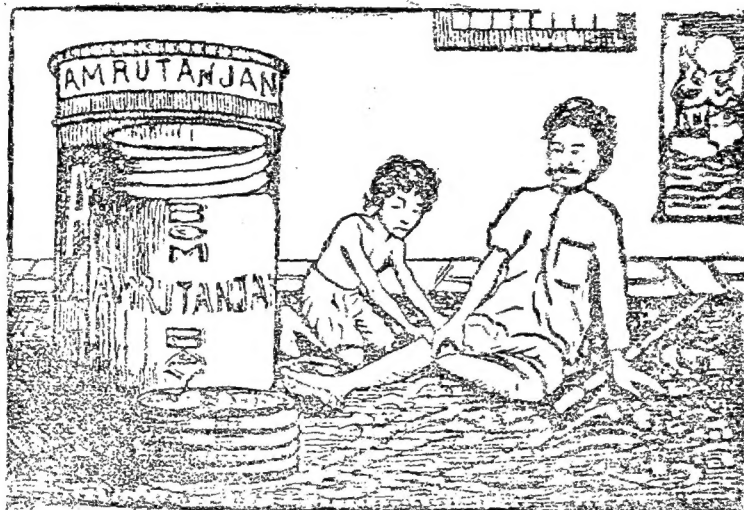
శ్రీ ప్రభవసామనంవత్సర శ్రావణమాస బహుళ ఏకాదశి.

సంచిక ౧౨౩

అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వులకు వుంచిమందు

గొప్పగొప్పవారితో వేలకు వేలు
 యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది
 తలగొప్పలమామనను, వా యు పోట్ల
 జాపుకు, పార్వపుగొప్పల బారదోలును,
 పోట్లపోగొట్టును, బెనుకుల భేదించును,
 బాపుల యాత్రిమాపును, దగ్గును తగ్గించును,
 మరతను తొలగించును.

ఈ మొదటను రుద్దగానే చెమట పట్టుట
 పలక తగినమంతలి దువ్వచ్చార్థములను తొ
 ల్గొందును. నొప్పులు తగ్గించును. విదేశము
 కల్లో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము అన్ని విధములగా
నొప్పలకు నంజీవనమిది.
పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన
మోనము గలుగదు.
చక్కని దబ్బితో నహా సిసా 1-కి 0.10-0
డజ్జ 1-కి రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.
అమృతాంజనం దీపా
6, 7 తంబు శ్లేటిపీథి, మద్రాసు
శక
249, శ్రీరీలోక్తు, గౌర్కు, బొంబాయి.

ఆంధ్ర గ్రంథ మాల

సెం. 7 తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు.

ఈ గ్రంథమాలయందు, విజ్ఞానాభ్యుదయమునకు సాధనములై వివిధవిషయములకు సంబంధించిన గ్రంథములు రెండుమాసముల కొక గ్రంథమువంతైన బ్రచురింపబడును.

పెలుచడిన గంధములు :

- 1 శతకమంజరి (భక్తిసంపుటము): వృషాధిప, సర్వేశ్వర, దేవకీనందన, నారాయణ, కాళహస్తీశ్వరాది శతకములు పది యిందు గలవు. ఒక్కొక్కశతకమునకు పీఠికయు, పాఠభేదములును గలవు. (ఈ శతకములు విడిగను దొరకును) ౧-౮-౦
- 2 బసవపురాణము (ద్వైపద): పాల్కురికి సోమనాథుడు. అనేక తాళపత్రమాతృకలను బరిశీలించి కూర్చిన మూలము. పాఠభేదములు సూచింపబడినవి. శ్రీ వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు వ్రాసిన విపులమగ్రపీఠిక గలదు. ౨-౮-౦
- 3 గాంధీమహాత్మని ఔల్లాము కాంగ్రెసు అధ్యక్షోపన్యాసము ౦-౪-౦
- 4 కమలాక్షి (చిన్న విచిత్రకథ): రాయసం వేంకటశివుడుగారు ౦-౮-౦
- 5 నీతినిధి: ఇది యొక యుక్త్యాపనీతిగ్రంథము. ఇది తొలుదొల్ల రెండువేలేండ్లకు ముందొక భారతీయ పండితునిచే తిబేతుభాషయందు రచియింపబడి పదపది యనేక భాషల బరివర్తితమై వ్యాప్తినిగన్నది. అనువాదకులు వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు ౧-౪-౦

పెలువడనున్న గంధములు

- 6 చీర్ణవిజయనగరచరిత్రము: కుందూరి ఈశ్వరదత్తుగారు, బి. ఏ. శ్రీకృష్ణ దేవరాయ సామ్రాజ్యలక్ష్మీపీఠమును విద్యానగరము (హంపిశిథిలముల) యొక్క ప్రాచీనచరిత్రము, ప్రకృతస్థితిజ్ఞయు నిందు పరిశ్రమములైనవి.
- 7 త్యాగరాజస్వామిచరిత్రము (పద్యకావ్యము): శ్రీహనుమత్రి కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి కృతము. శ్రీరామధర్మాగారియు, గాయకపితామహుడు నగు శ్రీత్యాగరాజుగారి చరిత్ర మిందు సరసముగ వర్ణింపబడినది. సందర్భానుసారముగ త్యాగరాజుగారు రచించినకృతులును నిందుఁ జేర్చబడినవి.
- 8 భీష్ముడు: (యిదంకిముల నాటకము) నార్సేదేశపు కవిశిఖామణి యగు ఇబ్నను గారి బ్రతుండు అను నాటకమున కనువాదము. అనువాదములు పొణకా పిచ్చిరెడ్డిగారు.

కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు, వ్యవస్థాపకుడు.

25

493

భవిష్యత్తును సరిగ్గానే ప్రశ్నలకు బహుమతాన్ని
 1-0-0. ప్రశ్నల ప్రశ్నల 0-1-0. వి. పి. బహుమతి 0-4-0
 అవును ప్రశ్నల ప్రాయశాంతును తెలుపబడెను. 1278
 హానీ మూల బోధింపబడుచున్నది.

ఆయుర్వేదాషధ రత్న కరము

చరక చికిత్సాస్థానము రు 6

చరక చికిత్సాస్థానము రు 6

[illegible]

సువర్ణ సుందర సము

సంపరకాశ్రమారీచే కవిపెట్టుబడినది. ఎటువంటి పదామేనా
ములైనను గుడుర్చును. ఇకాశికెను అనవసరము. 50 మాత్రం
క్రు. 5/ వాడు విధము మందుతో పంపబడును. 2126
[తిరురవాయనశాల, మూకాల్లూరి, కృష్ణా.

శాస్త్రోక్తమైన జ్యోతిషం

భవిష్యత్తును గురించి 6 న్యాయమైన ప్రశ్నలకు బదులు
వ్రాయుటకు రూ. 1-0-0 పై (పత్రికప్రశ్నకు 0-4-0 సంవత్సర
పూము వ్రాయుటకు రూ. 5-0-0. వి. పి. భిర్యులు నేరు.
ప్రశ్న వ్రాయుకాలము తెలుపవలయును. సర్వకార్యములందు
జయము నొసగు శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రివర్యులు రూ. 2-8-0.
శ్రీ శివసుబ్రహ్మణ్య జ్యోతిషకవివలయము,
8860 దిగు తల్లి, చిత్తూరు జిల్లా.

పాఠ్య కుటుంబములు

బ బహుళా వాని కన్నీటికంఠెను దృఢమైనది.
 రొఖిలేము మాత్రమే ప్రసన్నమైన చిన్నికలను
 మాత్రము బాదుగకు యివ్వబడును. అన్ని పరి
 కరములను, విడిభాగముగాను మాట అమ్మ
 బడును. జిల్లా ఏజంటుకూడ కావలెను.

దేవ్ అంధు కో (వివిశు కో)

1/186 మాంబురో, మద్రాస్

గ్రామపునర్నిర్మాణపు యోర్పాటులు, గ్రామదుస్థితి

మన రాజధానిలో నూటికి తొమ్మిది గ్రామములలో నివసించుచున్నారు. మిగిలినవి పట్టణములలో నివసించుచున్నారు. శారీరకముగను, సాంఘికముగను, ఆర్థికముగను గ్రామాదులస్థితి చాలదుస్థితిలోనున్నది. గ్రామములలో చాలమంది వ్యవసాయమును సాధారణపడియుండుచున్నారు. అందువల్ల వీరు గ్రామాదులను వదలుటకు వీలులేదు. గ్రామములలోని పిల్లలు అపరిమితముగను, యిరుకుగాను, పెంటకుప్పలతోను, బురదతోను, అపరిమితమైన నీటితోనున్న చెరువులు, నూరులతోను నుండును. అందువల్లనే గ్రామాదులు ఆరోగ్యకరముగా నుండుటలేదు. వీటిని చక్కపరచుటకు శ్రద్ధ తీసికొనువారు లేరు.

చదువు

చదువు విషయములో మనదేశపు జనాభా తెల్లప్రకారం నూటికి 90 గిరికి చదువను వ్రాయను రాదు అని తెలియుచున్నది. చదువునన్ని నవారు నూటికి 7గురే వున్నారు. దీనినిబట్టి చూచిన గ్రామాదులలో చదువు విషయమై తగిన శ్రద్ధ లేదని రుజువుచున్నది. ప్రతి గ్రామములోను పాఠశాలలుండు నగత్యమున్నదని నేరే చెప్పవచ్చుకరెను.

వైద్యసహాయము, ఆరోగ్యము

పైన వివరించిన గ్రామదుస్థితినిబట్టి గ్రామములలో రోగములు యెక్కువై మరణసంఖ్య యెక్కువగుచున్నది. మన దేశములో వైద్యులకి ముప్పదిమంది మరణసంఖ్య. అమెరికా ఇంగ్లాండు మున్నగుదేశములలో వైద్యులకి 12 గురే మరణసంఖ్య. ఎవరికైనను రోగమువచ్చినా మండిచ్చునహాయము గ్రామములలోలేదనియే చెప్పవచ్చును. ప్రతి గ్రామములోను నీకొరత దీర్చుటకు శ్రద్ధబానవలసియున్నది. ఆరోగ్యసౌకర్యము లేకనే మనదేశములో మనుష్యుని ఆయుఃపరిమాణము 24 వత్సరములే. ఇంగ్లాండు అమెరికాలలో 50 వత్సరములు.

మార్గసౌకర్యములు

బండిదారిగాని మరేమందిదారిగాని నొక గ్రామమునుంచి మరొక గ్రామమునకు పోవుటకు తగిన మార్గ సౌకర్యములు లేవు. ఒక గ్రామము నుంచి మరొక గ్రామము పోవలెనంటే బండిదారి యేవేసంగిలోనో పోలములద్వారామాత్రముండును. మిగతాకాలములలో అసలేవుండదని చెప్పవచ్చును. మనుష్యులు నడచుటకై నా పోలములయొక్క గట్టకుండి అనేక బాధలుపడుతూ వెళ్ళుట తలపించుచున్నది. యాబాధను తీర్చుట చాల అగత్యమైయున్నది.

యిండ్లయొక్క సౌకర్యములు

సాధారణముగా గ్రామములలో కట్టుబండ్లకు తగిన యేర్పాట్లుండవు. యింటిదుట్టు భాగీశమువుండదు. ఒకయింటిమీద నకయిల్లువుండునట్లుగా కట్టబడురు. దీనివల్ల అనారోగ్యము హెచ్చు అగుచున్నది. ఏ గ్రామము చూచినను పెరుగుచున్నదిగాని తగ్గుటలేదు. అందువల్ల యిండ్లకట్టుటనుగూర్చి తగినకట్టు దిట్టములు యేర్పాటుచేయువలసి యున్నది.

పాఠశాలలు

గ్రామములలోని ప్రజలు యావివయమై పడు బాధ అపారము. డెబ్బాప్రదేశములలోని బాధ చెప్పటకు నలవిగాదు. ఈ బాధ తీర్చుటకు ప్రతి గ్రామములోను పురుషులకు స్త్రీలకు యిందుకొరకు ప్రత్యేక సౌకర్యములుగూర్చుట మిక్కిలి అగత్యమైయున్నది.

గ్రామపాఠశాలకు అంటియుండవలసిన సంస్థలు

1. ప్రైమరీవిద్య నిర్బంధవిద్యగా చేయుటయు.
2. వ్యవసాయము, వడ్రము, వడకు, నేత పరిశ్రమయు యివిగాక ఏ గ్రామములో సహజముగనుండే తదిదర వృత్తి విద్యలకూడా విద్యార్థులకు నేర్పుటకు యేర్పాటు.
3. శారీర వ్యాయామము నిర్బంధముగా విద్యార్థులకు చేయుట.
4. పెద్దలకు విద్యగరువుటకు రాత్రిపాఠశాలలు మేజిక్ లాంతరు ప్రదర్శనలు, ఉపన్యాసములచేయే యేర్పాటు.
5. విద్యార్థులకు గృహవికిత్సకు తగిన వైద్యమనేర్పుటయు, ఈనేర్పు ఉపాధ్యాయుడే ఆయుర్వేదవైద్యములో కృతార్థుడై యుండుటయు, గ్రామప్రజలలో వైద్యసహాయము చేయుటకుగాని కొన్ని మందులను సప్లయచేసి ఉచితవైద్యపు యేర్పాటుచేయుట.
6. పశనమందిరము, పుస్తకభాండాగారము, యేర్పరచి దానిబాధ్యత ఉపాధ్యాయులలో ఒకరికి వప్పించుట.
7. వ్యవసాయపరిశ్రమ, ఆదర్శముగనుండుటకుగాను స్కూలునకుఅంటియుండునట్లు ఒకవ్యవసాయపు పరిశ్రమను యేర్పాటుచేయుట.

కావలెను

గుడివాడతాలూకా యలకురు అగ్రహారములో దేశోద్ధారక కాళీనాథుని నాగేశ్వరరావుగారిచే నేర్పాటు గావించబడిన పాఠశాలలో హైయర్ గ్రేడ్ ప్రైనింగు ఉపాధ్యాయుడు కావలసియున్నాడు. దరఖాస్తును స్కూలుమానేజరు, యలకురు, నిడుమోలు అని వ్రాయవలయును.

విశ్రాంతిసలములు.

పిల్లల ఆటలకు పెద్దల విశ్రాంతిసలములకు తగిన విశ్రాంతిసలమును గ్రామమునకు యేమొకపరిభాగమునో యేర్పాటుచేసి దానిని పట్టణములందు యేర్పరచు పాఠ్యులవలె నుండునట్లు తయారుచేయు యేర్పాటుచేయవలెను.

నీటిసప్లయ

మంచినీటికిన్ని, బట్టలుపుడుకుటకు, పశువులకు వేరువేరు యేర్పాటుచేయుట.

పరపతిసంఘములు

గ్రామములచేయు ఋణబాధలను అంతగా లేకుండునట్లు లగాను పరపతిసంఘములను యేర్పరచుట.

గ్రామపంచాయితీలు

గ్రామపునర్నిర్మాణపు యేర్పాట్లను ఆచరణలోనికి తెచ్చుటకు గ్రామపంచాయితీలను స్థాపించుట. 500 లమంది జనాభాగలిగిన ప్రతి గ్రామములోను గ్రామపంచాయితీ నుండవచ్చునను చట్టప్రకారము గ్రామపంచాయితీ స్థాపించుటకు కృషి నలుపుట.

జిల్లాబోర్డువారు యిందువిషయమై చేయవలసినపని

1. ప్రతితాలూకాలోను నొక ఫిర్కాను తీసికొని గ్రామపునర్నిర్మాణమును ఆచరణలోనికి తెచ్చుటకుగాను ఫిర్కాను నిర్ణయించుట.
2. ప్రతిఫిర్కాకు నె 1 కి రు 40-0-0 లు వేతనమున్ను నె 1 కి రు 15-0-0 లు ప్రయాణపుఖర్చులున్ను, నె 1 కి రు 5-0-0 అఫీసుఖర్చులకుగాను యిచ్చి ఒకనూపరువై జరుగు జిల్లా బోర్డుసాములోనుంచి యేర్పాటు చేయుట.
3. నిర్ణయించినఫిర్కాలో ప్రతిగ్రామములోను గ్రామపంచాయితీని స్థాపించుట.
4. నూపరువై జరు అగ్రామపంచాయితీ సహాయముతో అగ్రామములోని ఆర్థిక, ఆరోగ్య, పారిశుధ్య, నీటిసప్లయ, మార్గసౌకర్యము, విద్య మున్నగువాటినిగూర్చి తెలిసికొని రిపోర్టుచేయుట, వాటి సౌకర్యములకు యేర్పాటుచేయుట.
5. అఫీర్కా గ్రామబోర్డు యేర్పాట్లకు జిల్లాబోర్డు యింజనీరు యిచ్చి మేషనులువగై రాలు వేయుటకున్ను, వాటిని వేయుటకుగాను మట్టిపనిఅంతయూ అగ్రామపంచాయితీగాను భరించునదిగను, మిగిలినపని అంతయు జిల్లాబోర్డువారు భరించుటకును, అందులకుకావలసిన ఫలమును జిల్లాబోర్డువారే ఆక్రమించుకొనుటకును తగుయేర్పాట్లుండవలయును. నీటిసప్లయ యేర్పాట్లకు అగు ఖర్చు తాలూకా లేక జిల్లాబోర్డువారు బాగా, వీలుగా నుపయోగించుటకు తగినట్లుల గ్రాంటులను గ్రామపంచాయితీకి నొసగుట.
6. అఫీర్కాలోనుండే తాలూకా జిల్లాబోర్డువారి పాఠశాలలు సరిగా పనిచేయుచున్నదీ, లేనిదీ మున్నగుయంశములను తెలిసికొనుటకు జిల్లా ఎడ్యుకేషనల్ కాన్సిలువారిలోను, జిల్లా ఎడ్యుకేషనల్ అఫీసరులోను సంప్రదించి గ్రామపంచాయితీలవారికి హక్కునియ్యట. ఇటువంటిస్కూళ్ళకు గ్రాంటు నిచ్చునపుడు అగ్రామపంచాయితీలవారి సిఫార్సునుగూడ యోచించుట.
7. ఈ ఫిర్కాలో తప్పక ఆయుర్వేద లేక అల్ట్రాపతి ఆస్పత్రిని యిద్దరుమంత్రసానులతో నియమించుట. దీనిఖర్చు తాలూకాబోర్డువారు భరించుట. సాములేని తాలూకాబోర్డులకు జిల్లాబోర్డువారు గ్రాంటును, సౌకర్యముకొరకు నిచ్చుట.
8. జిల్లా హెల్త్ ఓఫీసరు యాఫీర్కాలో కరవత్రములు మేజిక్ లాంతరు ప్రదర్శనములు, ఉపన్యాసములు మున్నగువాటివల్ల ఆరోగ్యప్రచారమును జరుపుటకుగాను జిల్లాబోర్డువారు యేర్పాటుచేయుట.
9. వ్యవసాయపు డిమాండ్ స్ట్రీటరు సహాయముతో అఫీర్కాలోని ప్రతిస్కూలునందు వ్యవసాయపరిశ్రమను యేర్పరచుట.
10. గ్రామములోని ప్రతిరైతు మెంబరుగానుండులగున నొకపరపతి సంఘమును స్థాపించుట.

ఉద్యోగులసహకారము

గ్రామబోర్డులు, రివిన్యూ డిప్యూటీ కలెక్టరు, తహశీల్దారులమున్నగు రెవిన్యూ ఉద్యోగులమున్ను సహవేషధుశీయరు మున్నగు డి. పి. డబ్ల్యు ఉద్యోగులమున్ను, వ్యవసాయడిమాండ్ స్ట్రీటరు డిప్యూటీ కలెక్టరు, జిల్లా మెడకలు, జిల్లా హెల్త్ ఓఫీసరు, జిల్లా విద్యాకాభికారి, స్కూల్ యిన్ స్పెక్టరు, కోఆపరేటివ్ డిప్యూటీ రిజిస్ట్రారు, గ్రామపంచాయితీ రిజిస్ట్రారు,

తాలూకా జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులు మున్నగు ఉద్యోగుల సహకారము తప్పక యుండవలెను. ఇందుకు తగుయేర్పాట్లు తాలూకా జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులు మెంబర్లు తప్పక చేయవలసియుండును.

విజ్ఞప్తి

మన రాజధానిలో యిటువంటి పనిని ఆచరణలో పెట్టుటకుగాను చెంగల్పట్టు జిల్లాబోర్డువారు రు 10,000-0-0 లను 1627-28 బడ్జెటులో యేర్పాటుచేసిరి. తెంగాలు, పంజాబు మున్నగురాష్ట్రములలో నీపనినియెక్కువగచేయుచున్నట్లుపత్రికలవలన వారి రిపోర్టులను తెలియుచున్నది. గ్రామపంచాయితీలద్వారా నీపనిని యెక్కువగచేయుచున్నట్లు బొంబాయి రాష్ట్రమువారు తెలుపుచుండిరి. ప్రస్తుతదేశస్థితిని బట్టి గ్రామపునర్నిర్మాణము అగత్యమని ప్రతిరాజకీయపు పార్టీవారు ఒరంగసభలలో నుపన్యసించుచుండిరి. ఆచరణలోనికి తెచ్చుననుండిరి. గ్రామస్వపరిపాలనకు యావనే మూలాధారమయివున్నది కావున నాసాదర జిల్లాబోర్డుసభ్యు లెల్లరు తప్పక యాయేర్పాటును బలపర్చి యిందునుగూర్చిన తీర్మానములు యేకగ్రీవముగా ఆమోదించజేయుటకు కోరుచున్నాడను.

కలిదిండి గంగరాజు,

తాడేపల్లి గూడెం, పశ్చిమగోదావరిజిల్లాబోర్డు మెంబరు.

గ్రామపునర్నిర్మాణము

ఆలమూరులో ఒకసభ

ఆలమూరు, ఆగస్టు 22:— గ్రామపునర్నిర్మాణము విషయమై నరసింహదేవరగారు ఆలమూరులో ఉపన్యసించిరి. జమీందారు రాజ పి. సుబ్బారావు పంతులుగారు అధ్యక్షతవహించిరి. చుట్టుప్రక్క గ్రామములందలి రైతులు ప్రముఖులు సభకువచ్చిరి. గ్రామములందు చక్కనినిర్మాణముల నేర్పరచవలయుననియు స్వార్థత్యాగముతో యువకులు పనిచేయవలయుననియు సహకారపథములపై ఖద్దరుమున్నగు గృహపరిశ్రమలను అభివృద్ధికి తేవలయుననియు సాంఘిక సేవకు మద్దతాన నిషేధమునకు స్వచ్ఛంద సేవకులను తయారుచేయవలయుననియు నరసింహదేవరగారునూచించిరి. గ్రామములందు ఆరోగ్యసంరక్షణము, విద్య మున్నగుపనులకుగాను యువకులు పూనుకొనవలయునని వీరు చెప్పిరి. (విలేఖరి తంతివార్త.)

పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘ

సమావేశము

ఈనెల 16 వ తేదీని తణుకులో సమావేశమైనది.

ముఖ్యతీర్మానములు

1. ఇదివరలో అధ్యక్షులుగా ఎన్నుకొనిన శ్రీ గజవల్లి రామచంద్రారావుగారు వీరికి ఆపదవి అక్కిరలేదని వ్రాసిన పుత్రరం చదువడమైనది. మరల అధ్యక్షుని ఎన్నుకొనుటకు ముందునెలలో తాడేపల్లి గూడెంలో మీటింగు వేయుటకు తీర్మానించడమైనది.
2. ఆంధ్ర రాష్ట్రీయసభకు శ్రీయంత దండు నారాయణరాజుగారు, 2. ఆంధ్రత్వ గోపాలకృష్ణయ్యగారు, 3. ఆయుర్వేదవర కాళేశ్వరరావు పంతులుగారి పేర్లను నూచించడమైనది.

తదితర తీర్మానములు ముందుసభకు నిలుపుదలచేసిరి.

తీర్మానగ్రామ గ్రంథములు

1 ఇదేమేపిల్లా ఈలగు మారిపోయినావు	0-1-6
2. అయ్యో నీవు నామగదా	0-1-0
3. ఏమే ఒకరినుండియొకరు ఇద్దరుచెడిపోతిమి	0-2-8
4. మద్యపానము	0-3-8
5. శ్రీ త్యాగరాజాష్టోత్తర శతనామావళి, ఆంజనేయస్తోత్రము, త్యాగరాజ చరిత్రము.	0-4-0
- ఈ గ్రంథములు తెంగుకూరు నాగరత్నముచే రచియింపబడి చదువుటకు వృద్ధముగా నుండును. వలయునా రీక్రిండియినామాకు వ్రాసికొనవలయును.
- త్యాగరాజ గ్రంథమాలా కార్యస్థానము (8705) శ్రీనివాసయ్యరువీధి, మద్రాసు.

“కాంగ్రెసు జస్టిసు పక్ష
నంతమొందించు

ప్రస్తుత దేశస్థితినిగూర్చి శ్రీ టి.

కాంగ్రెసు శాసనస

చన్నరాష్ట్రముందు కాంగ్రెసుపక్షమువారును, జస్టిసు
పక్షమువారును వికమత్యము గలిగి వర్తిండు నెడల ప్రస్తుత ము
డెడి సమాకారము చిరస్థాయిగ నిలచినచో మంత్రివర్గము లేక
ఉపపాదించ బోవవచ్చు విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానమువలనగా
చో రాజోవు శాసనసభా సమావేశమునందైనను తప్పక ఓ
పోగలదు! “మంత్రులు మువ్వరును ఆత్మకారముగలవా రయ్యె
నేని ప్రజలచే ఎన్నుకొనబడిన సభ్యులలో అధికసంఖ్యాకు
ల విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానము నంగీకరించిన తమ మంత్రిపదవు
లను రాజీనామా యొసంగెదరు” అనుచు ఆంధ్ర కాంగ్రెసు
సమాఖ్యకులు శ్రీ టంగుటూరి ప్రకాశంపంతులుగారు నిన్న
టి సాయంత్రం గోఖలే భవనముందు జరిగినసభయం దుపన్వయి
చిరి. పైసభ చన్నపురి ఆంధ్ర కాంగ్రెసు సంఘ యాజమాన్
యను సమావేశపరచబడినట్లు ప్రకటించబడెనుగాని తత్సంఘ
స్థాపకులగు శ్రీ కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుపంతులుగారు అధ
క్షులగు తమకుగాని కార్యదర్శిగాని ముందుగ తెలుపబడియు
డ లేదని సభలో ప్రకటించిరి.

సభకు హాజరైనవారిలో శ్రీయుతులు కాశీనాథుని నా
గేశ్వరరావు పంతులుగారు, గౌ. జేమవరపు రామదాసుపంతులు
కె. కోటిరెడ్డి, గాడియల్ల హరిసర్వోత్తమరావు, సామి వెంకట
చలంకెట్టి, సి. వి. వెంకటరమణ అయ్యంగారు, బి. విశ్వనా
థాను, మాధవన్ నాయుడు, గద్దె రంగయ్యనాయుడు, డి. నార
యణరాజు, కారంత్ విశ్వనాథక, వెన్నెటి సత్యనారాయణ
అయ్యదేవర కాగేశ్వరరావు, బిక్టర్ వెంకటరత్నం, సి. వి
రంగంకెట్టి వి.యచ్. శాస్త్రి బారురాజారావు, మొసలిగంటి
తిరుమలరావు, యమ్. రామవంద్రారావుగారు గలరు.

శ్రీ ప్రకాశంగారి అధ్యక్షతక్రింద సభ ప్రారంభమైన
వెంటనే శ్రీ కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుగారి చేయియొ
కంటులు చెప్పెదరని అధ్యక్షులు సభ్యులకు చెప్పిరి.

శ్రీ కె. నాగేశ్వరరావుగారి రిట్లునుడిచిరి. “స్వవిషయ
మై నేనొక సంజాయిషీ నొసంగవలసి వచ్చినది. నేటి యీసభ
చన్నపురిమండల ఆంధ్రకాంగ్రెసు సంఘముయొక్క యాజమా
న్యమున సమావేశపరచబడినది. చన్నపురి ఆంధ్రకాంగ్రెసు సం
ఘమునకు నేను అధ్యక్షునిగను, శ్రీ మోచర్ల కృష్ణమూర్తిగారు
కార్యదర్శిగను యున్నారము. దురదృష్టవశమున ఈసభ మాయి
రువురకరుక లేకయే సమావేశపరచబడినది. ఆంధ్రరాష్ట్ర కాం
గ్రెసుసమాఖ్యకులగు శ్రీ ప్రకాశంగారి కోరికపై ఈసభ
జరుపబడెనని నే నెరుంగుదును. ఈ సమాఖ్యకిం చెను నే
జెప్పవలసినదేమియులేదు ఈ సమావేశముయొక్క ఉద్దేశమేమి
యని వెక్కిరిండు నన్ను ప్రశ్నించుచుండుటచే ప్రత్యేకముగ
బహిరంగముగ సంజాయిషీ నొసంగుటకుమారుగ నే నీ సంజా
యిషీ నిచ్చుచున్నాను అని పలికిరి.

టి. ప్రకాశంగారు

అధ్యక్షులు శ్రీ టంగుటూరి ప్రకాశంపంతులుగారు
మాట్లాడుచు చన్నపురిమండల ఆంధ్రకాంగ్రెసుసంఘ కార్యాల
యము గత కలివారము ఆంధ్రప్రతికాకార్యాలయ భవనము
మూయబడియుండుటచేతను ఈసభను సమావేశపరచువిషయమై
ఆదినమే ఆలోచించుటవలనను ముందుగ అధ్యక్షునితోగాని కా
ర్యదర్శితోగాని ఆలోచించుట కవకాశము లేకపోయెననియు
కాని కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శులలో నొకరగు శ్రీ గద్దె రంగ
య్యనాయుడుగారితో నివిషయము తెలుపగ వారందులకు సమ్మ
తించిరినియు, నిన్నటిదినము శ్రీ నాగేశ్వరరావుపంతులుగారు
చన్నపురికిరుదెంచిరియు, వారు పట్టామున కరుదెంచినపిమ్మట
సంఘమునకు అధ్యక్షులగువారి కీవిషయమును తెలుపదగిన బా
గ్యతవహించవలసినందులకు తాము తుమాపణ గావించుచున్నా మని
యు, ఈ విషయముతో కొంచెము పొరబాటుతప్ప తీవ్రముగ
లోపమేమియు గావించబడలేదనియు పలికిరి.

“విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానము”

సభ సమావేశమైన యుద్దేశముగూర్చి అధ్యక్షులు ప్ర
సంగించుచు ప్రస్తుతము కొలదిమాసములనుండియు, అన్యోన్య
అవిశ్వాసము, అనుమానము, వాదప్రతివాదములతో నిండిన

భారత వర్ష మందుగలదు.

నంతరము దేశమునందెన్నియోపక్షములున్నవై
కాంగ్రెసునుండితొలగి తిరిగి చేరలేదు. దక్షిణభారతవర్ష మందు
జస్టిసుపక్షము రి సంఖ్య అధికారమునందుండి నిరంతరము కాం
గ్రెసు నెదిరించుచు తుదకు నేడు కాంగ్రెసు అధికృత నామో
దించి కాంగ్రెసువిధానము నంగీకరించుట ముదామహము. విశ్వా
సరాహిత్య తీర్మానము నంగీకరించుటచేసి వారిపైగల
కొలది య ను మా న ము న ము న భా వు లే దు.
ఈ యిరువక్షముల మధ్య నిట్టి సహకారము చిరస్థాయిగ నిల
చిన ఈ సమావేశములోగానిచో రాగల సమావేశమునందైనను
ద్యవద్వపరిపాలన మంతరింపగలదు. ప్రస్తుతము మనలోమన
మందెడి అభిప్రాయభేదములు త్వరలో నంతరింపగలవు. ఒకరి
నొకరు విమర్శించినచో మన ఇరువురకీ తిని బాగుపరుచుకొను
నట్లేము తప్ప జేరకటిలేదు.

ప్రస్తుత మంత్రివర్గమెట్టిది ?

చన్నరాష్ట్రముందు గడచిన ఎన్నికలయనంతరము కాం
గ్రెసు పక్షమువారు మంత్రి పదవుల నంగీకరింప నిరాకరించిన
పిదప ప్రజాప్రతినిధుల మెజారిటీగల పక్షము మరొ
లేనందున గవర్నరుగారు ప్రజాయిత్తశాఖలను తనవశము జే
నియుండవలసినది. అట్లావర్తక గవర్నరుగారు అనుచరలు
మువ్వరు వ్యక్తులను మంత్రులనుగ నియమించిరి. ఈ మువ్వరు
దేశమునందేపక్షము తరపునగాని ఎన్నుకొనబడిలేదు. గవర్న
రారు పిలిచినదే తడవుగ ఈమువ్వరు మంత్రులను కాంగ్రె
వారి తీర్మానమునైనను మన్నింపక మంత్రిపదవుల నంగీక
చిరి. వీరికితోడ నిలువబడుటకు మరికొందరు వ్యక్తులు స
దురైయుండిరి. ఉద్యోగస్థికారమునందుగల వాంఛఅట్టిది. న
లేవు విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానమునందు గూడ మరికొం
మంత్రులపక్షము వహింపనున్నారు. మరల నవ్యు(జస్టిసుప
క్షమునందున్న కొందరు సభ్యులు మంత్రివర్గమువారి మరసను
సానముల నమర్చవలసినదిగ నోటిను నిచ్చియుండిరి. ప్ర
మంత్రియగుడాక్టరు ను బ్బ రాయ ను గారు న ర
నాథ మొ చ లి యూ రు గారు ను తాము నేటి
కాంగ్రెసు సభ్యులమే ననిజెప్పుచున్నారు. కాని ఒకమారు
కారమును వహించినపిమ్మట దానిని విసర్జించుట కులభము
దని ప్రధానామాత్యులు జెప్పిరి. ప్రధానామాత్యునితో
సంభాషించినపుడు “ప్రజలచే ఎన్నుకొనబడిన సభ్యుల
అధికసంఖ్యాకులచే విశ్వాసరాహిత్య తీర్మాన మామోడ

బడిన ఇంకను మంత్రిపదవులందే యుండురా” యని నేనడుగ
“ అది చాలకఠినముగ ప్రశ్నయనియు, తన మిత్రులతో నా
లోచించి తెల్పెద ” ననియు సత్కీయుండిరి. ఇందులకు నా
మిత్రులు డాక్టరు సుబ్బరాయునుగారిని నే నేమియు అనబాలను
వామినేటెడు సభ్యులనెల్లను తమపక్షమున పోటుజేయుటకు
గొప్ప ప్రయత్నములు గావించుచున్నారు. మనలో కొందరు
సభ్యులనుగూడ తమవైపునకు మరల్చుకొనుటకు గాని లేక తట
కులగ నుండునట్లు జేయుటకుగాని సర్వవిధముల వారి యధికా
రమును, పలుకుబడిని విశేషించుచున్నారు. ఆరు మాసముల
లోపుననే జిల్లా తాలూకాభార్య నామినేషనుల మూలమున
ప్రధానమంత్రిగారు దేశపరిస్థితుల సభోగడికిజెచ్చిరి. కాని ఆరు
సంవత్సరముల జస్టిసు దుష్పరిపాలనానంతరము శాసనసభా
ఎన్నికలలో కాంగ్రెసువారు జయమందుట జూచిన ఈ ప్రస్తు
తవిషయావస్థకై విచారించి నిస్పృహజేంద పనిలేదు. ఇది శాశ్వ
తముగ నిలువబోదు. కాంగ్రెసుపక్షము తమలోతాము ప్రస్తుత
మభిప్రాయభేదముల గల్గియున్నను తమ హక్కులను బోనాడు
కొని ప్రభుత్వమునకు దోహదపడ్డు. దేశములో కాంగ్రెసు
పటుత్వము సడలుచున్నట్లు కన్పించు తరుణమందు అతివాదము
మరుగుపడుచున్న సమయములో జస్టిసుపక్షము కాంగ్రెసులో
జేరి మంత్రిపదవుల నంగీకరింపమని ప్రకటించుటవలన ఇర్విను
ప్రభువుగారి హృదయము ఈ సందిగావస్థయం దెంతయో
పరితపించుచుండవలెను. అందుచే ప్రభుత్వమునా రెటు
లైనను ప్రస్తుత మంత్రివర్గమును నిలుపుటకై యత్నిం
తురు. అందుచే సర్వపక్షములకు జేరిన ప్రజాప్రతినిధిసభ్యు
లును నామినేటెడు యూరోపియను సభ్యులుగూడ విశ్వాస
రాహిత్య తీర్మానమును బలపరచుట ధర్మము. ఉద్యోగనిరా
కరణ మొక్కటితప్ప నేడు సహాయనిరాకరణము గాని బహి
ష్కరణముగాని ఎట్టి తీవ్రకార్యక్రమముగాని లేదు. ఈ కనీ
సపు త్యాగపూరితముగ సిద్ధాంతమునైన విడనాడిన తీవ్రముగ
ఆపచారు పాలయ్యెదము. (వినుడు వినుడు) ప్రజలచే ఎన్నుకొన
బడిన సభ్యులందరికీసంఖ్యాకులచే నైనను విశ్వాసరాహిత్య
తీర్మాన మంగీకరింపబడిన మంత్రులు రాజీనామాలు నొసంగుట
వారి విధియైయున్నది. మంత్రివర్గమువారు ప్రభుత్వ కార్య
నిర్వాహకుల యుత్తులందు చిక్కుకొని తమ ధర్మమును మరువ
రాదు. మంత్రు లింకమీదటను అధికారమును వహించియుండి
నచో మంత్రులను ప్రభుత్వమువారు పరిపాలన జేయుట
యసంభవమగునట్లు సభలోనుండెడి సర్వపక్షములవారును నిరం
తరము పోరాడవలెనని విజ్ఞప్తి జేయుచున్నాను. కాంగ్రెసు
జస్టిసుపక్షము లేకేధించిన ఈ మారుగానిచో మరొక సమా
వేశము నందైనను తప్పక మంత్రుల నోడింపగలెదరు. ద్యవద్వ
ప్రభుత్వమంతరించినచో ప్రపంచమున కంతటికిని చెన్నపురియం
దు ద్యవద్వపరిపాలనా విధానము నాచరణీయ మని చాటగల
ము” అని పలికిరి.

డాక్టరు అన్నాగారి ప్రకటన

డాక్టరు అన్నాగారు రాజోవు కాంగ్రెసు మహాసభ
కు అనేక రాష్ట్ర సంఘములవారిచే అధ్యక్షులుగ నెన్నుకొన
బడిరి. వారు తమ యభిప్రాయమును నిష్కపటముగ సప్రకారం
చుటకై ప్రస్తుతస్థితిలో ప్రకటన గావించుట ఎంతమాత్రమును
ఉచితముగాదు. ఈ ప్రకటన యనంతరము హిందూముహ

అధికారమును స్వీకరింపగలరు? కావున డాక్టరు అస్సారీగారు తమ అధ్యక్షవిధులనుగూర్చి బాగుగ ఆలోచించెదరని నమ్ముచున్నాను. విశ్రాంతిగను సహచరునిగను అస్సారీగారిని ప్రేమించువారిగను నేను వారికొసగుపలహో విచనగా కాంగ్రెసు అధ్యక్ష పదవిని ఆంగీకరింపబడనిదే!" అని పేర్కొని. (హర్షధ్వనులు.)

శ్రీ అయ్యదేవర కాళేశ్వరరావుగారు

మాట్లాడుచు కాంగ్రెసుపక్షమువారు మంత్రులపై విశ్వాసరాహిత్య తీర్మాన ముపపాదించుట కామోదించినందులకై తమ ప్రతిపక్షమునకు, జస్టిసుపక్షము వారు ప్రధమమున తామే మంత్రిపదవులను స్వీకరింప ప్రయత్నించినారు, అది విఫలమైనది. ప్రస్తుతమంత్రివర్గము నెట్లులైన ఓడించి తామే సానుభూతి ముల నాక్రమింపజూచినారు, కాంగ్రెసువారు చలించక ప్రవర్తించినందున వేరుమార్గములేక ఉద్యోగనిరాకరణ తీర్మానము నంగీకరించినారు పల్లిగిరి. రాష్ట్రీయ స్వపరిపాలన లభించునట్లు ఉద్యోగములు చేపట్టమని బహిరంగముగ ప్రకటించినచో మంత్రివర్గమును ఓడించుటయందు తోడ్పడెదమని కాంగ్రెసువారు మొదటినుండియు చెప్పుచునేవచ్చిరి. నేటికీ వారు కాంగ్రెసులో జేరుటకు వారిసభ్యుల కనుమతియొసంగిరి కాని ఇంతవరకు కాననభయంపలి సభ్యులలో శ్రీ బి. ముని సామివారుగూ రొక్కరుతప్ప పానగలు రాజాగారుగూ కృష్ణన్ నాయుడుగూగూ, బి. రామచంద్రారెడ్డిగూగూ 2 క్కరైనను కాంగ్రెసులో జేరలేదు. వారికిష్టములేదు. (లేద లేదు అనుకేళలు) అందొక్కరునూ కాననభయం ఖడ్గాధరింపక నేజూచి యుండలేదు. విను వారిని మాపక్షమున కాహ్వానించుచున్నాము. జస్టిసుపక్షమేగాక స్వతంత్రపక్షమువారుగూడా కాంగ్రెసులో జేరమని నమ్ముచున్నాను. దేశమునందెంతయో త్యాగముగావింపబడినది (ప్రేమ) గాంగ్రెసులోను, లభించునంతిగకైనను ఆకస్మాత్తుడు ఉద్యోగము స్వీకరించుటకంటె వాటియే మాని భింతిగమునకొకటిలేదు. ప్రస్తుతమంత్రివర్గము వెనుకటి జస్టిసు పక్షమునకుంటే ఉత్తమమైనది నా ముఖి వాయువు. కాననభయం వారుభివాయువును నేను నిష్కముగ తెల్పెదను. (రెండుగూకాదనుకేళలు, తియ్యనామి కేదను. అం. ఆరపులు, ఇరియన్నియు జస్టిసుపార్టీ ఆరపులు నాయుభివాయువును నేను మాన్యుకొనను విమోచితభుత్వలభానము సభ్యులయొద్దము గావున ఏ మంత్రివర్గమైనను నిష్కముగ నితీయండుండునని తలంచుచు మదరాసులో ద్వైత్య ప్రభుత్వ విధాన మంతరించు దినమెంతయు ప్రసన్నమై యుండగలదు.

శ్రీ సి. వి. వెంకట రమణయ్యగారు

మాట్లాడుచు కాంగ్రెసువారు విశ్వాస రాహిత్య తీర్మాన ముపపాదించుటకు నిశ్చయించుట అధికారవర్గముతో పోరాటమున కారంభమనియు కాంగ్రెసు పక్షమునట్ల సానుభూతిని పెల్లడించువారైరు నీ తీర్మానమును బలపరుపవలెననియు ఒక పక్షము నెప్పటికిని అవిశ్వాసముతో జూడజనవనియు, కాంగ్రెసుయొక్క జయము విషయమై తమకు సంపూర్ణ నమ్మకము గలదనియు జస్టిసు పక్షమువారు ద్యోగ నిరాకరణమును తీర్మానించినపిదప వారిని అనుమానించుట నిష్ప్రయోజనకరమనియు, ఇదివరలోనుండి విభేదములన్నియు మరచి ఒకరి మనస్సుల నొకరు నోవ్వకేయక మనవలెనే ఇతరులను నిష్కపటులని నమ్మి ఏకగ్రీవముగ అధికారవర్గము నెదుర్కొనవలె ననియు పల్లిగిరి.

మాట్లాడుచు జస్టిసుపార్టీ వారు గావించిన మహాత్యాగమునకై వారికి వందనములర్పించిరి. జస్టిసుపక్షమువారి వాగ్దానముల నిడివరలో నమ్మకండుటలో కాంగ్రెసువారు పొరబడి రవిపల్లిగిరి. అప్పటిలో మంత్రివర్గము కులభముగ ఓడింపబడి యుండెడిది. జస్టిసుపక్షము అధికారవర్గముతో సహకారము పలుపుటవలన లాభము లేదని గ్రహించినది. మంత్రివర్గమునకు తమ సహకారము సంగంబడెననియు, వారు మంత్రులగనండు కిక నేమూతము హక్కులేదనియు పల్లిగిరి.

శ్రీ కె. వి. ఆర్. స్వామినాయుడుగారు

మాట్లాడుచు జస్టిసుపార్టీ వారు గావించిన మహాత్యాగమునకై వారికి వందనములర్పించిరి. జస్టిసుపక్షమువారి వాగ్దానముల నిడివరలో నమ్మకండుటలో కాంగ్రెసువారు పొరబడి రవిపల్లిగిరి. అప్పటిలో మంత్రివర్గము కులభముగ ఓడింపబడి యుండెడిది. జస్టిసుపక్షము అధికారవర్గముతో సహకారము పలుపుటవలన లాభము లేదని గ్రహించినది. మంత్రివర్గమునకు తమ సహకారము సంగంబడెననియు, వారు మంత్రులగనండు కిక నేమూతము హక్కులేదనియు పల్లిగిరి.

శ్రీ మద్దూరి అన్నపూర్ణయ్యగారు

నిలువిగ్రహనిర్మాణసోద్యమమునుగూర్చి ప్రసంగించుట ఈ ఉద్యమముపట్ల నాయకులయొక్కేక్షను గాంచి విచారమునూచించిరి. స్వతంత్రమంత్రివర్గము గావించిన ప్రజాశయ సతికాలకార్యములను బేర్కొని జస్టిసుమంత్రివర్గముకంటె మంత్రివర్గ మేమాతము ఉత్తముగాదని పల్లిగిరి.

నిలు విగ్రహము 1880 సం॥నందు పాదల విరాళములచే దేన్నపురియందు స్థాపింపబడెననియు, మధురనుండి స్వచ్ఛంద స్త్రీలకు లభించి సత్యాగ్రహమొనర్చి ఇదివరకపుడే తొమ్మింకు పురుల జైలుకరగినయు, నేడు మజిలీలుగారు వాలంటీరుల 2 సం॥ కఠినశిక్ష విధించినయు, అట్లు శిక్షించిన న్యాయాధిపతి మానవమత్రుడాయని తెలిసికొనబాలకున్నామనియు, నేడు పురియార్థుల సత్యాగ్రహమొనర్చి అరెస్టు చేయబడిరయు, నాయకులు ముందు తమ్య విచారింపలేదని ప్రతిభింగముకై పెనగులాడక తమపలహో నొసంగవలెననియు, పల్లి వాలంటీరుల సభింపించిరి.

శ్రీ యన్. యస్. వరదాచారిగారు

మాట్లాడుచు కాననభా ప్రనేకము బూటకమనియు, దానివలన అర్థకము పెంపనియు, గాంధీమహాత్ముని యానతి

లద్రోసి కాననసభిలందు ప్రవేశించుటజేసి దేశస్థి క్తి ముప్పు తీర్చెననియు, (అధ్యక్షులు లేరులేదు) స్వరాజ్యవాదులు సభిలందు తమ స్థానముల స్థిరపరచుకొనుచున్నారనియు, కనభాకార్యక్రమమును విశ్వసించిన ఒకరిపైకొకరు పోరాట మత్యముతో మొలంగవలెననియు, నాయకుని అజ్ఞుల కన్నుడును ఎదురాడరాదనియు పల్లిగిరి.

అధ్యక్షులు సభముగించుచు కొలదిగమాట్లాడిరి అంతట సభి 8-20 గంటలకు ముగింపబడెను.

భోజుడు

గంధకర్త బ్రహ్మశ్రీ సోమంచి గురుస్వామిశాస్త్రిలుగారు తెలుగుపండితుడు సి. సి. సి. హైస్కూలు, పెరంబూరు మదరాసు.

దీనిని కృతజ్ఞతతో నందుకొంటిమి. దీనివల ఆరణ్యం, ఇది భోజమహారాజు చరిత్రము. 86 పుటలలో సలక్షణమును వచనమున వ్రాయబడినది. పుటలు 7 వై విలాసమునకు వ్రాయవలెను.

విలువిద్య

గంధకర్త శ్రీయుత బాలకవి కృష్ణారావుగారు

దీనిని కృతజ్ఞతతో నందుకొంటిమి. వెల నాలుగణాలు ఇందు విలువిద్యనుగూర్చిన సకలవిషయములను సంగ్రహముగ 83 కిరీ కలకరింద 27 పేజీలలో కులభమును వచనమున వివరింపబడినది. ఇది యెలరును ముఖ్యముగా చదువగినది. వలయువారిటుల వ్రాయవలెను: కొండపల్లి వీర వెంకయ్యగారు బుక్కెల్లరు రాజమండ్రి.

వగ్గాశ్రమధర్మ లేక కలియుగభూషణం— ఇదియొక మాసపత్రిక కన్నడభాషలో శ్రీ ఉ. వె. తిరుమల శ్రీనివాసాచార్యస్వామి (ఉపవాసుధేయము కృష్ణమచార్య స్వామి)గారి సంపాదకత్వముక్రింద బెంగళూరులో ప్రకటింపబడుచున్నది. మొదటి సంచిక ప్రథమ ప్రావేశుద్ధ తదియనాడు వెలువడినది. కృతజ్ఞతతో నందుకొంటిమి. ఇందు ప్రమాణవ్యవస్థనుగూర్చి చాల ప్రశంసనీయముగా చర్చింపబడెను. ఇందు 26 పేజీలు గలవు. ఒకసంచిక వెల రు 0 3-8 లు.

ఫౌంటెయిన్లు:— ఇది సి. హరిసింగుగారిచే బెంగళూరులో తయారుచేయబడెను. ఇది ఫౌంటెను పెన్నులకు పనికి వచ్చునట్లు తయారుచేయబడినది. విదేశములనుండి వచ్చెను సిరాలను తీసిపోదు. చాలశ్రద్ధగా తయారుచేయబడెను. పాశీకిని గొట్టుమును యెట్టివస్తువును కలుగకండునటుల ప్రత్యేకముగా తయారుచేసెనని మని హరిసింగుగారు మాకు వ్రాసిరి. "సి. హరిసింగు ప్రాప్తయిబరు, ది యునై టెడు కేమికలు అందు యిండస్ట్రీయలు వచ్చు 4/24 నుంకలుపేట బెంగళూరు సిటీ" అని గాని "సి. వెంకటరామయ్యచెట్టి అండు సన్న, చిక్కపేట, బెంగళూరు సిటీ" అని గాని వ్రాయవలెను. ఒకపాకెటు మాకార్యాలయమునకు పంపబడెను. రెండుపెన్నులు నేడినీళ్లను శుభ్రమైన బుడ్డిలో పోసి దానిలో నీ పాకెటులోని గుండను వేయవలెను. ఒకపాకెటు వెల యెంతయో తెలియదు.

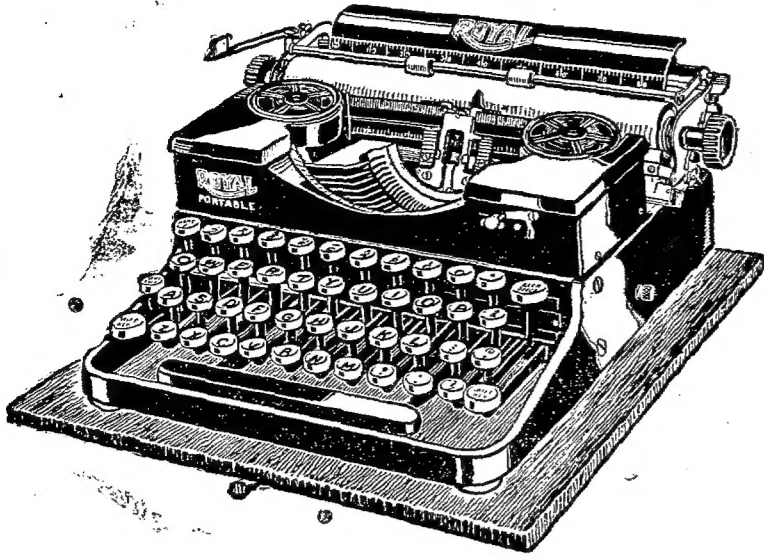
హిందూపురం

స్వాగత సభ

7-8-27 తేది ఆదివారము సాయంత్రము 4 1/2 గంటలకు ఫలహారానంతరము, హిందూబాలిక ప్రాథమిక పాటశాలలో మ. రా. రాజశ్రీ కె. ఆర్. సూర్యనారాయణశాస్త్రిగారికి మాతనపుర పాలకాధ్యక్షత్వమునకై మ్యూన్సిపల్ టెనిస్కోట్ పర్కంవెంటు ఫండులిమి టెడ్ సంఘసభ్యులు సెటిల్ మెంటు ఉన్నతోద్యోగులకు మహారా రా శ్రీ మల్లికార్జునయ్యగారి అధ్యక్షతక్రింద స్వాగతమిచ్చిరి. తత్పందర్భమున ఈక్రిందిస్వాగతపంచరత్నములను మహారా రా శ్రీ పురపాలకకార్యనిర్వాహకుల శేషగిరిరావుగారు బహుశ్రావ్యముగా జదివిరి. మహారా రా శ్రీ డి. శ్రీరాములు బి. ఏ. యల్. యల్. బి. గారు పురపాలకాధ్యక్షుని కధికృత్యములనువారి ఆదండ్రార్పకీర్తి కనుగొన్నుగా హిత మాచరించిరి ఇతరులూడ. ఈ విషయమును ముచ్చటించుచు సభను జయప్రదముగావించిరి.

(ఒకవిలేఖరి)

నూతన రాయల్ పోర్ట్ బుత్

నమ్మకముతో కొని

గర్వముతో

ఉపయోగింపుడు!

1515

ప్రైవేటులకు పైన యుండు రాయల్ అను పేరు లోనగల నమ్మకమైన మెకానిజమునకు పూచీనిచ్చుచున్నది. మాస్టర్ మాడల్ రాయల్ ను తయారుచేసినట్టి ప్రవీణులే ఈ నూతన రాయల్ పోర్ట్ బుత్ ను కూడ తయారుచేయగలిగిరి. రాయల్ కు గల ముఖ్యవిషయము లలో నొక్కటి కూడ ఈ నూతన మాడలునందు వదలబడలేదు. సౌఖ్యముగాను, షరిఫ్ఫారముగాను, తీసికొనిపోవుట సులభముగాను పనిచేయుట సులభముగాను, ధర తక్కువగాను, చూచుటకు ధర ఎక్కువగా నున్నట్లును ఉండును. గాన మీరు దీనిని నమ్మకతో కొన వచ్చును.

దీనిని మీరు గర్వముతో ఉపయోగించవచ్చును, ఇది చూపు నకు గంభీరముగా నుండును. ఇది చేయునట్టి పని మిక్కిలి బాగుగా నుండును. వ్యాపారసంబంధమైన అమోఘత ఇందులో గలదు.

ప్రతియొక్కరికి బకటి అవసరము

మీ రిష్టపడిన మీరు

ROYAL

పోర్ట్ బుత్ ను

పునరాగించుకొనుచు ప్రైవేటును చెల్లించవచ్చును

సాఫ్ట్ వీజెంట్లు

అడిసన్ అందు కంపెనీ,

హంబుర్గ్, మద్రాసు.

అడిసన్ అందు కంపెనీ, హంబుర్గ్, మద్రాసు.

1. రాయల్ పోర్ట్ బుత్ యొక్క పూర్తి వివరములను పంపుడు.
2. మీ వాయిదాల పద్ధతిమీద అమ్మకంయొక్క వివరములు తెలుపవలెను.

సారస్వత నికేతన గ్రంథమాల, వేటపాలెం

ధన్వంతరీ వైద్యులవారి

ఇయ్యది సుబోధకముగ ములభ్యమై లోట వ్రాయబడిన చక్కని వైద్యగ్రంథము. ప్రతిగృహమునం దుండవలసినది. ఈ గ్రంథమును కొనినవారు సారస్వతనికేతనమున కుచితప్రహేళముచేసి నవారగుదురు. గ్రంథముయొక్క వెల రు 1-4-0. పోస్టేజీ ప్రత్యేకము. గ్రంథాలయముల కర్తవేల కొనంగవచ్చును. పత్తెలులకు మంచిమీష నియ్యబడును. వలయువా రీక్రిందివిలాసమునకు వ్రాయవలెను.

ప్రతిష్ఠాపకాధ్యక్షుడు,

సారస్వతనికేతనము వేటపాలెము.

845

ముఖ్యప్రకటన

హ్యూస్ లోగారి టైప్ రైటర్ మిడిను రెండుభాగములు. ద్వితీయముద్రణము. రామకృష్ణమిషన్, నేనాశ్రమమువారిచే గొప్పగ్రంథములనుండి తీసి వ్రాయబడినది. హామోపతి రసవాదశాస్త్రము పలువిధములుగా ననుసరించయేయున్నది. లాభములు, రామకృష్ణమిషన్ నేనాశ్రమము, ముత్తిగంజ్, అలహాబాదు, వారికే చెందును. వెల రు 5/- వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము. పలయువారు:—

రామకృష్ణమిషన్ నేనాశ్రమము, ఉచిత వైద్యశాల,

ముత్తిగంజ్, అలహాబాదు.

రాజమండ్రి తాలూకాబోర్డు

రాజ్ లు, ఆగస్టు 16:—రాజమండ్రి తాలూకాబోర్డు, రాజమండ్రి, రాజ్ లు, అమలాపురం తాలూకాలతో కలసి యేర్పడి పనిచేయుచున్నది. రాజ్ లు అమలాపురం తాలూకా పజలందరు 1918 సం॥ లగాయతు తమ తాలూకాలను సవరు బోర్డునుండి విడదీసి ప్రత్యేకబోర్డులుగా యేర్పాటు చేయవలెనని దొరతనమువారికి మహాజర్ నందియు బహిరంగపథలలో నీ ర్మానములుచేసియు తమ యభీప్సమును తెలియబరచుచు వచ్చిరి. రాజమండ్రివారు తమకు మాడు తాలూకాలపైనుండు యధికారమును గోల్పోవుట కిష్టపడిక మాతాలూకాల ప్రజలను నోరధములు నెరవేరకుండ అడ్డంకులు కలుగజేసి యుండిరి. 1920 సం॥లో దొరతనమువారివల్ల తాంక నుకాబడి 1-4-21 తేదీనుండి త్రిభాగవిభజన యనునట్లు పేర్కొనబడుటకు తాలూకాబోర్డు జిల్లాబోర్డు తీర్మానములు చేయబడినన జన్మి ను నుండుట వుత్తరువులవలన నిలుపుచేయబడినది.

అప్పటినుండి మాతాలూకా ప్రజలు తమ యభీప్సప్రాప్తికి కృషిచేయుచునే యున్నారు. 1925 సం॥మున తాలూకా బోర్డు యెన్నికలలో యావిషయమునకు ప్రాముఖ్యత యాయబడినది. రాజ్ లు అమలాపురం తాలూకాల ప్రతినిధులు త్రిభాగవిభజన కంగీకరించి పనిచేయుటకు పూనుకొనిరి. తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటుపదవికి యెన్నిక జరిగినప్పుడు పోకల గోవిందరావు నాయుడుగారు త్రిభాగవిభజన తాను త్రికరణ శుద్ధిగా నంగీకరించెద ననియు అది ఫలితుటకు తన యువ్యోగ కాలమున తనకృషి సల్పెదననియు వాదన మొనరించిరి. త్రిభాగవిభజన తీర్మానము యీసంవత్సరము జనవరి 10-వ తేదీని తాలూకాబోర్డు వారి వలన నుభిబలన ను 19-వ తేదీని జిల్లాబోర్డు వారి వలన ను యేకగ్రీవముగ నంగీకరింపబడి గవర్న మెంటువారికి పంపబడినది. మంత్రియగు రంగనాథం మొదలియారుగారు అమలాపురం కొత్తపేట గ్రామములు దర్శింపవచ్చినప్పుడు త్రిభాగవిభజన విషయము వారికి సమర్పించిన సన్మాన పత్రములలో ప్రాముఖ్యము నీయబడినది. మంత్రిగారు బదులుచెప్పటలో విభాగమై నపిమ్మట ప్రత్యేక తాలూకాబోర్డులకు ఆర్థికస్థితి యనుకూల మగ నుండినచో తప్పక తాము ప్రధానమంత్రికి సలహాయచ్చి ప్రజావాంఛ ఫలింపజేతునని నుడివియుండిరి. పిమ్మట మాడు తాలూకాలలో విభజన కాబడునెడల ఆర్థికస్థితి యెట్లుండెనో కనుగొనుటకు ప్రత్యేక బడ్జెటులు తయారుచేసి పంపనైనదిగా దొరతనమువారు కోరిరి. రాజమండ్రి తాలూకాబోర్డువారు ప్రత్యేకబడ్జెటుల తయారుచేసి మీటింగులో నామోదించి విభజన చేయబడినను ఆర్థికస్థితి యనుకూలముగానే యుండునని తెలియజేసియుండిరి. ఇందుపై దొరతనమువారి యాఖిరు వుత్తరువులకై ప్రజలాతురముతో నెదురుచూచుచుండ విభజనవిధానము ప్రధానమంత్రి యంగీకరింపక కాకితములు రికార్డులలో చేసెనని పిడుగువంటి వార్త వినబడినది. దీనికి ఉత్తరవాదులెవరో తెలియకున్నది. మా జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటు పోకల గోవిందరావు నాయుడుగారు ప్రభుములలో వాదన మొనరించినవారే. వారిప్పుడు ప్రజాశ్రేయములపట్ల విపరీతిముగ ప్రవర్తింతురా వారును యెన్నుకోబడిన యధ్యక్షులకలచే వారి ధర్మమును మరచుట సాధ్యమునా? వారు తమ ధర్మమును స్వాయంబుధితో ప్రజావాంఛల కనుకూలముగా దొరతనమువారికి సలహా నిచ్చియుండినచో నిట్టి విపరీతపు టు త్వపు వేలపుట్టును. మంత్రిలు ప్రజావాంఛల దీర్చ కంకణము గట్టుకొంటిమని చాటుచున్నారే. ఈ సంశయములు గోవిందరావు నాయుడుగారికిని దొరతనము వారికిని విభాగవిషయమైన యుత్తరప్రత్యుత్తరముల ప్రకటింపబడినచో దీరగలవుగాని యంతదనుక ప్రజలయసత్యప్రీతి గోవిందరావుగారు కారణమేమోయని ప్రజలనుకొందుట కవకాశము కలుగుచున్నది. ప్రజావాంఛలపై వారికి గౌరము గలచో వారు తమ ధర్మము నెట్లు నిర్వహించిరో బహిరంగము తెలుపగోరెదము.

ఎవరు ఉత్తరవాదులైనను మా తాలూకాలప్రజలలో తీరని యసంతృప్తి జనించినది. తిరిగి మహాజర్డు బహిరంగపథలు యేర్పాటుగచున్నవి. ఈ నెల 21 వ తేదీ యాదివారము రాజ్ లు తాలూకాప్రజల సమావేశము జరగనున్నది. వారివాంఛన త్వరఫలితము నొందనిచో బోర్డునుపై చెల్లించుట మానవలెనని కొందరనుడున్నారు. ఈ ఆందోళన తీవ్రపరచుచున్నప్పుడు నుపే ప్రజాపక్షపాలకులనుని చెప్పుచున్న మంత్రిగారు మా ప్రజలస్వామ్యమైనకోర్కె నెరవేర్చునని యాశించుచున్నాము. శాసనసభాసభ్యులీవిషయమున మాకు తోడ్పడి కృషిసల్పుగోగుచున్నాము.

(ఒక ఓటరు)

తోమోహాలు

(ఆంధ్ర పత్రికకు ప్రత్యేకం)

కల్లు

జీతం—ఈజ్జత్తులో నీ విడివరకు సాక్ష్యమియ్యలేదా!
సాక్షి—లేదండీ.
జీతం—నిజం చెప్ప.
సాక్షి—జమీనండీ.
జీతం—నిన్న చాలాసార్లు చూశాను. ఎక్కడ చూశానో చెప్పగలవా?
సాక్షి—నేను కల్లు అమ్ముతానండీ.

పరిగెత్తడం

బాలికలు పోటీగ పరిగెత్తుతుండీరి.
ఒకడు—ప్రీతికిట్లాంటి ఆట పనికిరాదు.
ఇంకొకడు—ఎందుచేత?
ఒకడు—వాళ్లున్నా వాళ్లున్నా బట్టలుకోడానికి పిలువడం.

ఆట

నటుడు—రాత్రి ఆట ఎట్లావుంది?
ప్రేక్షకుడు—నీవు ప్రేమించునాని పోయితరువాత ఆట రక్తి కట్టండి.

పత్రికలు

ఒకడు—ఇన్ని పత్రికలు మోసుకుపోతావు గదా! నీకు శ్రమగా ఉండమా.
నాకర—ఉండవండీ. నేను వాటిని చదువుతేగా!

సహాయం

ప్రశ్న—ముణిగిపోతున్నవాడికి, నీవు ఏం సహాయం చేశావు.
జవాబు—వాడి కేబుల్ లో ఉన్న డబ్బు తీసి బాగ్రత్త పెట్టానండీ.

ఏడుపు

భర్త—నీవు ఎందుకు ఏడుస్తున్నావు?
భార్య—కంట్లో నలకపడ్డది. ఏమన్నే నీళ్లతో కొట్టుకు బోతుందంటే, ఏడుస్తున్నాను.

కుక్క

నినీమాకాకర—లోపడి కక్కను తీసుకు పోకూడదు.
ప్రేక్షకుడు—నినీమా బొమ్మలను చూస్తే, కుక్కను పింఛని కలుగుతుందయ్యా!

అభిప్రాయం

గ్రంథకర్త—నా గ్రంథం ఎట్లావుందండీ?
సంపాదకుడు—దాల్లో చదు తగిలించి రేదండీ.
గ్రంథకర్త—అయినా, బాగుందని వ్రాసుండీ.

చోటు

వెయిటింగ్ రూములో పడుకోడానికి చోటుచొరక్క పోయెను. రానియ్య లేన సామాను తీసుకుని ప్లాటు ఫారంమీదికి పరిగెత్తుకొని వచ్చెను. రయిలు వచ్చిందనునది, గదిలో ఉన్న వాళ్లందరూ సామానులు తీసుకుని ప్లాటు ఫారంమీదికి వచ్చిరి. బామయ్య వెనక్కపోయి వెయిటింగ్ గదిలో రయిలు వచ్చే బాకా హాయిగా పరుండెను.

పోతరాజు

ధనికుడు—ఈపద్యాలన్నీ మీరు స్వంతంగాచేసిన వేనా?
కవి—స్వంతంగానే చేసానండీ.
ధనికుడు—అయితే, సరిపోయిన బొమ్మగ పోతరాజు గారు తనరూపంగా అవతరించారన్నమాట. పోతరాజుగారి భాగవతంలో యీపద్యాలను యిదివరకు చదివానులేండీ.

యిల్లు

వర్తకుడు—మీయజనాని ఇంటికి ఎప్పుడువస్తాడు?
నాకర—మీరు వెళ్లితరువాత వస్తానన్నారండీ.

గుట్టు

వైద్యుడు గట్టాన్ని కొనెను. అది నీళ్లు తాగమంటే తాగ లేదు. గడ్డినివ్వమంటే తినలేదు.
వైద్యుడు (గుట్టంతో)—నీవు తినకపోతే మానె, నీవు తాగకపోతే మానె, ఇందువల్ల నాకేలాభం. నీవు రోజంతా పనిచేస్తే, నాకు అంటే చాలు.

చదువు

పెద్దమనిషి—నీవు కా లేజిలో ఏం చదివావు?
విద్యార్థి—చరిత్ర, ఇంగ్లీషు, సంస్కృతం, తర్కం మొదలయినవి చదివాను.
పెద్దమనిషి—దేనిలోనయినా సావర్థ్యం సంపాదించావా?

విద్యార్థి—సంపాదించానండీ.
పెద్దమనిషి—దేలా?
విద్యార్థి—లెన్ని సులా.

గుడ్డి

ఎల్లప్పుడూ కళ్లులేని ముప్పిరి మాయంటికివచ్చి, నేను ఆ పరస్పరం ఉన్నానని చెప్పింది. దానికెట్లా తెలిసిందో?
పుల్లస్య—అది గుడ్డికాబట్టే అట్లా అన్నది. కళ్లుంటే అట్లా అంటుందా?

అదృష్టం

ఒకడు—అగృహమంటే రానయ్యచెట్టిదే. ఈ వూరికి వచ్చేటప్పటికి, చేతులో కాసు నా లేదు. రెండు నెలలయ్యేటప్పటికి నగలవ్యాపారం మొదలుపెట్టాడు.
ఇంకొకడు—ఇప్పుడే ఏమి జరిగిందా?
ఒకడు—జయిల్లో.

ఆలోచన

మంగవ్వు—సూర్యనారాయణగారికి ఆయన భార్యకు ఒక్కచేతిలో చన. ఎప్పుడువాళ్లు భేదంలేనేలేదు. అట్లాంటి వాళ్లు ఇంకొకరుకనిపించరు.
వెంకవ్వు—నిజమేగాని, సూర్యనారాయణగారు ఎన్నడుకూ చించరు. ఆయన భార్య ఆలోచించిచెప్పితే ఆయన కాదనడు.

కట్నం

ధనికుడు—నేను కట్నం ఇవ్వకపోయినా, నామాతూరి ని చేసుకుంటావా?
కృష్ణారావు—చేసుకుంటానండీ.
ధనికుడు—అయితే నీవు విచ్చివాడల్లేవున్నావు. నీకు నేను పిల్లనియ్యను, వెళ్లిపో.

మీసం

ప్రకాశరావుకు ఎన్నేళ్ల కొగాని, మీసం రాలేదు. దాన్ని దిద్దిమోడానికి మంగలమేపుకపోయెను. డైరెంటుగిరింతరువాతి.
ప్రకాశరావు—నామీసం కనిపించడం?
మంగలి—నేను అసలేమూడలేదండీ.

ప్రకటన

కొత్తగా ఒకకంఠె నీవారు ఆహారమును తయారు చేసిరి. వారి ప్రకటన యింగ్లీషు ఉండెను.
“మేము తయారుచేసిన ఆహారము ఆరోగ్యమునకు భంగ కరమని రుజువుచేసినవారికి మా ఆహారపు బుట్టను మూడింటిని బహుమానంగా ఇచ్చెదము.”

క్షమాపణ

వర్తకుడు (కోపంతో)—ఇన్నాళ్ల నుంచీ నాకు బాతి మొత్తం ఇయ్యకుండా తిప్పినందుకు మీరు నాకు క్షమాపణ అయినా చెప్పలేదు.
పెద్దమనిషి—కోపపడకండి. ఇచ్చివేస్తాను.
వర్తకుడు—ఏం ఇస్తాగ?
పెద్దమనిషి—క్షమాపణ.

బాధ్యత

పెద్దమనిషి—ఈ కంపెనీలో బాధ్యతగలవారు ఎవరు?
గుమాస్తా—ఎవరో నేను చెప్పలేనుగాని ఏమాత్రం లోపంవచ్చినా అందరూ నన్ను తిడతారండీ.

జ్వరం

వర్తకుడు తాప జ్వరంతో బాధపడు తుండెను.
వైద్యుడు—104 డిగ్రీకా పోయిందండీ.
వర్తకుడు—అయితే పాటకొచ్చెయ్యండి.

తొందర

యజమానురాలు—ఇవ్వాలి మధ్యాహ్నం అందరం ఊరికి వెళ్లాతే. పంట తొందరగా చెయ్యి.
నంటమనిషి—ఫరవాలేదండీ. మళ్ళీ వచ్చింతరువాత అంటు వేస్తాను.

కేసు

ముద్దయి—అయ్యా, ఈకేసు ఎప్పటికీ ముగుస్తుందండీ?
వకీలు—నాకు ఇంకా మాడుగంటలలో ముగుస్తుంది. నీకు నాలుగు సంవత్సరాలను.

తృప్తి

గవర్నరుగారు జయిలునీ పనిభీషేసి— సూపరింటెండెంట్ తుతో ఇట్లా అనిరి.
గవర్నరు—ఖయీలందరు తృప్తిగానే ఉన్నట్లున్నారే. ఆఖరున మాట్లాడినవాడు మాత్రము కోపంగా ఉన్నాడు ఎందుక? వాడికేముయినా లోపంజరిగిందా?
సూపరింటెండెంట్—వాడిని తప్పు ఉరితీస్తారండీ. తానేం నేరంచెయ్యలేవని చెప్పుతాడండీ.

నిద్ర

ఒకడు—నిద్రపట్టడంతో. ఏంచెయ్యకు?
ఇంకొకడు—రాత్రి గుర్ర బాంధితాగుతుండు.
ఒకడు—బాంధితాగుతే నిద్రపట్టదే.
ఇంకొకడు—క్రకట్టకపోయినా, మేలుకున్నప్పుడు కూలాసాగా ఉంటుంది.

బంటి

పెద్దమనిషి—ఇండ్ల మధ్య బంటి ఆడుతున్నారే? మాకి డిక్కి తలుపులమీద పడితే, అద్దాలు బద్దలు పోవు?
బాలుడు—అయ్యా, బంటి నాదగాదండీ. బంటిపాడయి పోయినా నాకు దిగులు లేవండీ.

నష్టం

వర్తకంలో నష్టం వస్తుండెను.
గుమాస్తా—అయ్యా, రోజులు కాటకంగా ఉన్నయ్యండి. నాజీతం వృద్ధిచెక్కోపోతే, పొట్ట గడవదండీ.
వర్తకుడు—ఇంచాించు. ఇంకా మాట్లాడవంటే, నిన్న భాగసుడిగా తీసుకుంటా.

పొట్టాట

పొట్టాట ఆఖరయ్యెను.
భర్త—ఆఖాయందా?
భార్య—పొట్టాడింతరువాత, మళ్ళీ నేచుంగా మాట్లాడుకుంటే, ఎంతో హాయిగాఉంటుంది.

పోవడం

తనడబ్బులనుంచి రయిలులో పోయిందని ఎల్లయ్య పత్రికలో ప్రకటించెను. తనకు దొడ్డికిందనీ దిగులుపడదన్న ఇంకొకడు మరువేరుతో జవాబిచ్చెను.

కుంటి

యాచకుడు—అయ్యా, నేను ఎప్పుడూ ఇట్లాగేవున్నానని అనుకోకండి.
యజమాని—అనుకోనులే. వెనకటిసారి వచ్చినపుడు, ఎడంకాలు కుంటి అన్నావు. ఇప్పుడు కుడికాలు కుంటి అంటున్నావు.

తేలు

పిచ్చెయ్య—అయ్యా, తేలుకుట్టింది. ఏం చెయ్యమన్నావు?
వైద్యుడు—దానిమీద యాచుండువెయ్యి.
పిచ్చెయ్య—తేలు పారిపోయిందే.

పని

యజమాని—గంటలో నీవు చెయ్యగలిగిన పని యింతేనా?
కూలీ—ఇంకా చెయ్యగలవండీ. నాశక్తి అంతా ఒక్కనాడే చూపినదం నా కిష్టంలేదండీ.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లోని విన్నపము

సోదరులారా! సాక్షిసంపుటము లేమి, నా నాటకము లేమి, యన్నియు నమ్ముదురేయి చాలా గాలమైనది. మీలో నాయందడయగల యొడతెం దలో యెన్ని యోలేఖలను వానికొకట వ్రాసియుం డిరి పుస్తకములు లేకపోవుటచేత బంజరాలనందు లకు తమింపజేచుచున్నాను. ఇంతటినుండి యన్ని పుస్తకములుగూడ నచ్చుపడనున్నవి. వానిలో సాక్షి సంపుటములు రెండుమాసములలో నచ్చుపడి ప్రక టింపబడును. అవి కావలసినవారు నాకు ద్వారలో లేఖలు వ్రాయునెడల వానిని భద్రపఱచి నకాల మునఁ బుస్తకములను వారికిఁ బంపుకొందును. దయయుంచి వ్రాయఁగోరెదను.

ఇది కాక మఱియొకమాట. జంఘాలశాస్త్రి, సోదరినారాయణమునుండి దేశమధ్యమునకు వచ్చి నాడు. ఆతనిని మీరందఱు బాగుగా నెఱుఁగుదురు. ఆతఁడు మీయందఱను బాగుగా నెఱుఁగును. ఆ నడుమను జరిగిన కుంభవేళోత్సవమున నాతఁ డొక సిద్ధు నాశ్రయించి యొక గ్రంథమునేమో సంపాదిం చినాడఁట అదియేదో మనకుఁ దెలియని భాషలో నున్నదట. దానిలో ననేక విచిత్రాంశములు న్నవట. వానినెల్ల నాంధ్రలోకమున కాతఁడు ప్రక టింపఁదలచినాడు. అదికాక వెనుకటి సాక్షిసంపుట ములలో జీరని యనేకవిషయములగూర్చి యిప్పుడు చెప్ప దలచియున్నాడు. తిరుగ నుపన్యాసముల నారంభించి సర్వజనవిధేయుడై యిరిగి భాషాసేవ చేయు సంకల్పించికొని యున్నాడు. ఆతని యుపన్యా సము లన్నియు య భాపూర్వముగ నాంధ్రప్రదేశ్ లో బ్రకటింపబడును. దానిలో వానికిదగిన తావిచ్చుట కు బ్రతికాధికారిగు మ||రా||శ్రీ దేశోద్ధారక నా గేశ్వరరావు పంతులుగారు దయతో సంగీకరించినా రు ఈ శ్రావణబహుళమునుండియో భాద్రపదశుద్ధ మునుండియో యవి వెలువడనన్నవని తెలియు చున్నది సోదరులారా, మీరందఱు వానిని దయతో జదివి యానందింప గోరుచున్నాను. వ్రాసినవాని చిత్రితమును పఠింపవాని శిరఃకంఠముతో దీరును గాదా అనేక నమస్కారములు.

శిరాపురము. పానుగంటి లక్ష్మీనరసింహరావు.

సంగీతపు ప్రైమరు

డి సాంబమూర్తిగారిచే నాంగ్ల భాషలో రచింపబడిన సంగీత ప్రైమరును వందములతో గైకొంటిమి. దీనియందు సరిగ్గ జంబు, దాటువరుసలు, ఆలంకారములు, స్వరజ్ఞానపా స్యములు, మన్నననవి గలవు. పీఠీయందు స్వరభేదము తాళభేదము, సాంకేతికపదములు, శుభిభేదములు వివరింపబడె ను సంగీతమును ప్రారంభించువారి కిది మిగల ఉపయోగముగ నుండును వెం నాల్గవోలు. వలయువాడు ఇండియన్ మ్యూజిక్ యిన్ టెంట్రింగ్ హాను" బుక్స్ బుక్సు మదరాసు, అని వ్రాసిన బహుళగలరు

యలమంచిలి వార్తలు

(ఒకవిలేఖరి)

ప్రభుత్వము ప్రాంతము 9 అదివారం దినమున మహారా జశ్రీ నెగ్గంటి దొరయ్యగారికి పశ్చిమగోదావరి జిల్లా ఉపా ధ్యక్ష పదవిచేకరింపదలచునాను, వారి గౌరవాన్ని మె అల్పాకృతి విందోసగలబడెను శ్రీ దొరయ్యగారు, తమకొనంగిన గౌరవ మునకు సంతసించుచు తాము పదా రైతుసహాయముకొరకు తోడ్పడదమనియు, రైతే సమస్తమునకు ఆధారభూతుడని యు, గనుక రైతులే, లోకలోబోధులలోను కాసనసభలలోను నిర్దేశన భాగముననియు ప్రతిబిది.

వాతావరణస్థితి

1927 నంబి ఆగష్టునెల 23 వ తేది మంగళవారము

మార్పుకీల్లులు	గత 24 గంటలలో నష్టము	గత 24 గంటలలో అధికముగ	గత 24 గంటలలో అధికముగ	గత 24 గంటలలో అధికముగ	గత 24 గంటలలో అధికముగ
గోపాలపురం	84.2	76.2	1.83	81.83	+ 12.77
కాకినాడ	90.8	74.9	0.41	19.11	+ 6.05
మచిలీపట్నము	88.1	76.4	0.24	16.82	+ 2.46
కర్నూలు	88.5	81.5	...	18.22	+ 1.82
అల్లూరి	91.2	71.9	0.18	11.98	+ 0.26
అనంతపురం	89.0	74.4	...	5.45	+ 0.02
కడప	8.47	+ 0.01
నల్లూరు	96.5	79.4	...	10.12	- 0.91
మద్రాసు	94.4	83.0	...	5.51	- 0.78
కడపూర్	95.7	81.2	...	8.16	- 0.91
శిలమ	97.8	78.2	...	6.84	- 1.24
కోయంబూరు	88.7	72.7	...	20.27	+ 8.65
తిరుమకావల్లి	84.7	70.8	...	8.89	- 0.53
నాగపట్నము	95.0	73.4	...	5.55	+ 0.84
మధుర	96.8	79.6	...	4.40	- 1.46
పాంబట్	98.1	76.8	...	8.62	+ 2.89
తిరునల్వేలి	88.6	80.3	...	0.22	- 0.73
తిరువేంగళము	0	- 1.20
కొచ్చికో	81.0	76.9	...	28.56	- 0.26
కాల్వట్టు	82.5	75.0	0.27	57.20	- 4.13
మంగళూరు	67.6	75.5	0.07	79.01	+ 2.15
లెంగురూరు	84.9	77.1	0.08	93.48	+ 2.57
మొరకా	8.5	66.9	...	7.12	- 3.83
కొడెకనాథ	67.4	62.0	0.80	101.58	+ 14.86
కొడెకనాథ	62.8	52.0	...	14.58	+ 0.54

సర్కారులు: గోపాలపురంలో 1.80, విశాఖపట్నములో 0.41, కాకినాడలో 0.34" వర్షించెను ముప్పుదట్టముగ నున్నది. మచిలీపట్నములో అర్ధగ్రాత తక్కువ. తక్కినచోట్ల మామూలుగా గాని కొంచెము ఎక్కువగా గాని యున్నది. మచిలీ పట్నములో 2 1/2 గోపాలపురంలో 3 1/2 కాకినాడలో 6 1/2 డిగ్రీలు పగటివేడిమి తక్కువ. మచిలీపట్నములో రాత్రివేడి మి 2 నుండి 3 డిగ్రీలు తక్కువ. మచిలీపట్నములో రాత్రి వేడిమి 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

డక్కన్: కర్నూలులో 0.18" వర్షించెను. బల్లారి లో తప్ప ఇతరచోట్ల ముప్పు దట్టముగనున్నది. కడపలో పగటి రాత్రివేడిమి 2 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నాటకము: ముప్పు మొత్తముమీద దట్టముగ యు న్నది. అర్ధగ్రాత తక్కువ కడపూరులో పగటివేడిమి 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ. వద్రాసు నెల్లూరులో రాత్రివేడిమి 3 1/2, 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

సర్కారులలో వర్షించుచున్నది.

వ. వ. నారాయణ అయ్యర్,

హోం వాతావరణశాస్త్రజ్ఞుడు.

శ్రీజయంతి మహోత్సవము

తిరువళ్ళూరు తాలూకాలో చేరిన పెన్నానూరు పేటలో సుప్రసిద్ధులగు శ్రీమత్ బి. రంగప్పనాయుడుగారు తత్పురస్థ ధర్మరాజస్వామి దేవాలయ ధర్మ్య ర్హత్య భారమును భగవత్ప్రీ త్యర్థముగ నిర్వహించియుండటమేగాక శ్రీనాయుడుగారి (తి రువళ్ళూరు తాలూకాబోర్డుమెంబరు) పురుషోత్తరముద్వారా శ్రీ కృష్ణమూర్తిజయంతిమహోత్సవమున, పదిదినములవరకు అత్యంతవైభవముగ జరుప నిశ్చయించియున్నారు. శ్రీ నాయుడుగారి దేవభవనమున కడపటికోజు రుక్మిణీకల్యాణ మహోత్సవము ఆదివిభవముగ జరుపబడును. కాన యీసందర్భ మన శ్రీ వెంగల జమీందారు తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటు టి. కే. రామయ్యనాయుడుగారు దయచేయుదురు. భక్తశిఖా మణులును, పెన్నానూరుపేటవాసులెందరును సందర్శించి యా నందింతుటమేగాక అచ్చటికిపోవు భక్తశిఖామణులను ఆహ్వానిం చువారిని తెలియుచున్నది. కృష్ణభగవంతుని కలాత మునకు పాత్రులగుదురు గాక.

డి. కె. అచ్యయ్యనాయుడు.

కళావంతుల సంస్కరణము

ఈ నా ము లు
18-8-27 వ తేదీన అనంతపురములో ఓవిరెడ్డిగారి భవ నములోవ. మ. రా. శ్రీ. ఓవిరెడ్డి బి. యె. బి. యల్. యం. యల్. సి. గారి యధ్యక్షతన సమావేశమయిరి.
ఈ దిగువతీర్మానము గావించబడెను
పరిశ్రమలగు దేవసానములలో వ. భిచ్చాణియలచే నాకరి తేయించుట మాన్పించి దేవసానీల యీ నాములకు మంగుమంత్రి గారు దేవున్న దేవాదాయవరణపట్టములో తేలికగా మార్పించ వలయునని యీసభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.
(ఒకవిలేఖరి)

శ్రీమదఖండ ఆంధ్రవీర శైవభక్త మాహాత్మ్యరసమాజమహాజనసభ

బెజవాడలో మనిసిపల్ హాలులో జూలై 30, 31 తేదీలలో ఆయుక్త్యదాక్టర్ శ్రీమత్ భోగానగరం బసవ లింగ దేవగారి అధ్యక్షతన కేంద్ర ఆపరిమితావచముతో యీ సభ జరుపబడెను. జూలై 30 తేదీ సాయంత్రం 3 1/2 గంటలు మొదలు 6 గంటలవరకు సభకమిటిమీటింగు శ్రీమత్ వెంగల పూడి వీరయ్యగారి అధ్యక్షతన నడుపబడి సమాజ అధ్యక్ష కావ్యద్యులను ఎన్నుకొనిరి.
జూలై 31 తేదీన ఉదయం 8 గంటలకు శ్రీమత్ పిడు పర్తి కొలయ్యగారివలన దైవప్రార్థనలతో మహాసభ ప్రారం భింపబడెను.
అందు అధ్యక్షులు సంఘాభివృద్ధినిగించి బహు విరాళ ముగా ఉపన్యసించిరి. ఆరువార శ్రీ కాపా పరదేశీగారు మత ము ఆచారముగించిన్ని శ్రీమత్ వెల్లూరి కొలయ్యగారు సం ఘాభివృద్ధి విద్యాభివృద్ధినిగించి శ్రీమత్ వెల్లూరి పూడి వీర య్యగారున్న శ్రీమత్ వరువుల లింగయ్యగారు బి. ఏ. వి ద్యావిషయము అందులో మాతృభాషనురుంచిన్ని శ్రీమత్ మాయకొటికేంకరయ్యగారు చుక్కాకోటి వీరయ్యగారు సం ఘం అభివృద్ధికి లేగలంబులకు విప్రులుగా బుపరచిరి.
సాయంత్రం 3 గంటలకు తిరిగి సభ ఆరంభింపబడెను. నల్లకొండ పురవాస్తవ్యులయన ప్రస్తుతం నాశిన్ మాతృవిద్య సభ్యునించున్నటువంటి శ్రీమత్ చింతేశ్వరం కిరణ దత్తగారు కిభిత్పూర్వముగా వ్రాసిపంపిన (వీరశైవమతము, అనువాద సము చదువబడెను.
శ్రీమత్ భోగానగరం వీరనాగయ్య దేవగారు యీస భకు విచ్చేసి విద్యాభివృద్ధినిగించి కొర వ్యాసమువ్రాసి ము దులూలుకు పలుకులతో వారేపురింగిరి. శ్రీమత్ కాజకోటి నాగయ్యగారు సూలమాక్కు కిరణులగించి వ్రాసిపుపన్య సిందిరి. వీరశైవమతమునుగించి శ్రీకాశిపురానులు వ్యాస మును వ్రాసి పంపిరి. దానినిప్రత్యేకముగా ప్రచురించుచున్నా ము. ఇంతటితో కరతాళధ్వనులతో నాటిసభ ముగింపబడెను.
విడియాల యద్రకోటవర్యు, తెనాలి తాలూకా చున్న గ్రాడి.

ప్రకటన

శ్రీపతి పండితారాధ్యుల కోటిలింగముగారి దత్త పుత్రుడు రామలింగము 20 సంవత్సరములు, చామన చాయ. మున్నంగి కాపురస్థులు వీపుర పుట్టునచ్చ గలవారు చపల చిత్తమువలనను 22 దినముల క్రితము దేగాంతరముల పాలైరి. వారి నివాసమును తెలిపి వారిని స్వస్థలమునకు తెచ్చినవారికి రైలు ఖర్చులును కొంత బహుమతియును నొసంగబడును. చిరునామా, పండితారాధ్యుల లింగముగారి, ఈమని గుంటూరుజిల్లా.

శ్రీ కృష్ణభారతము

కవిరాజు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిగారి ప్రణీతమయిన శ్రీ కృష్ణభారతములో ఖమ్మ ప్రాంతములగుల 4-వ సంపు టము విక్రయమునకు సిద్ధముగావచ్చి ఇంను భగవద్గీతలు గలభక్తైవి వ్రాయబడియున్నవి. వెల రు. 3-0-0. వలయు వారు
శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిగారి శ్రీ, రాజమండ్రి, అని వ్రాయవలెను.

రోమహారి

డబ్బీ 1-కి రు 0-8-0; వి. వ. సహా 0-13-0
ఈ భగవద్మును నీటితో కలిపి ప్రియించి, రోమములు కెందు నిమిషములలో మొదలంబు కలపాలి. దీనివలన చర్మ ము నలు వెక్కదు, మంటుండుండును. రోమములు రాలిపోవును
అమృతాంజనం డిబ్బ, బొంబాయి - మదరాసు

భారత శాసనసభ

నూలు పరిశ్రమకు సంరక్షణ

టారిఫు బిల్లును వాణిజ్య సభ్యుడు పాపాదింతులు

విశ్వా, ఆగస్టు 22:—భారతశాసనసభ సేటిదినము 11 గంటలకు గౌ. వి. జె. పటేలుగారి ఆధ్వర్యమున సమావేశమయ్యెను. సభ్యులలో సభ్యులను సభ్యులను ఎన్నుకొనుట, పర్ జార్జి రెయినీగారు టారిఫు బిల్లును సమీక్షించుట సేటిదినము కాన్వలక్షనుముగ నుండెను. మున్ని ఈశ్వరశరణు, ఆర్. సిన్హాగారు రాజకీయ ప్రమాణముల గైకొని తమ స్థానములందు కూర్చునిరి.

ప్రశ్నోత్తరములు

గ. మాప్రసాదసింగుగారి ప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు స్పీకరుగారు మాడవ శరణు ప్రయోజనములకు సౌకర్యములు కలుగజేయు విషయము గురించియు అపాయము కలుగునప్పుడు ప్రాంతసంరక్షణ సౌకర్యముల సేర్పరచు విషయము గురించియు ఆలోచించి తన సూచనల నొసగ అనుభవముగల ప్రత్యేక దోష్టగిరి నియమింప ప్రభుత్వమువారు దృఢీకరించినట్లు పర్ జార్జి రెయినీగారు చెప్పిరి.

షాంకే అల్లరుల విషయమున గయా ప్రసాదసిన్హాగారు ప్రశ్నింప ప్రభుత్వసభ్యుడు ఈక్రింది విషయము ప్రత్యుత్తర మొసంగిరి:—రాజకీయ పూరితమున పుష్కలముల కరపత్రములను పంచిపెట్టుచుండిరను సేర్పరచు 12 మంది భారతీయులు నిర్బంధింపబడిరి. వీరిలో 5 మందిపై మాత్రమే కేసు లేబడెను. షాంకే సుప్రీము కోర్టువారు కేసువిచారింపి మువ్వరకు 1 సంవత్సరము శిక్ష పిమ్మట ద్వీపాంతరవాసము విధించిరి. ఇరువురు విడుదల చేయబడిరి. ఇతర బ్రిటిషు కోర్టులయందునలె నిందితులకు డిఫెన్సు సౌకర్యములు ఇవ్వబడెను.

వి. సి. చటర్జీకి భవనము

తూర్పు బెంగాలు రైల్వేవారు కర్మాగారము నిర్మింప విశ్వగుడరు క్రి. కే. వి. సి. చటర్జీగారి గృహమును స్వాధీన పరచుకొన ఉద్దేశించు విషయము ప్రశ్నింప ఈ విషయము మరల ఆలోచించి కమిషన్లను గృహమునదలి కర్మాగారము నిర్మించుట సాధ్యమేమో ఆలోచింపవలయునని ప్రభుత్వమువారు రైల్వేకంపెనివారిని కోరినట్లు పార్లమెంటు తెలిపిరి.

అసెంబ్లీ ప్రెక్షన్

బడ్జెటునూపేషము ఢిల్లీయందు జరుగుచుండ కప్పుచుండి ఒక ఇటుకజారి సేనాధిపతి ఎదుటబడెను. కప్పుకు మరల ప్రభుత్వమువారు పరిశీలించిరాయని గయాప్రసాదసింగుగారు ప్రశ్నింప పర్ వి. యాక్. మిత్రగారి క్రిందివిధమున ప్రత్యుత్తర మొసంగిరి.

ఢిల్లీయందలి అసెంబ్లీ భవనపుకప్పును ప్రభుత్వమువారు చక్కగ పరిశీలించిరి. ఐదుగు ఇటికలులేవని ఇంజనీయరులు అభిప్రాయ మిచ్చియున్నారు. ఐదుగు కప్పుక్రింద తీగ అల్లిక నుంచిన ఉచితమని తీర్మానింపబడినది. త్వరలో ఇట్లు చేయబడును.

స్కిముకమిటి నివేదిక

కె. సి. రాయగారి ప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు మాక్స్ ముందుగా రిట్లుచెప్పిరి.

ఇండియా ప్రభుత్వమువారు అన్ని విషయములనుగురించియు సంపూర్ణముగ ఆలోచించియే స్కిముకమిటి నివేదికకు ఉపాధ్యక్షమువ్రాసి ప్రకటించిరి. ఒక ప్రత్యేక ఉద్దేశమును దృష్టియందుంచుకొని ప్రభుత్వమువారు రాజకీయసంఘమును ఏర్పరచలేదు. నివేదికకు ఉపాధ్యక్షము వ్రాయలేదు. సైనిక విషయము ఇట్టి విచారణసంఘము సేర్పరచుట లాభకరమును ఉద్దేశముతో మాత్రమే ఈసంఘము ఏర్పరచబడెను. కాని విచారణసంఘముగ వివాదాంశములు అధికముగ ఏర్పడుటచే నివేదికకు ఉపాధ్యక్షము వ్రాయవలసిన అవసరమేర్పడినది. రహస్యముగ నుంచుచునను వాదనామిచ్చుటచే సాక్షులు సాక్షుమిచ్చిరి. కావున ఆ సాక్షుమును ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించబాలరు.

ఫార్వెర్డ్లవత్రిక-బర్మా ప్రభుత్వపు బహిష్కారము గయాప్రసాదసింగుగారి ప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు స్పీకరుగారు పత్రికను బర్మానుండి బహిష్కరించుటకు పూర్వము

బర్మా ప్రభుత్వమువారు ఇండియా ప్రభుత్వమువారి సలహా పుచ్చుకోలేదని క్రియగారు చెప్పిరి. ఇంతవరకునే బహిష్కారపు టుత్తరువు నుపసంహరింపవలసిన నూతన పరిశితు లేవి ఉదయించెనని సింగుగారు ప్రశ్నింప “కాలము గడచుటయే బహిష్కారపు టుత్తరువు అంత మొందుటకు కారణమని క్రియగారు చెప్పిరి.

త్వరలో రాయలు కమిషను ఏర్పడనందుటచే ప్రభుత్వ సేటు పెన్నులపై కొందరు సివిలు సర్వీసు ఉద్యోగులు తమ ఉద్యోగములను వదులుకొన ఉద్దేశించుచున్నారను వదలి సత్వము అని ప్రశ్నింప క్రియగారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు అవదలి నిరాధారమైనదనియు, అట్టి ఉద్దేశము ఎవరికైన నున్న ఇండియామంత్రి వారి విషయమై ప్రత్యేకముగ ఆలోచించెదరనియు చెప్పిరి.

స్థాయిసంఘసభ్యుల ఎన్నికలు

పిమ్మట స్థాయిసంఘముల సభ్యుల ఎన్నికలు జరిగెను. వంగరాష్ట్రపు రాజకీయ ఖైదీగనుండి ఇటీవలనే విడుదల చేయబడిన సత్యేంద్రచంద్రమిత్రగారు పట్టు అకౌంటుస్కమిటి సభ్యులుగ ఎన్నుకొనబడిరి. విద్య, ఆరోగ్యశాఖల స్థాయిసంఘముల సభ్యులు ఎన్నుకొనబడిరి. పట్టి సి టి క మి టి స్థాయి సంఘపు సభ్యుల ఎన్నిక 24 వ తేదీకి వాయిదా వేయబడెను.

నూలుపరిశ్రమకు సంరక్షణము

నూలు పరిశ్రమకు సంరక్షణ మొనగుచు పర్ జార్జి రెయినీగారిక బిల్లును ప్రవేశపెట్టుచు ఇట్లు చెప్పిరి:—జపానులో రెండు పిల్లులు ఏర్పరచి ప్రైవేటు బాలర రాత్రిపూటకూడ పనిచేయుచుండుటచే ఉత్పత్తి ఖర్చులు భారతదేశమునందు కన్న తక్కువగ గిట్టుచున్నవి. కాని జపానువారు వాషింగటను ఒడంబడికను ఇంకను ఆమోదించలేదను విషయమును గుర్తెగవలెను. జపానువారి తిప్పిదములను ఆధారముగ గైకొని ఇండియా ప్రభుత్వమువారిని ఆక్షేపించుట ధర్మముకాదు. రాత్రిపూటకూడ జపాను యంత్రాలయములను పని జరుగుచుండుటచే వారు తక్కువ నెలకు నూలును అమ్ముచున్నారు. పానుకు 16 దమ్మిట్ల వారికి కలిసివచ్చుచున్నది. అట్టి పరిస్థితులలో భారతదేశపు పరిశ్రమాధికారులు జపానువారితో పోటీచేయుట కష్టమని ప్రభుత్వమువారు గుర్తెరియున్నారు. ఇందువల్ల భారతదేశమున తయారైన నూలుకూడ తక్కువ ధరలకే విక్రయింపవలసిన అవసర మేర్పడినది. నూలుపై దిగుమతి సుంకము అధికము చేసిన నూలు వెల అధికమునను. యంత్రాలయములకు తగినంతపని లాభము కలుగును. సేత పరిశ్రమ విచారణసంఘము వారి సూచనల ననుసరించి జపానువారి నుద్దేశించియే దిగుమతి సుంకములను అధికముచేసిన రాజకీయముగను ఆర్థికముగను భారతదేశమున కెంతయో నష్టము కలిగిడినది. జపానువారు ప్రతి క్రియ సలిపి భారతదేశపును రక్షయనకు ఎంతయో నష్టము కలుగునట్లు చేయవచ్చును. ఇక భారతదేశపు యంత్రాలయాధికారులకు వాంటి నిచ్చి ఆపరిశ్రమను సంరక్షించుట ఆసాధ్యమవిషయము. దిగుమతి పన్నును మరింత అధికమొనర్చిన భారతదేశమునందలి చేతన గ్గుల పరిశ్రమ క్షీణించును. ఈ విషయములనున్నిటిని ప్రభుత్వము వారు శ్రద్ధతో పరిశీలించి నూలుపై పానుకు 1 1/2 అంజా దిగుమతి సుంకము అధికముచేయ తీర్మానించుకొని ఈబిల్లును ప్రవేశపెట్టిరి.

ఈబిల్లును పరిశీలించ ఈవిషయ పేర్కొనబడినవారు సెలవుకమిటిగ ఏర్పరచవలయునని ఉపపాదించుచున్నాను:—మపు త్వయాము, వణ్యుగంజెట్టి, పర్ విక్టరు సానును, పర్ పి. థామారుదాను, లాంబు, డాక్టరు సుహ్రూవాది, చనుసులాలు, జోషి, రాజగజనధరు అలి, దొరస్వామిఅయ్యంగారు, జమ్నూ దాను మోహత, యన్. సి. మిత్ర, పండిత కుంజ్రా, ఈశ్వర శరణు, జయకరు, పర్ జార్జి రెయినీగారు.

సర్ విక్టరు సానును

బొంబాయి యంత్రాలయాధికారుల సంఘపు ప్రతినిధి యగు సర్ విక్టరు సానునుగారు బిల్లును బలపరచుచు ఇట్లు చెప్పిరి. ఈటారిపుబిల్లును పరిశీలించ సెలవుకమిటి ఏర్పరచవలయునను ఉపపాదనమును సేను బలపరచుచున్నాను. ఈ ఉపపాదనమును ఆమోదించుటచే సభవారు నూలుపరిశ్రమకు సంరక్షణవిధాన మవసరమగు సిద్ధాంతమునుమాత్రమే అంగీకరించు

చున్నారు గాని బిల్లునందలి ఇతరవివరములను అంగీకరించుట లేదని స్పష్టముగ ప్రభుత్వమువారు గుర్తెగవలయును. ఉక్కు సంరక్షణబిల్లు చక్కసందర్భమునకూడ సంరక్షణవిధానము ఆమోదించి సభవారు బిల్లును ప్రవేశపెట్టుటకు అనుమతినొసగిరి సెలవుకమిటిలో తమకు లోచనవిధమున సభవారు బిల్లును సవరింపవచ్చును. సేతపరిశ్రమకు సంరక్షణము అవసరమని టారిఫుబిల్లువారు నూచించియున్నారు. ఈపరిశ్రమను సంరక్షించుటకై ప్రజలు కొంతభారమునహించుట న్యాయము కాదా అనువిషయమై సభవారు ఆలోచించవలెను. ఈపరిశ్రమ ఇదే విధమున క్షీణించి యంత్రాలయములు క్రమముగ ఒకటొక్కటి మూయబడిన నిలువయున్న సరకులు తక్కువనెలకు కొంతకాలమునరకు విక్రయింపబడును. అందుచే తాత్కాలికముగ ప్రజలకు లాభముకలుగును కాని నిలువసరకుల అమ్మకము ముగియుననే ప్రజలందరు తమగుడ్డులను విదేశములపై ఆధారపడియుండవలెను. విదేశములవారు చెప్పగరకు మనము వస్త్రులును కొనవలసిన అవసర మేర్పడును. అప్పుడు ప్రజలకు ఇంతకన్న ఎక్కువనష్టము కలుగును. కావున భారతదేశపు సేతపరిశ్రమ సంరక్షించుట అవసరమైనచో కొంత పన్నులభారమునుకూడ విహించుట భారతప్రజలకు లాభకరమని వేరుగచెప్పట అవసరము. భారతదేశపు పురోభివృద్ధి ఈ పరిశ్రమాభివృద్ధిపై ఆధారపడియున్నది. ఈపరిశ్రమలేవన్న నిరుద్యోగసమస్య దేశమును తలక్రిందుగ చేయును. కావున ఈపరిశ్రమకు సంరక్షణము అవసరమను సిద్ధాంతమును సభవారు ఆమోదించి సెలవుకమిటిలో బిల్లును సవరింపవలయునని కోరుచున్నాను. మిల్లులకు లాభము లేకున్న చింత లేదు. నష్టము లేనివిధమున సంరక్షణ మేర్పడినచాలును.

పెట్టుబడిదారుల ఆందోళన

బిల్లుపై మాటాడుచు వి. దాసుగారిట్లు చెప్పిరి. కొంతమంది పెట్టుబడిదారుల విన్నపములకు ప్రభుత్వమువారు లొంగి పోవుట, తిరుటకు అన్నము, నిలువనీడలేని వరదలవల్ల నష్టపడిన వేలకొలది ప్రజల మొలలను ప్రభుత్వమువారు పెడచెవి పెట్టుట ఆశ్చర్యముగనున్నది.

అన్యక్షుడు:—మనమిప్పుడు వరదలవల్ల నష్టపడిన వారికి సహాయమొసగు విషయమై చర్చించుటలేదు. దాసుగారు:—యంత్రాలయాధికారులను ఇటీవల కొంతనష్టము కలిగిన విషయము నిజమేకాని ఎక్కువలాభములను గణించినప్పుడు కొంతమొత్తమైనను నష్టములను పూర్తికొనుటకు నిలువయుంపకుండుట వారితప్పు. ఈ పరిశ్రమాధికారులు మరికొన్ని సేరములను గావించియున్నారు. మిల్లులుజమానులు ఇంజనీయరింగు పరిశ్రమను ఎంతమాత్రము పోషించుటలేదు. భారతదేశపు ఇన్నరెన్సుకంపెనీలకు ఎట్టి ప్రోత్సాహమునగలేదు. బొంబాయి యందలి మిల్లులన్నియు ఇన్నూరుచేయబడినవి గాని ఒక్కమిల్లు మాడ భారతదేశపు ఇన్నరెన్సు కంపెనీలలో ఇన్నూరుచేయబడలేదు.

పిమ్మట సభ్యులు ఫలహారములకులేచిరి. ఫలహారాంతరము యన్. యం. జోషిగారు బిల్లుపైమాట్లాడుచు ఇట్లుచెప్పిరి:—సేతపరిశ్రమయందు 867 సేలమంది కార్మికులున్నారు కావున కార్మికుల క్షేమమునకూడ దృష్టియందుంచుకొని ఈ బిల్లును ఆమోదించవలెను. యజమానులు తమమూలధనమును అధికముచేయుచుండుటచే ఈ ఇబ్బందు లేర్పడుచున్నవి. భారతదేశపు పనివారు సేర్పరచు ఇతరదేశములవారి కెంతమాత్రము తీసి పోరు. కావున కార్మికులకానుకూలసంరక్షించుచు టారిఫుబిల్లువారు నూచించినవిధమున సంరక్షణవిధానమును అనుసరించుట ఉచితమని నా అభిప్రాయము.

జమ్నూదాను మోహతగారు

మోహతగారు బిల్లుపైమాట్లాడుచు ఇట్లుచెప్పిరి:—ప్రభుత్వమువారు టారిఫుబిల్లువారిసూచనలను నిరాకరించుట విచారకరమగువిషయము. ఈదేశమున ప్రతిపరిశ్రమ సాగింపబడి 86 సంవత్సరములైనను ఇంకను సంత్కృష్టికరమగుసీతికి రాకుండుటకు విదేశప్రభుత్వమే కారణమని చెప్పవలెను. భారతదేశపు విదేశేతనర్తకము క్రమముగ క్షీణించిపోయినది. పరిశ్రమకు తగు పోషణ లేనందున ఇట్టిదుస్థితి ఏర్పడినది. సేత పరిశ్రమకు సంరక్షణ మొనగకుండుట గొప్ప తప్పిదమనిన నా అభిప్రాయము. కృత్రిమ పట్టుపై సుంకము విధించుటచే చేతివగ్గుముల పరిశ్రమకు నష్టము కలుగునని శేషయ్యంగారు చెప్పిరి.

నియోగిగారు

నియోగిగారిట్లు చెప్పిరి:—నూలుపై దిగుమతిపన్నును అధికము చేయుటచే చేతివగ్గుముల పరిశ్రమకు నష్టము కలుగును. అవిషయమై రాష్ట్రీయప్రభుత్వముల అభిప్రాయములను ప్రభుత్వమువారు తెలిసికొనిరాయని ప్రశ్నించుచున్నాను. మద్రాసు నందలి పరిశ్రమశాఖ డైరెక్టరు దిగుమతిసుంకమును అధికము చేయుటను ఆక్షేపించినట్లు తెలియుచున్నది. కావున దిగుమతి సుంకమును మరింత అధికము చేయుట ధర్మము కాదు.

జయకరుగారు ప్రభుత్వమువారి వైఖరిని ఖండించుచు జపానువారు పిగుల తక్కువ ధరకు గుడ్డలను అమ్ముచున్నారని

యూ, ఏవిధమునైనా ఈ పాటి ల్ల భాగ్యమును శేషశ్రీని ఆంధ్రంపని విధమున సంతా మొనరుల ప్రభుత్వమువారి కర్మ మనియి చెప్పిరి

ప్రభుత్వసభ్యుని ప్రత్యుత్తరము చర్చకు ప్రత్యుత్తరమును సర్ జార్జి రెయినీగారిట్లు చెప్పిరి:— సభవారు ఏదైనా ప్రత్యేక కారణములనుబట్టి అందులకు తగువిధమున సంతకము మొనరుటయే అలవాదము వచ్చును నూలుసంతకమునకై ఈవిట్లు లేబడినది. ప్రతిపక్షము కు సంతకము మొనరుటయే అలవాదముగావుటకువీలు లేదు. పరిశ్రమ సంతకమునుకు బాంట్లనిచ్చుట అసాధ్యముగుకార్యము. ఈవిషయమై ప్రభుత్వమువారుగాని సెలక్టుమిటివారుగాని ఆలోచించుటకు వీలులేదు. ఈవిట్లు ఇప్పుడుకామోదించిన నూలుపై దిగుతున్నందుకమున అధికముచేయుట అసంకమనీధాంతమును మాత్రమే అంగీకరించినట్లుగా.

సర్ జార్జి రెయినీగారి ప్రత్యుత్తరము అసంపూర్ణముగ నుండుటచే బిల్లుపై మోటులుకు అనుగుణము సంగలయు నని పండిత మాళవ్యాగారు అభ్యర్థించిరి. ప్లాండ్మెంట్ ఆర్డరు లను సవరించినప్పటికైనా అట్టి అనుగుణమునకుటకు వీలు లేదు అభ్యర్థకుడు చెప్పెను.

బిల్లును పరిశీలించ సెలక్టుమిటి ఏర్పడవలయునను ఉప పాదనముపై సమ్యక్తులు ప్రయోజనము. ఉపపాదనము ఆ మోదించబడినది. అంతటితో సభముగ నెను. మిగిలిన రెండు టారిఫుబిల్లులు మరియొకదినము ప్రవేశ పెట్టబడును. (అ. ప్రె.)

టారిఫుబిల్లుపై చర్చ

సీమా, ఆగస్టు 22:— నేటిదినము టారిఫుబిల్లుపై చర్చజరిగెను. నేతపక్షముకు సంతకము మొనరుట ప్రభుత్వమువారు మూడుబిల్లులనుపాడిన తీర్మానించు కొనిరి అందులో నూలుపై దిగుతున్నందుకు పానుకు 1½ అధికము చేయవలయునని మూడుబిల్లులను సర్ జార్జి రెయినీగారు నేటిదినము కాసనసభలో ప్రవేశ పెట్టిరి. ప్రత్యేకముగ నూలుబిల్లులను ప్రభుత్వమువారు పాడించెదరు కావున ప్రభుత్వమువారివిధానము టారిఫుబిల్లుపైదేక, సంతకము విధానపుటవసరముగనొంది సభవారు సంపూర్ణముగచర్చసలుపుటకు వీలులేదు. అందుచే సర్ జార్జి రెయినీగారిబిల్లునుపాడిన గనే మిల్లులయజమానులసంఘపు ప్రతినిధియగు సర్ విక్టరుసా నూనుగారులేచి సంతకమువిధాన సిద్ధాంతమును సభవారు అంగీకరించుటకు ఎట్టి ఆక్షేపములేదనియు, నేతపక్షముకు తగుసంతకము కలుగువిధమున సభవారు సెలక్టుమిటిలో బిల్లునుపవరించుదేఖించిరియెనెట్టి. జమ్నూదాను మొహతగారుకూడ ఇట్లేచెట్టిరి. కాని చర్చకుప్రత్యుత్తరమును సర్ జార్జి రెయినీగారిపదతిని ఖండించిరి. నూలుపరిశ్రమకు సంతకముమొనరుటకుమాత్రమే ఈ బిల్లులేబడినదియు ఈ బిల్లును ఆధారముగకై కొని నేతపక్షముకుసంపూర్ణముగ సంతకముమొనరుటయములను సెలక్టుమిటిలో గర్హించుటకు వీలులేదనియు వారుచెప్పిరి. కాని ఉక్కు-సంతకముబిల్లు సందర్భమున సభవారు సంతకమునిధాంతమునుమాత్రమే అంగీకరించి సెలక్టుమిటిలో అన్ని విషయములనుగురించి సంపూర్ణముగ చర్చసలిపిరి. ఈ సందర్భమునకూడ అట్లే సెలక్టుమిటిలో సంపూర్ణముగ చర్చసలుప అసాధికారసభ్యులుదేఖించుచున్నారు గాని సెలక్టుమిటిఅభ్యర్థకుడు అందులకు అంగీకరించునో అంగీకరింపదో ఊహించ వీలులేదు. సెలక్టుమిటిలో డిప్యూటీ ప్రెసిడెంటు మధ్యస్థముగాబుగారు సభ్యులకు నుండుటచే వారే సెలక్టుమిటి అభ్యర్థకు లయ్యెదరని చెప్పవచ్చును. వారు ఈవిషయమై ఎట్టి వైఖరివలంబించెద రో ఊహించవీలులేదు. ఉక్కు-సంతకముబిల్లు చర్చసందర్భమున మాత్రము సెలక్టుమిటి అభ్యర్థకులగున్న జిన్నాగారు సంపూర్ణముగ చర్చజరగుటకు అవకాశముసగిరి.

ప్రజాప్రతినిధులు ప్రయత్నములు ఫలించనిచో

ఈవిధమున సెలక్టుమిటిలో బిల్లును సంపూర్ణముగ మార్చి నేతపక్షముకు సంపూర్ణముగ సంతకము మొనరుటయే చేయుటకు వీలులేదన్న అసాధికారసభ్యులకాసనసభలో ప్రభుత్వమువారి వైఖరిని ఖండించుచు తీర్మానముపాడినవచ్చును. బాటుగండుముతప్ప తీర్మానముపైచర్చ తీర్మానము ననుసరించి చర్చప్రయోగనలసిన భాగ్యత ప్రభుత్వమువారికిలేదు. అందుచే సభ్యులు తమ ఆగ్రహమును ఆసంతృప్తి ప్రకటించవలయుననిన ఈటారిఫుబిల్లులను నిరాకరింపవలెను. కాని కాంగ్రెసుపక్షమువారితప్ప ఇతరపక్షములవారెవరైనా ఈపద్ధతిని ఆమోదించుటలేదు. బిల్లులన్నియు అల్పలాభములకై నను నవలకొన గూడదనిస్వతంత్రజాతీయపక్షములవారిఉద్దేశమై యున్నది. కాంగ్రెసుపక్షమువారుకూడతమపార్టీ సమావేశమున ఈవిల్లులను యమై అనుబంధించవలసిన విధానముగురించి తీర్మానము గావించుకొనలేదు. కాని కాంగ్రెసు పక్షమునందలి ప్రముఖులు సెలక్టుమిటి సభ్యత్వమును అంగీకరించి యున్నారు. కేవలము చేతివర్గముల పరిశ్రమకు నష్టము కలుగకుండుటకై పనిచేయవీరు సెలక్టుమిటి సభ్యత్వములను అంగీకరించిన తెలియుచున్నది. కేవలము నూలుకుమాత్రము సంతకము మొనరు విధానము ఫలుపురకు కుదించుటలేదు.

గొప్పతరుణము
కాకినాడ ఆంధ్ర సేవా సంఘము.
ఆంధ్రదేశమునందును, నైజాము రాష్ట్రమునందును పేరుగాంచిన 6 మొదలు 15 సంవత్సరముల ప్రాయపు బాలుర సమాజముచేత

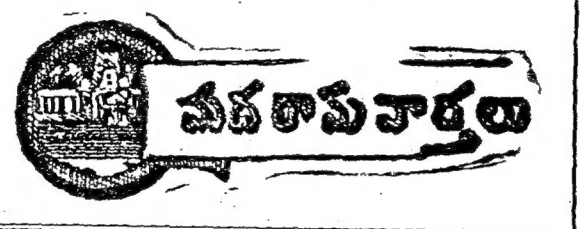
మద్రాసు యెస్ససేకు థియేటరునందు ప్రదర్శింపబడును.
ప్రజలచేతను, యువరాజులచేతను, మహారాజులచేతను, కొనియాడబడుచున్నారు.
[27-8-27 శనివారము సాయంత్రం 5-30 గంటలకు

శివాజీ నాటకమును తెలుగున ప్రదర్శింతురు.
రవ్వమైన నాటకము.
టి క్లెట్లు హాలువద్ద ఉదయం 9 గంటలనుండి అమ్ముబడును.
జె. కృష్ణమూర్తి, పి. శేషగిరిరావు, జాయంటు క్రెకటరీలు.

శేషియో సమస్యపై మరల చర్చజరుగును
సీమా, ఆగస్టు 22:— రిజర్వబాంక్ టిల్లు చర్చ సందర్భమున శేషియో సమస్య విషయమై మరల చర్చ జరుగునని తెలియుచున్నది. 16 పెన్నీలు శేషియో యుండవలయునని జమ్నూదాను మొహత యి. సి. కేల్కారుగారు సవరణలనుపాడిన నోటీసు పంపియున్నారు. (అ. ప్రె.)

నిరోధకాసనములను రద్దుచేయవలయునను
సర్ హరిసింగగోరుగారి బిల్లు ఆమోదించబడుట

సీమా ఆగస్టు 22:— నిరోధకాసనములను రద్దుచేయవలయునని సర్ హరిసింగగోరుగారు నేటిదినము ఒకబిల్లునుపాడించిరి. హోంమెంబరుగారు ఆక్షేపించిరిగాని అధికసంఖ్యాకులుబిల్లును ప్రవేశపెట్ట గోరుగారికి అనుమతి నొసగిరి. (అ. ప్రె.)

రాకపోకలు:— గర్బులు శేషి-కామరాష్ గారు నేటి ఉదయం మద్రాసుకు వచ్చిరి. గౌ. శే. రామదాసుగారు గత రాత్రి సిమ్లాకు వెళ్లిరి.

నవరణ:— నన్నటిపత్రికలో 11-వ పేజీ మొదటికాలమునందు బహుశిశుప్రదర్శనమునకుటకు బదులు, బహుశిశుప్రదర్శనముని అచ్చుపారపాటు పడినది. చదువరులు దీనిని గ్రహించుకు గాక.

మద్రాసు క్రైస్తవ కళాశాల పట్టభద్రులకు సన్మానము:— ఈ నెల 26 తేదీ సాయంత్రము 4-80 గంటలకు యీ కళాశాలలో చదివి పట్టభద్రులైనవారికి కళాశాల పండితులు కమ్రాళ వర్గంకున్న సన్మానమును విందొసంగి ఆతిథ్యమిచ్చెదరు. కళాశాల హాలులో సమావేశము జరుగును.

హిందూమత బాలసమాజము-బందరు.
ఈ సమాజమువారి ప్రభవసంవత్సర వార్షికోత్సవము 18-8-27 తేదీ శ్రావణ పూర్ణిమనాడు విశేషానంద మందిరముందు శోభాయమానముగా జరిగినది. ఈసందర్భమున బ్ర. రాళ్లబండి నాగభూషణకవిగారి శతకంఠరాయణ పురాణకాల తేజమును బ్ర. విద్యాకా శిష్ట నరసింహశాస్త్రిలుగా హిందూమత ప్రాశస్త్య ప్రతిపాదకోపన్యాసమును సభానురంజకములుగా జరిగెను. అగ్రాసాధిపతి మ-రా-రా-శ్రీ, కట్టమూరి చిదంబరరావు పంతులుగారి స్వాగతము ప్రబోధము సదస్సులకు పౌరయాకర్షకముగా నుండెను. కార్యదర్శి మ-రా-శ్రీ దుల్లపట్టాభిరామయ్యగారి గత చర్యనివేదనముం బట్టి భగవత్సంకీర్తన ప్రాధాన్యమే యగపడినను దుడుకు సమాజాభ్యుత్థులు బ్రహ్మశ్రీ నాదెళ్ల పురుషోత్తమశాస్త్రిలుగారు ముందింక బాలుర శేర్మికిని మతసిద్ధాంతములను బహుమార్గసారము నుదోషించు పూనిక నగపఱచుచుచేత నెల్లరకు బ్రోత్సాహజనకమును సమాజోద్యోగములకు పోషకముయినది.

బిక సభ్యుడు.

పోగొట్టుకొనకుడు. (రిజర్వబాంక్)
దివ్యమైన కొలది నాటకరాజములు

నీలు విగ్రహ నిర్మాలనము
ఇంకొక యిద్దరు
ఈనెల 22 తేదీ సాయంత్రము సాయంకాలము ఇంకొక యిద్దరు బాబరు గొడ్డళ్ల చేయూని నీలు విగ్రహ నిర్మాలనము చేయుటకై విగ్రహమును కొట్టసాగిరి.
పోలీసువారు అరెస్టుచేసిరి. ఇంబులో ఒకరుగ్రహనల్వేలి కాపురముడు. కాంతిమతి నాథన్ అను నాతడు, మర్రి ముకరు చిత్తూరు నివాసియును ఆంధ్రుడు, లక్ష్మయ్యనాయుడు అను నతడు, జాబ్బిటపునలోని హిందూధియాలాజికలు హెన్రూలు విద్యార్థి, వీరిద్దరు వీక్స్ ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటు వద్ద ఎగ్జూరులో వివాదం లేబడిరి.

వీరిద్దరిపై వ్యక్తతరాని బాలకుల కాసనములోని 21 సెక్షనుప్రకారము నేరారోపణ చేయబడినది. వైద్యుల పరీక్షనుబట్టి కాంతిమతి నాథనుయొక్క వయస్సు 18 సం|| రములే కాబట్టి పిల్లవాని తేమార్దము తండ్రిమాతా కోర్టులో హాజరగుట మంచిదనియు తండ్రిద్వారా కుర్రవానిని చాగు చేయుటకు యిట్లొక వయస్సునియు ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటు గారు చెప్పిరి.

తండ్రియొక్క చిరునామా చెప్పవలసినదని కాంతిమతి నాథనును కోరగా తండ్రి అడ్డెను ఇచ్చెను. తండ్రిపేరు అరుణాచలం పిల్ల. కుతంతలో అమ్మకొవ్వ పిల్లలో తిరునల్వేలిలో తనతండ్రి నివసించుచున్నాడని చెప్పెను. కాని యీకేటులో తనతండ్రి కట్టి ప్రమేయమును లేదని చెప్పెను.

మద్రాసులో బాలబాలికల సహాయసంఘమువారి ఆశ్రమమును కాంతిమతి నాథన్ ఉంచబడవలసినదనియు, లక్ష్మయ్యనాయుడు పెనిటెన్సియరీలో (సెంట్రల్ జైలులో) 29 తేదీ వరకును ఉంచబడవలసినదనియు మేజిస్ట్రేటు ఉత్తరువు జేసెను.

కాంతిమతి నాథనుయొక్క తండ్రి 29 తేదీకి కోర్టులో హాజరుకాగలందులకై సమ్మతులు జారీచేయబడినది.

మధుర కాంగ్రెసు కమిటీవారి అంగీకారము
నీలువిగ్రహము - మధుర పలంట్టిరు
మధురతాలూకా కాంగ్రెసుకమిటీవారు గత ఆదివారము సభచేసిరి. తమిళనాడు వాలంటీర్లు నీలు నేనానివిగ్రహ నిర్మాలనమునకై చేయుచున్న సత్యాగ్రహసాధనమును మెచ్చుకొనిరి.

మద్రాసు కార్పొరేషను కాన్సిల్లు సభలో సింగార్వేలు కట్టిగారు నీలువిగ్రహ ఉద్వాసమునకై ప్రతిపాదించిన తీర్మానమును సభలో చర్చింపనొల్లక నిరాకరించిన కార్పొరేషను ప్రెసిడెంటు చర్చను ఖండించిరి.

నీలు విగ్రహమును ప్రతిపాదించవలసినదిగా కాసనసభలో తీర్మానము ప్రతిపాదించవలసినదిగా కాసనసభ్యులను హెచ్చరించిరి.

నీలు విగ్రహ నిర్మాలనార్థము పడిపించవలసిన సత్యాగ్రహోద్యమమును తమిళనాడు కాంగ్రెసు కమిటీవారు నింపి హిందీ కొనసాగించవలసినదిగా కోరిరి.

నాయుడుపట్టభద్రులకు సన్మానము :—
నాయుడుసంఘములోని క్రొత్తపట్టభద్రులకు సన్మానమునుగ నిశ్చయించబడినది. క్రొత్తగా పట్టభద్రులైనవారు తమపేరులను ఆర్. మదనగోపాల్ నాయుడుగారికి 40, 41, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000.

ఆంధ్రరాష్ట్రము

శాశ్వతముగా

మద్రాసు మెయిలుపత్రిక వ్రాతలు సందర్భము

స్వముగ నుడు సనుటకు నిన్నటిదినము ఆంధ్ర తమిళ రాష్ట్రముల గూర్చి వ్రాసిన విషయములే నిదర్శనములు. ఆంధ్రరాష్ట్రమును గూర్చి యిప్పుడేమియు వినబడుటలేదనియు, రాష్ట్రపు జ్వరము ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ నిర్మాణముతో అడుగంటిగొనియు, ఈపత్రిక యాహించుచున్నది. ప్రతిసంవత్సరమునను జరిగెడి ఆంధ్రసభలలో ఇందుకు సంబంధించిన తీర్మానము గావింపబడుచునేయున్నది. స్టేటు కౌన్సిలు సభలో, ఆంధ్రరాష్ట్ర తీర్మానము కొంతకాలముక్రిందట ప్రతిపాదించబడెను. సిమ్మట మదరాసు శాసనసభలో నది ప్రతిపాదితమై సభవారిచే నామోదించబడెను. భారత శాసనసభకు రాష్ట్ర నిర్మాణ తీర్మానములను సభ్యు లిరువురు పంపియుండిరి. అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘమువారు భాషాప్రయుక్తవిభాగ నూత్రము ననుసరించి సింధు, ఆంధ్ర, కర్నాటక రాష్ట్రములను నిర్మించుట యవసర మని తీర్మానించిరి. ఈ సంగతులను మద్రాసు మెయిలు పత్రిక ఎరిగియున్నటుల దోచదు. ఇదిగాక, తిరునల్వేలిలో త్వరలో నొకసమావేశము గూడు ననియు, తమిళ జిల్లాలను ప్రత్యేకరాష్ట్రముగ నిర్మించి, నూతన రాష్ట్రమునకు సంపూర్ణ స్వపరిపాలనము నొసగ గోరు ననియు, మెయిలుపత్రికకు చెలి సె ను. ఈవార్త మెయిలుపత్రికకు విభ్రాంతి గలిగించుచున్నది. ఆంధ్రులతో బాటు తమిళులు గూడ ప్రత్యేకరాష్ట్రముగోరుట, ఆంగ్లో-హైందవ పత్రికలకు కంటకముగ నుండుట సహజమేగద!

ప్రత్యేక తమిళరాష్ట్రమే గాక స్వపరిపాలనముతోగూడినతమిళరాష్ట్ర ముండుట, యీపత్రికల దృష్టిలో విస్తవమేయగును. తమిళరాష్ట్రజ్వరమును పోగొట్టుటకు, తమిళవిశ్వవిద్యాలయనిర్మాణము సాధనమగు నని యీపత్రిక భావించుచున్నది. ఆంధ్రరాష్ట్రజ్వరము, ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయముతో బోవుటయే దీనికి హేతువుగ జూపుచున్నది. ఆంధ్ర రాష్ట్రనిర్మాణముకొరకై, ఆంధ్రు లెట్టి ఓక్షతో కృషిసలుపవలయునో యిందుమూలమున గ్రహింపవచ్చును. ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణమునకు పరిస్థితులు కొన్ని యనుకూలముగ నున్నను, ప్రతికూలపరిస్థితులు గూడ గలవు. అనుకూలపరిస్థితులలో, ఆంధ్రుల దృఢవాంఛను, కాంగ్రెసు సంఘమువారి యానుకూల్యమును, దేశమున ప్రబలియున్న భాషాప్రయుక్తవిభాగవాంఛను, అన్యభాషా సంఘముల సానుభూతిని, ఆంధ్రదేశపు టునికిని, దేశనాయకుల ప్రకటనములను పేర్కొనవచ్చును. ప్రతికూలపరి

స్థితులలో ఆంగ్లో-హైందవపత్రికలయొక్కయు, అధికారులయొక్కయు ప్రతికూలవైఖరి యటుండ, ఆంధ్రుల అంతఃకలహములును, కార్యవీక్షావిహీనతయు, ముఖ్యములని చెప్పవచ్చును. స్వల్పవిషయములకై ఆంధ్రు లొంజారులు తగవులాడుచు, తమకు గావలసిన ముఖ్యప్రయోజనములను మరచి పోవుచున్నారు. స్థలములకొరకై వాడులాడుచున్నారు. ఇట్టి విభేదములను వెనుకబెట్టి, ఆంధ్ర రాష్ట్రసిద్ధికై పాటుబడిన గాని లాభము లేదు. ఆంధ్రరాష్ట్రము గోరుటకు ముఖ్యకారణములు దేశభాషలలో పరిపాలనము జరుగుటయు, జనసామాన్యము పరిపాలనములో పాల్గొనగలుగుటయు, స్వపరిపాలనానుభవము ఆంధ్రులెల్లరకును త్వరితగతి గలుగుటయు, ఆంధ్రవ్యక్తిత్వమును ప్రతిభయు పెంపొందుటయు, హిందూదేశమున భాషాప్రయుక్తవిభాగమును సుసాధ్యము గావించి స్వపరిపాలనమునకు సరియగు పునాదులు వైచుటయు నని చెప్పవచ్చును. ముఖ్యశయములను మరచి, స్వల్పవిషయముల గూర్చి తగాదాపడుటవలన, ఆంధ్రులు పరిహాసపాత్రులయ్యెదరు. ఇట్టి దుస్థితి త్వరలో దొలగి, ఆంధ్రులు సంఘీభావమును బలపరచుకొని, ఆంధ్రరాష్ట్రావోళనము నశింపలేదని తమకార్యోత్సాహముమూలమున చాటుట యవసరము.

ఇండియను పీసలుకోడ్డు: కొత్తశెక్కును

అన్యమతములను నిరసించువారిని శిక్షించుటకు, ఇండియను పీసలుకోడ్డు 153 శెక్కును (ఎ) పోక్షముగ బనికీపచ్చినను, ప్రత్యక్షముగ నక్కఱకు రాదని, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు గ్రహించి, తదర్థమై ఇండియను పీసలుకోడ్డు 15 వ అధ్యాయములో కొత్తశెక్కునును ప్రవేశపెట్టుటకు నిశ్చయించినటుల, ప్రకటించిరి. ఈ శెక్కును ప్రకారము బుద్ధిపూర్వముగ నితరమతములను నిందించుట గాని, ఏ మతమువారి విశ్వాసమున కయినను ఉపద్రవము గలిగించుట గాని, నేర మగును. మహమ్మదీయ ప్రముఖులయాందోళనము తుదకు సఫల మయినది. మతవిశ్వాసములను నిరసించుట గాని, మతకర్తలను దూషించుటగాని, అక్రమమనుటకు సందియములేదు. దీనివలన, వివిధసంఘములమధ్య ఎడబాటు విస్తరించి, కలహములు చెలరేగుచున్నవి. దీనికి సాధనము, పరస్పరసహనమును, సద్భావమునుదప్ప వేరుగావు. కాని కొత్తచట్టములవలన నిట్టి యనుకూలభావమును బుట్టించుటకు సాధ్యమగు నని తోచదు. ఇట్టి చట్టముల యుద్దేశ్యములను మరచి, అధికారులు వీనిని వేరొక ప్రయోజనము కొరకు ఉపయోగింపవచ్చును. మతముల సత్యాసత్యములను పరిశీలించడలచువారికిని, సంస్కర్తలకును, యిట్టి చట్టము ఇబ్బందుల గలిగింపవచ్చును. వేదములు పౌరుషేయములూ, అపౌరుషేయములూ, పురాణకథలు సత్యములూ లేక కేవలగాథలూ యను ప్రశ్నల నెవరయినను చర్చింపడలచుచో, వలనుపడదని ఈ శెక్కునుక్రింద చర్య దీసికొనవచ్చును. ఇటులనే క్రీస్తు నిజముగ జన్మించినా లేదాయను వివాదముగలదు. వారొనర్చిన అద్భుతచర్యలు జరిగినా లేదా యను విషయమై

ఫదాభిప్రాయము గలదు. క్రైస్తవమత స్థులకు కోపము వచ్చునను కారణముచే, నిట్టి చర్యలు పనికిరావని చెప్పవచ్చును. ఇటులనే మహమ్మదీయ మతసిద్ధాంతముల గూర్చి చర్చించుటకు వలనుపడకపోవచ్చును. బయటివారికే గాక తన్మతస్థులకు గూడ ఇబ్బంది గలుగవచ్చును. జాతరలు, బులులు బనికీపచ్చునా లేదాయని చర్చించుట గూడ అపరాధము గావచ్చును. కొత్త శెక్కునువలన హిందువులకన్నను, తదితరమతస్థులకే ఎక్కువకష్టము లేర్పడగలవు. కారణ మేమన, హిందూమతము ప్రధానముగ ప్రచారకమతము గాదు. అన్ని మతములును సత్యములే యనియు, అన్నియు మోక్షమునకు గొంపోవుననియు, మతకర్తలందరును భగవదంశాసంభూతులే యనియు, హిందూమతసిద్ధాంతము ప్రతిపాదించుచున్నది. వివాదములు చెలరేగునపుడు, ఎట్టివా రయినను యుక్తాయుక్త వివేచనజ్ఞానమును కోల్పోవుట సహజము. ఇటులనే కొందరు హిందువులు అన్యమతకర్తలను దూషించి యుండిరి. కాని, యిట్టి దృక్పథము త్వరలో దొలగిపోక మానదు. హిందువు లితరులను తమమతములోనికి కలుపుకొనుటకు కుతూహలపడరు. అందుచే అన్యమతనిరసనముతో బనిమైనను లేదు. క్రైస్తవ, మహమ్మదీయాదిమతము లటు గాక, ఇతరులను తమలో జేర్చుకొనుటకు ఎప్పుడును కృషిసలుపుచునే యుండును. తమమతములలో శరనివారికి మోక్షము లేదని భావించును. అందుచే అన్యమత సిద్ధాంతములను ఖండించి, తమ సిద్ధాంతములను బలపరుచుకొన జూచును. ఈప్రయత్నములో సంఖ్యాబలమును కోరెడి ఆవేశపరులు, హిందువుల అవతారపురుషులను, వారిప్రమాణగ్రంథములను, వారి దైవారాధనపద్ధతులను, ఇచ్చవచ్చినటుల నిరసించుట కవకాశ మొత్తేని గలదు. అందుచే, కొత్తశెక్కునును పక్షపాతము లేకుండ ప్రయోగించుచో, హిందువుల కిబ్బంది గలుగనేరదు. నూతన చట్టమువలన, మతకలహములు తగ్గి, అన్యోన్య గౌరవము బలపడుచో, ఎల్లరకును శ్రేయమే. అట్టి యనుకూలస్థితి గలుగుగాక యని కోరెదము.

అటవీ పంచాయతులు

1927 సంవత్సరము 31 వ మార్చితో అంతమగు మూడుమాసముల రిపోర్టుబట్టి పంచాయతుల సంఖ్యయు, విస్తీర్ణమును తెలిగినటుల గనుపించును. కౌలు మొత్తముగూడ వెనుకటికన్న పెరిగెను. నెల్లూరు మండలమున దప్ప మిగిలిన జిల్లాలలోని పంచాయతులన్నియు అడవుల రక్షణకు వాచరులను నియమించెను. వాచరుల సంఖ్యయు వెనుకటికన్న పెరిగెను. ఒడంబడికలలో కన్నను మోచు పులు మేయుటకు పర్మిటుల నిచ్చిన పంచాయతుల సంఖ్య రెండింతలయ్యెను. రయితుల కీవిషయమున సౌకర్య మొనగవలయు నని, పంచాయతుల ఆఫీసరు గారు వ్రాయుచున్నారు. పంచాయతులు లేక ముందు, మేపుకొను విషయమున ఎట్టి హద్దు లేకుండెను. అందుచే పంచాయతుల విచక్షణతో ననవసరముగ జోక్యము కలిగించుకొనుట పాడిగాదని, పంచాయతుల అధికారి భావించుచున్నాడు కాని రివిన్యూబోర్డువారు వీరివాదము సంగీకరింపక, పర్మిటులసంఖ్య నొక్కమారుగనే నిర్ణయించి, దాని

నెలకును అతిక్రమించుకొన జూడవలయునని మందలించుచున్నారు. ప్రభుత్వమువారును వీరివాదమునే బలపరచిరి. చెట్లను కాపాడిన పంచాయతలు సంఖ్య తగ్గినను, చెట్లసంఖ్య స్పష్టమయ్యెను. గుంటూరు, బళ్లారి, కడపజిల్లాలలో నిట్టియభివృద్ధి గనుపించుచున్నది. పంచాయతి డిప్యూటీ తహసీల్దారులు బ్రతికియున్న చెట్లను లెక్కింపవలయునని, పంచాయతి ఆఫీసరుగారు ఉత్తరువుజేసిరి. కాని ఇట్టి అనవసరపు పనులబెట్టి డిప్యూటీ తహసీలుదారులను బాధింపవలదని, రివిన్యూబోర్డువారు మందలించిరి. కుంటలను త్రవ్వి మరమ్మత్తుజేసిన పంచాయతలు సంఖ్య 173. మరమ్మత్తులక్రింద 5222 రూపాయలు వ్యయపరచబడెను. 13 పంచాయతలు 237 రూపాయలను ఖర్చుజేసి, నాచును తీసివైచెను. ఒక పంచాయతి ఆంబోతును కొనెను. 599 పంచాయతలు అనగ 100 కి 61 పంచాయతులకు 78214 నిలువ సామ్యుగలదు. వెనుకటికన్న నిలువ తక్కువయ్యెను. పంచాయతులు, మూడు రకములుగ విభాగింపబడెను. 100 కి 11 వంతున ప్రశస్తముగ పనిజేసినవియు; 100 కి 77 వంతున మొత్తముమీద బాగుగ నున్నవనియు, 100 కి 12 వంతున మాత్రము తమవిధులపట్ల ఉపేక్ష వహించెననియు, రిపోర్టు చెలుపుచున్నది. ఇయ్యది నిరుత్సాహకారణముగా నేరదు. తమకార్యాలయమునకు మానేజరుగాని ప్రధానమగు గుమాస్తానుగాని ఇప్పించవలయునని పంచాయతి ఆఫీసరుగారు గోరిరి. కాని, ఇట్టి నియామక మవసరములేదని రివిన్యూబోర్డువారభిప్రాయపడుచున్నారు. అయినను రిపోర్టు త్వరగ పంపనందుకు మాత్రము వీరు పంచాయతి ఆఫీసరును మందలించి, సకాలమున కందజేయవలయునని కోరుచున్నారు. ఇది ఏటిన్యాయమో తెలియకున్నది.

నూలుచట్టము

టారిఫ్ బోర్డు సూచనలపై ప్రభుత్వమువారు చేసిన నిర్ణయము సంతను విమర్శించి, నూలుతో బాటు వస్త్రములకు గూడ రక్షణను సంపాదించుటకు వీలు లేకుండ, నూలు రక్షణ నిమిత్తము ఇండియా ప్రభుత్వ వాణిజ్యసభ్యులగు సర్ బార్ని రెయిసీ గారు ప్రత్యేక చట్టమును ప్రతిపాదించిరి. దీనిని సెలెక్టు కమిటీవారు నూలు విషయమునే విచారించగలరు గాని, వస్త్రముల రక్షణను విచారించజాలరు. శాసనసభ్యులు వస్త్రరక్షణకు వేరొక విధముగ ఏర్పాటు జేయజాలరు. శాసనసభ్యుల నిస్సహాయత ఇప్పుడు బయల్పడినంత తేటగ నిది వరకు బయల్పడి యుండలేదు. నూలు రక్షణవలన విశేషలాభ ముండదనియు, వస్త్రరక్షణ యత్యావశ్యక మనియు, మిల్లు యజమానులు మొరబెట్టుచున్నారు. వీరి మొర లరణ్యరోదనములే యగునో, లేక కొంతవరకయినను ఫలించునో, ముందుగాని తెలియదు. మిల్లుయజమానులు కేవలము ఆందోళనమునే నమ్ముకొనక, ప్రజాభీష్టదాయక మగు స్వరాజ్యసంపాదనకు తోడ్పడుట వివేకము. స్వాతంత్ర్యరహితమగు దేశములలో అన్నివృత్తులవారును అధికారానుగ్రహమును నమ్ముకొని యుండవలయునేగాని, తమ కోర్కెలను నెరవేర్చుకొనువిధము గానరాదు. దేశస్వాతంత్ర్యసిద్ధికయి అన్నివృత్తులవారును, అన్నితరగతులవారును, వివిధ

మతములవారును కలసి పాటుబడవలసిన యావశ్యకమొలేని గలదు.

దారుణశిక్ష

నీలువిగ్రహమునకు చెరువుజేయు నిమిత్తము ప్రయత్నించుచున్న వాలంటీరులకు విధి చెడి శిక్షలు వరుసగ నెక్కుడగుచున్నవి. మొదటి జట్టువారికి మూడు మాసముల ఖయదును జరిమానాయు విధింపబడెను. రెండవ జట్టువారికి సంవత్సరముశిక్షయు జరిమానాయు విధింపబడెను. మూడవజట్టువారికి రెండుసంవత్సరముల కఠినశిక్ష విధింపబడెను. నాల్గవ జట్టువారిని నేడు విచారించెదరు. నాగపురసత్యాగ్రహ మితకన్నను తీవ్రమయిన దయినను, నాయకునికి దప్ప తదితరులకు స్వల్పశిక్షలు విధింపబడెను. అట్టితరీ, చెన్నపురిలో జరుగుచున్న సత్యాగ్రహమునకు చట్టము విధించినట్టియు, మేజిస్ట్రేటుగారు విధింప గలిగినట్టియు పూర్తిశిక్షను విధించుట దారుణముగ తోపకమానదు. న్యాయాధిపతుల కితరవిషయములతో బనిలేదు. నేరస్వభావమునకు తగిన శిక్షను విధించుట న్యాయము. వీరు విధించిన శిక్షలమూలమున, సత్యాగ్రహము తగ్గిపో, అందుకు తగిన చర్యల నవలంబించుట ప్రభుత్వమువారిపనిగాని, న్యాయాధిపతులపని గాదు. ఇట్టి కఠినశిక్షలవలన, పరిస్థితులు సందిగ్ధమగుచున్నవి. సత్యాగ్రహము త్వరితగతి వ్యాపించుచున్నది. అయ్యది ఎక్కుడుమంది దృష్టి నాకర్షించుచున్నది. ప్రజలసానుభూతి యధికమగుచున్నది. నేరస్వభావమునకు మించిన దారుణ శిక్షలను విధించుటవలన, శిక్షల యద్దేశ్యము నెరవేరు నని తోచదు.

పాకీవాండ్రునమ్మె

పాకీవాండ్రునమ్మె, సంఘనిర్వాహకుల యనుమతి లేనిదే చెన్నపురిలో ప్రారంభమగుట శోచనీయము. ఇట్టి శిక్షణభంగమువలన, సంఘబలము తగ్గుట సహజము. కమిషనరుగారు ప్రతిష్ఠను పాటించక, పాకీవాండ్రు జేతములను వృద్ధి జేయ నంగీకరించుట సమాజసముగ నున్నది. వీరి సూచనలను కార్యరేపనువారు ఆమోదించి, తమ బాధ్యతలను నిర్వహించిరి. ఇంతటితో వివాదముతరించి, పక్షలు తిన్నగ నెరవేరు నని తలచెదము. చెన్నపురిలో కలరా చెలరేగి యున్న సమయమున పురిపాలకుస్వయంనకు గూడ భంగము కలుగుచో, పరిస్థితు లెటులుండునో యూహింప నశక్యము. ఇంతియగాక మలమును తీసివైచుపద్ధతి సత్యమూర్తిగారు చెలిపినట్లు, చాల అనారోగ్యముగ నున్నది. ఇయ్యది అనారోగ్యమునకు హేతు వగుచున్నది. ఇతరనగరములలో నవలంబించు ప్లష్ పద్ధతి నవలంబించుట యోగ్యము. ఇందుకు హెచ్చు ఖర్చు గాదని గూడ, వెరుకటి సభలో సూచింపబడెను. ఈ మార్పును త్వరలో గావించుట, యత్యవసరము.

కొత్తసమాఖ్య

ఇంగ్లండు, అమెరికా, జర్మనీ గలనీ, ట్యూటానికి సమాఖ్యగ త్వరలో నేర్పకు నని డాక్టరు బిసెంటుగారు తలచుచున్నారు. ప్రస్తుత స్థితిలో ఇంగ్లండు అమెరికాలకు గాని, వీనికి జర్మనీకిగాని ప్రత్యేక సఖ్యము నమకూరునని తలచుట కవకా

శము గనుపింపదు. ట్యూటనుజా తు ల ల క్ష గ సామాన్య మేమయిన నున్నయెడల, అయ్యది చాల కాలము క్రిందటనే తొలగినది. ప్రాప్తపెంటు మతమే, మూడు దేశములలోను విశేషముగ వ్యాపించి యున్నను, గతసంగ్రామము జరుగక దప్ప నదిగాదు. ఇంగ్లండుకు జర్మనీకిని మధ్య తీవ్రసంగ్రామము జరిగెను. ఏ కారణముచే నయినను ఈ ముఠాడింటికిని సఖ్యము బంపడు నను కొనినను, లాటిను జాతులగు ఇటలీ, ఫ్రాన్సు, మున్నగు దేశములు వీని కెదురుగ ప్రత్యేకసమాఖ్య నేర్పరుపవచ్చును. ఇందువలన ప్రపంచశాంతి వర్ధిల్లుటకు మారుగ, హెచ్చు ఉపద్రవము వాటిల్లుట నిశ్చయము. ఇప్పుడు ప్రతిదేశమును స్వలాభము ప్రేరేపించుచున్నది గాని, ఇతర యాలోచనలు గావు మతసామాన్యము గాని, జాతిసామాన్యము గాని, పాశ్చాత్యదేశములందు ఏకీభావము గుదుర్చుట లేదు. బిసెంటుగారి జోన్యము, ప్రస్తుతపరిస్థితుల కనుగుణముగ గాన్పించదు.

“అబ్దుల్ రషీదు అప్పీలునకు నే నేమియు నీయలేదు”

అన్సారీగారు వదంతి యబద్ధమనుట ఢిల్లీ, ఆగస్టు 22:—అబ్దుల్ రషీదు గావించుచున్న అప్పీలునకు అన్సారీగారు ధనపహాయము చేసినను వదంతి యసత్యమని తెలుపుచు నిట్లూరి. “అబ్దుల్ రషీదులచే ఎవరో ఇట్టి అబద్ధపు వదంతులవైచిరి. నేను అబ్దుల్ రషీదును జాతి ద్రోహియని తలచుచున్నాను. నేనెవరికి స్వయముగా నేమి చేసితిరో యట్టిభునుని చంపినాడు.” (క్రీ.తె.సు.)

రంగూను బందిపోట్లు పట్టువడుట

కాప్తనుజోన్సుగారు గాయపడుట రంగూను, ఆగస్టు 22:—18 వ తేదీన సివిలు, మిలిటరీ పోలీసు కాప్తను జోన్సుగారి నాయకత్వమున బందిపోట్లు పైబడిరి. ఒకగుట్టయు గాయపడిన పోలీసులపై తుపాకులు ప్రేరినను, ఇరువురు బందిపోట్లు గాయపడియు మరి 4 గురు సామాన్యముగను చేజిక్కిరి. మూడు తుపాకులు, బాతులు పట్టుకొనను. కాప్తను జోన్సుగారి చేతిలో గాయముగలిగెను. (క్రీ.తె.సు.)

మధ్యపరగణాలశాసనసభ

నాగపూర్, ఆగస్టు 20:—ఈశాసనసభలో సెటిల్మెంటు ఆపరేషనులకు గాను ప్రభుత్వపుచ్చుడు 191863 రూప్యముల పబ్లి మెంటరీ గ్రాంటు నుపపాదించిరి. కాన సెటిల్మెంటుపచ్చుమున తయారుచేయునంతవరకు సెటిల్మెంటు కార్యములను నిలపవలయునని కోరుచు శాసనసభవారు ఈ పబ్లి మెంటరీ గ్రాంటును నిరాకరించిరి. గవర్నరుగారు ఈఖర్చు ఆవసరమని పునరుదరించిరి. (ఆ. తె.సు.)

మధ్య, ఆగస్టు 22:—సయ్యదు హసీనుకా హాయిగారు అధ్యక్షుడు 9 వ వార్డు ఎన్నిక జరుపరాదని యుత్తరపు నిమ్మికోడల కోర్టు పిటిషను పెట్టెను. కాని అది తోసి వేయబడెను. (ఆ. తె.సు.)

దర్భంగా, ఆగస్టు 22:—సమితి పురమంచు నిరువోగ బాధచే మామగారియంట భార్యపెతముగ కొన్నా ధనంబి యువోగార్థము బయలుదేరునపుడు భార్య కొనిపోవ నుద్దేశంపగా మామగారడ్డుతగిరి. దానిపై తనభార్యను చ.పి జి. అన్వేషించుపుడు తానాత్మహత్య గావించికొనెను. (క్రీ.తె.సు.)

పాట్నా, ఆగస్టు 20-పాట్నా న్యాయాధికారిఅఖిలభారత హిందూమహాసభాకార్యదర్శియు, కాసన సభ్యుడును స్వతంత్ర కాంగ్రెసు పక్షనాయకుడును అగు జగత్పూర్ణరామబాబుగారికి మహావీర పత్రికలో అల్లెలరకటనల గావించినందుకు రెండు రూపాయల జరిమానా విధించిరి. పత్రికమానేజరుకు 200రుజరిమానా బుధెను. (ఆ. తె.సు.)

అమృతాంజనం దీపో, బొంబాయి - మదరాసు.

చెన్నపురి శాసనసభ

2వ సమావేశము నేడు ప్రారంభమగుట

మంత్రిలయందు విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానము

ప్రేక్షకుల స్థానములు క్రిక్కిరిసియుండుట

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ చట్టమునకు సవరణబిల్లులు

చెన్నపురి శాసనసభ రెండవ సమావేశము నేటివనము ౧1. ౧1. ౩౧. నరహారాజుగారి అధ్యక్షతక్రింద ప్రారంభమయెను. కాంగ్రెసు, జ్యోతు పక్షములవారిరువురను గలసి మంత్రులపై విశ్వాసరాహిత్య తీర్మాన ముపాదించుటకు నిశ్చయించుకొనుటందేసి నేడు తీర్మానము చర్చకురాగలనను కలంపుతో ప్రేక్షకుల స్థానము న్నియు నిండిపోయెను. సభ్యులు సభలో నిండుగనుడి. జ్యోతుపక్షమునుండి దొరరాజు, బొగర్లమూడి కుప్పసామి నాయుడు, రామచంద్ర పడయాచి గారలను ఎన్నికల యనంతరము కాంగ్రెసుపక్షముందు చేరిన యు. రామస్వామి అయ్యగారను స్వంత్రపక్షమునందు మంత్రివర్గ స్థానములందు కూర్చుండిరి. జ్యోతు నాయకులందు పానగలురాజుగారు గాని, కృష్ణన్ నాయకుగారి, పాత్రో గారు గాని ఖిదరును ధరించుచుండలేదు.

ప్రేక్షకులందు పితృత్రము మహారాజా, టి. ఏ రామ లింగ శెట్టి, వెల్లింగరి గొండరు, మాధవరాజుగారలు గలరు.

అధ్యక్షుల నిర్మామకము

మదరాసు శాసనసభా నియమముల ననుసరించి సి. యి. వుడ్డే, మహమ్మద సామనాడు రా. బి. వి. మునిసామినా యుడు, సి. వి. వెంకటరమాయ్యగారలు సభాధ్యక్షులుగ నియమింపబడినట్లు అధ్యక్షులు ప్రకటించిరి.

గవర్నరు జనరలుగారి ఆమోదమునుబడనిన

చట్టములు

1927 మదరాసు ప్రాకార్య (సరిహద్దుల) చట్టము, రాజ ధాని స్వామిరాజాగారి సవరణచట్టమును ఏప్రిల్ ౨౩ ను నందు గవర్నరు జనరలుగారి ఆమోదమును బడసినట్లు అధ్యక్షులు ప్రకటించిరి.

1927 సం॥ మదరాసు ప్రాకార్య (సరిహద్దుల) చట్టము ఏప్రిల్ 6 వ తేదీయందు గవర్నరుగారి ఆమోదమును బడసెనని అధ్యక్షులు ప్రకటించిరి.

మంత్రులలో విశ్వాసరాహిత్యము

“మంత్రులయందు సభవారికి విశ్వాసములేదు”ను తీర్మా నము నుపపాదించుటకై కాంగ్రెసుపక్ష నాయకులు శ్రీ సామి వెంకటాచలంశెట్టిగారు సభవారి యనుమతిగోరిరి.

అధ్యక్షులు:—ఉపపాదన ప్రక్రమముని నిర్ణయించి ఉప పాదన కనుమతియొసంగుట కనుకూలరు లేచి నిలువలసినదిగ గోరిరి.

కాంగ్రెసు జ్యోతుపక్ష స్థానములందుండి సభ్యులెల్లరు లేచి నిలువబడిరి. భావ్య మొహదీష్ పాపాబుగారు మాత్రము జ్యోతు స్థానములందు కూర్చునియుండిరి.

42 మంది సభ్యులకంటె ఎక్కువమంది ఉపపాదన గా వింపబడుట కంగీకారము దెల్పుటచే నేటినుండి పదిదినములకు లోపుగ నొకదినమును నిర్ణయింపవలెనని. సభానాయకుని, కాంగ్రెసునాయకుని అభిప్రాయములై కొని నేటిమధ్యాహ్న ము ఫుహారానంతరము చర్చకు కాలమును నిర్ణయించిరి.

హానుకమిటి

హానుకమిటికి 80 వ స్టాడింగుఆర్డరు ననుసరించి సింగి లు వోటుద్వారా ఆర్డరుసభ్యుల పెన్ను కొనటకు సభానాయ కులు మార్గబొంట్లుగా రుపపాదించిరి. ఉపపాదన ఆమోదించ బడెను. సభ్యుల హామీమకు కాగితములు మధ్యాహ్నము 2 గంటలలోగ ఒసంగవలెనని అధ్యక్షులు కాలిగర్లయము గావించిరి.

“అధికారేతర కార్యక్రమమునకు ఎక్కువకాల మొసంగవలెను”

“రాజీవు శాసనసభలందు అధికారేతర కార్యక్రమ మును చట్టములకై చాచెన్నిదికములు ప్రత్యేకింపవలసినదని ఈసభవారుగవర్నరుగారి కొకవివేచితమునుబట్టిండుకొనుటకు తీర్మానించుచున్నారు” అను తీర్మానమును శ్రీ సి. యన్. గోవిందరాజువదలియూరుగారు రుపపాదించుచు ఈసభయందే స భ్యులు దాదాపు 500 తీర్మానములకు వోటిమలనిచ్చియుండిరి నియు, అందు 80 తీర్మానములు మాత్రమే బాటుచేచ ర్చకులేబడగలననియు, ఆ 80 తీర్మానములైనను పూర్తిచర్చిం పబనుట కవకాశములేదనియు, అందుచే అధికారేతర కార్యక్ర మునకు నాలుగుదినములు ప్రత్యేకింపవలెననియు పల్కిరి.

బహిరు అహమ్మదుగారు తీర్మానమును బలపరచుచు అధికారేతర కార్యక్రమందు ఎక్కువదినములు ప్రత్యేకించిన గాని సభ్యులు ప్రజాపితకార్యక్రమముందు పాల్గొనజాలరనియు అనేకములకు ప్రధానతీర్మానములు చర్చకువచ్చుటయే దస్తము గనున్నదనియుపల్కిరి.

వి. విశ్వనాథ దాసుగారు తీర్మానమును బలపరచుచు మాట్లాడిరి.

తీర్మానము వోటును బెట్టబడి ప్రాతికూల్యము లేకయే అంగీకరింపబడెను.

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ చట్టమునకు సవరణ బిల్లులు

శ్రీ అయ్యదేవర కాశ్యపరావు, కె. వి. ఆర్. స్వామి నాయుడుగారు 1926 సం॥ ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ చట్టమును సవరణ బిల్లులను ప్రత్యేకముగ రెంటిని ఉపపాదించుటకు సభ వారి యనుమతి గోరిరి. ఆక్షేపములు లేక సభవారి యనుమతి యొసంగబడెను. వి. వెంకటరత్న, పి. ఆంజనేయులు, పి. సి. వెంకటపతి రాజుగారలు ఉపపాదించుచు సవరణబిల్లులకు గూడ సభవారి అనుమతి యొసంగబడెను.

సి. రామసోమయాజులు, డి. బి. పి. సి. యతిరాజు లు నాయుడు, గొల్లపల్లి జగ్గూదారు, డి. నారాయణరాజు గారలూ గూడ సవరణబిల్లు లుపపాదించుట కనుమతిగోరిగ సభ వారి అనుమతియొసంగబడెను.

గ్రామోన్యోగులబిల్లు

గ్రామోన్యోగులబిల్లు నుపపాదించుటకు ముత్తయ్యమొద లియూరుగారికి సభవారు అనుమతియొసంగిరి. జైనులవశేపారం పర్యవృత్తులబిల్లును కారంతుగారు నుపపాదించుటకు అనుమతియొ సంగబడెను.

జిల్లామున్సిపాలిటీల సవరణబిల్లు

1920 సం॥ చెన్నపురిజిల్లాపురపాలకసంఘచట్టమునకు స వరణబిల్లు నుపపాదించుటకు శ్రీ. ముత్తరంగముదలియూరుగారి కనుమతియొసంగబడెను.

నిమ్మజాతులు-పట్టణనిర్మాణ స్కీములు

సాధిక సభ్యులు లేకు నిర్మాణ స్కీములను నిమ్మ జాతులవారు తమ నివాసములను పీడులకై నిర్మింపించు మందు నట్లు జూడవలెనని ఈ సభవారు ప్రభుత్వమువారికి శిఫార్సు చేయుచున్నారు. అను తీర్మానమును స్వామి ఏ. యన్ సహ జానందంగా రుపపాదించిరి. యర్. సి. గురుసామిగారు తీర్మా నమును బలపరచుచు నిమ్మజాతులవారిని కష్టములకు లోను చేయరాదని పల్కిరి.

శ్రీ కారంతుగారు మాట్లాడుచు ఈతీర్మానముయొక్క ఉద్దేశముతో తాముసంపూర్ణముగ సానుభూతి గలిగియున్నా మనియు కాని ఇట్టితీర్మానము గావించుటచే పట్టణనిర్మాణ స్కీముమాత్రముఆదరణ యందు పెట్టజాలరనియు నిమ్మజాతులవారు తీర్మానించుట కవకాశములేదనియు, అందుచే నీక్రింది సవరణ నుపపాదించిరి.

“నిమ్మజాతులలో గృహములు తొలగించినవారికి తిరిగి గృహములు నిర్మించుకొనటకు వసతులు గల్గించిన స్థానిక సంఘ ముల స్కీములకు తప్ప ఇతరసంఘములకు కాంక్ష ను యొసంగ రాదని ఈసభవారు ప్రభుత్వమునకు శిఫార్సు చేయుచున్నారు.

శ్రీ అయ్యదేవర కాశ్యపరావుగారు సవరణను బలపర చుచు సహజానందస్వామిగారి తీర్మానము నములలో బెట్టిన చాలచిక్కులు గలుగుననియు, సవరణ చాల యుక్తియుక్తముగ నున్నదనియు పల్కిరి.

కె. ఏ. సల్లానాగారుగూడ సవరణను బలపరచిరి.

శ్రీ జి. హరిశాస్త్రిశేషరావుగారు సవరణకు ప్రతికూలముగ మాట్లాడుచు నగరనిర్మాణ స్కీములను చర్చించునపుడు దేశము నందు ప్రబలియున్న సాంఘికభిమానములనుగూడ ఆలోచింప వలెననియు, నిమ్మజాతులు ఇతరసంఘములతో బాటు ప్రభుత్వము నరైన నివసించుటకు హక్కులు గలిగియుండ వలెననియు సహజానందగారి తీర్మానము యొక్క ఉద్దేశ మదియే ననియు అందుచే నిమ్మజాతుల తేనుము నాశించువాల్లరు తీర్మానము నంగీకరింప వలెనని పల్కిరి.

ఆర్. శ్రీనివాసగారు సహజానందగారి తీర్మానమును బలపరచిరి. శ్రీ. పి. ఆంజనేయులుగారు మాట్లాడుచు నిమ్మ

జాతులేగాక తదితర సంఘములవారు గూడ తమ పూర్వనివాస ములను వదలుట కిష్టపడవలయు విషయ పడుగురకు లాభకరము గు నగరనిర్మాణ స్కీముల నాచరణ బెట్టుటయందు ఆవశ్యక మైనచో కొందరి గృహములను తొలగించవలసి వచ్చుననియు భావ్యతగల స్థానిక సంఘములు నిమ్మజాతుల క న న స ర ముగక వ్యములుగలిగింపవని యుఅందుచే కారంతుగారి సవరణ నామోదించవలెననియుపల్కిరి.

శ్రీ మునిసామి పిల్లెగారు సహజానందగారి తీర్మానము నామోదించుచు ఈ తీర్మానము నంగీకరింపవలెనో ఇదివరకు సిరముగ నివాసము లేర్పరచుకొనిన నిమ్మజాతులకు చాల ఇబ్బంది కలుగవని పల్కిరి.

దేవిసుగారు సవరణ నెదుర్చుచు సవరణ నామోదించుట వలన నిమ్మజాతుల కెక్కుడు చిక్కులు గలుగునని పల్కిరి.

శ్రీ కె. వి. ఆర్. సామి నాయుడుగారు మాట్లాడుచు ఉత్తర సర్కారులందలి మాలవల్లెలు నివాసమున కయోగ్యము లై యుండుననియు, కారంతుగారి సవరణయే సహజానందగారి తీర్మానముకంటెను నిమ్మజాతుల కెక్కుడు సౌకర్యముల నొ సంగుచున్నదనియు.

డా॥ బి. యస్. మల్లయ్యగారు నిమ్మజాతుల కష్టము లను వివరించి వారికి సౌకర్యము లొసగవలెననియు, అందుచే సవ రణాంగీకరింప వలసినదిగ గోరిరి.

శ్రీ. ప్రేమయ్యగారు తీర్మానమును బలపరచుచు దక్షిణాఫ్రికాయందు భారతీయులను పాశ్చాత్యులు ప్రత్యేకించుట కు ఆక్షేపించినసభ్యులే ఈ తీర్మానమునకు ప్రతికూలముగ మా ట్లాడుట యుక్తముగాదని పల్కిరి.

“తగినగృహసౌకర్యములు, భవననిర్మాణములకై గ్రాం టులతోసంగవలయునని, కారంతుగారు తమసవరణకు జేర్చిరి.

అభివృద్ధిశాఖామంత్రిగారు మాట్లాడుచు కారంతుగారి సవరణ అంగీకరింపబడిన నిమ్మజాతులకెట్టి ఇక్కటులు గలుగ బోవనియు అందుచే తీర్మానము నుపపాదించుకొనవలసినదని కోరిరి.

సవరణవోటుకు బెట్టబడి అంగీకరింపబడెను. పిదప సభవారు ఫలహారములకై లేచిరి.

ఇండియా మంత్రి లేఖ

రాష్ట్రప్రభుత్వములను ఆయుధముల దొంగతనమునకు తగుశిక్ష విధింపమనుట

బొంబాయి, ఆగస్టు 22:—రాష్ట్రప్రభుత్వములను ఆ యుధముల దొంగతనమునకు తగుశిక్ష విధింపమనుచో ఇండియా మంత్రి వ్రాసిన లేఖను ప్రధాన్ న్యాయాధికారియెటులు పోలీసు ఇన్స్పెక్టర్ రాకపంజాబీపై కేసు పెట్టి ఇట్లుచదివెను. “దొంగతన ముగ ఆయుధముల దిగుమతి చేయుట ఈరోజులలో ఎక్కువగు చున్నది. దాని నిష్పాదే క్రుంచితమగునెను. ఇండియా ప్రభు త్వమువారి దృష్టిలోనికి ఇట్టి తప్పిదములకు స్వల్పశిక్షలు విధింప బడిన పలుగిదర్శనములు వచ్చినవి. న్యాయాధికారులు ఈనేర మునందలి దోషము గ్రహించినట్లు గనుపడెను. స్వల్పశిక్షలు విధింప మునందలి దోషము గ్రహించినట్లు గనుపడెను. స్వల్పశిక్షలు విధింప మునందలి దోషము గ్రహించినట్లు గనుపడెను. ప్రాత్యక్షించినవార ని నష్టము తెలిసికొనవగును. దొంగలను ప్రోత్సహించినవార మునున్నాము. ఆపురపు ప్రయత్నములు శిక్షలు కఠినములగు నున్నను పనిచేయుకాలపు. కాపునప్రభుత్వము వారికి ప్రాకార్య సలహాతో తగుశిక్షని న్యాయాధికారులకు నూనవల గావించవలె ననియు న్యాయాధికారులు కఠినశిక్షల విధింపవలసినయు కోరుచున్నాము

గుజరాతు పటదలు

కార్యనిర్వాహకవర్గదృష్టి

ప్రభుత్వ ప్రకటన

పూనా ఆగస్టు 22:—కార్యనిర్వాహక వర్గదృష్టులు వరదలచే నష్టపడిన ప్రదేశములన్నియునూచి నేడే తిరిగవచ్చి వీధిముగ వారికి సహాయముచేయగలమాయాని యాలోచించు చున్నారని ప్రభుత్వమువారు 90 లక్షలు కరవునిధిక యొపయో గింపదలచిరి. చాలవరకు ఇండ్లుకట్టుట ముపయోగింపబడును. ఎంతవరకు ప్రభుత్వము సాయపడునో కార్యనిర్వాహకవర్గము లోచింతురు. సర్ ఫురుషో త్రమదాసు తాకుర్దాడు గారు నడియాడు మహాసభలో మోచించినకార్యక్రమములుగోరితి బె చ్చుటకు వీలగునేమో యాలోచింతురు 125 లక్షలుసహకారప ద్ధతినుపయోగింపబడును. ఇంక వరకు ప్రభుత్వసభ్యులు కొంటువరకు పనిచేసియున్నారు. రాష్ట్రప్రభుత్వము సహాయముకొరకు భార తీకేంద్రప్రభుత్వము నడుగుదురని తెలియుచున్నది.

ప్రభుత్వప్రకటన

నేడు జరిగిన కార్యనిర్వాహకవర్గసభాసంతర విట్లు ప్రక టింపబడెను. ప్రభుత్వము ఇదివరలోనే కొన్ని మ ర. తుల పై కొంత సాయము చేయుచున్నారు. తక్కువ యధులు సంబంధ రమువరకు వడ్డీలేకుండనే యాయబడును. పుష్పిల్లమునకు ఎంత మొత్త మిచ్చునదియు చెప్పజాలము. క్విరలో మరల ప్రకటన జరుగ గలను. ఈరక సహాయముచేయుటయలయుగాల అవ్వలిచ్చుటయందుగాని కరవునిధి విరివిగా ఖర్చు పెట్టబడును. (ఆ. ప్ర)

సర్కి-వెంజెట్టిగార్ల సురిదీసిరి

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, ఆగస్టు 23:—సర్కి-వెంజెట్టిగార్లను డిడిసిరి.

సర్కి-వెంజెట్టిగార్లు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, ఆగస్టు 23:—వతనగవు వర్షిగారు వచ్చి సర్కి-వెంజెట్టిగార్ల ప్రాంతలను సర్కి చావుకు సిద్ధముగ నుండ నుండి వెళ్ళి తమకు ప్రార్థనలతో పనిలేదనియు మతము మతో సంబంధము లేకుండ చనిపోయెదమనిరి.

వైమానిక ప్రమాదము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, ఆగస్టు 23:—వైమానికకాలకు బోవుచు దా రిలో నెకాక్ ఓక్కర్ల భోకరు విమానము ప్రదర్శనది డెచ్చి మెకానిక్ చనిపోయెను. 7 గురు లేక 11 గురు ప్రయాణి కులకు గాయములు తగిలెను. ఇందులో 8 గురు అంగ్లేయులు నలుగురు డెచ్చివారున్నారు. విమానమును నడిపించువానికి స్వల్పముగ గాయములు తగిలెను.

న్యాయాంగు హ్యాయ్ ప్రభుత్వ మేకమగుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

న్యాయాంగు ప్రధాన కార్యాలయము నేర్పాటుజేసి కొని హ్యాయ్ న్యాయాంగు ప్రభుత్వ మేకమగునని గొప్పగ జెప్పుకొనుచున్నారు. వీరు ఇప్పుడు మునుపటికంటె కలిసి ఎక్కువగా పనిచేయుచున్నారు. చియంగు కేసుగారు తొల గుటచే ఇట్లు ఏర్పడిన దనుచున్నారు. న్యాయాంగునాని ఇప్పుడు నాయకుడగును. యూజినుచేను పతనమున కీతడే భారము. క్రొత్త న్యాయాంగు ప్రభుత్వములో ఇతడే నాయకత్వమును వహించును.

గ్రేటు బ్రిటనులో వర్షము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, ఆగస్టు 28:—లండనులో 18 రోజుల బట్టి విడువకుండ వాన కురియుచున్నది. 10 బేండ్లబట్టి ఇంతగా ఎన్న గును లేదు. గొప్పగవ్వు గల్గెనని పలుతావులకంటె సంగతులు తెలియుచున్నది. ఎకరముకొలది పంట పండెడిది. పరిస్థితు లిం కను పాడగునని భయపడుచున్నారు.

నాహబీ ప్రచారము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, ఆగస్టు 28:—కోవిటుజాతముల గొప్ప నాహబీ ప్రచారము జరుగుచున్నది. ఇచట పుట్టిన ప్రజలను నెజ్జెలను గానలేనను చున్నారు. జాతీయతను మార్చుకొనుట కుండలో దళభాస్తులను దీసికొనిరట.

క్యాటక్ డివిజన్

గారు మనోవాగ్ధిచేతను అనారోగ్యము చేతను భరించ లేక మతి చూపించిన సమయమున ఆత్మహత్య జేసికొనెనని సం గ్రహితి జేసిరి.

మ్యాంగుపేలో భారతపటాలము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

మ్యాంగుపే, ఆగస్టు 22:—సెప్టెంబరు 9 తేదీతో భారతపటాలము మ్యాంగుపేనుండి పూర్తిగ భారతీయ పోవు ట పూర్తియగును. అప్పుడు పరికిరము లన్నియు ఓడమీద పంపుట కేర్పాటుయినది.

చీనాపరిస్థితులు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

ప్రభుత్వమును న్యాయాంగుకు మార్చుట దగ్గి ఆగస్టు 21:—జాతీయప్రభుత్వమును న్యాయాంగుకు మార్చెదరు. దాక్షిణాత్య లింగను న్యాయాంగును బట్టుకొ న్నారు. దానినివదలివేయటకు ఉత్తరనే నాధిపతులు రాయ భారములను పలుకుచున్నారు. ఈ వారము ప్రారంభములో బయలుదేరిన కాల్యుల అంతరించినవి.

న్యాయాంగులను విదేశీయులను భయములేదని ఆభయమిది. బ్రిటిషుయుద్ధనాకలు నగరనే యున్నవి.

దక్షిణనేలలు, అసహాయస్థితియందున్నవారు మ్యాంగు పేనుండి న్యాయాంగుకు పరుగెత్తిపోవుచున్నారు. చికియంగుకు గూడబోవుచున్నారు. ఒడుదుడుకుగల్గినను అచటనున్న అంత ర్జాతీయనేలలు చాలనుచున్నారు.

(గ్రేటు బ్రిటనులో తుపాను)

విస్తారముగ విడుచుచున్నది. 17 రోజుల బట్టి లండనులో వర్ష ములేనిరోజు లేనేలేదు. ఈ వారంతయున సముద్రము పొంగెను. ఇంకొక పూచానలపడవలు చాలకట్టును నెదుర్కొనెను. రెండు విరిపు మెయిలుపడవలు చీకటిలో డీకొనెను. కాని ప్ర మాదములేదు. ప్రాణాపాయముగలుగ లేదు. లండన్ మార్గము ఎక్కువైన రైలు కొంతపాడైనది. ప్రాణాపాయములేదు.

అంతర్జాతీయ మోటారులైసికలు పంజెములో బ్రిటన్ బహుమతి పొందెను

డబ్లిను ఎన్నికలు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

మేరీ మ్యాక్స్వీన్ గారి ఖండనము లండన్, ఆగస్టు 22:—డబ్లిను ఎన్నికలలో కాన్రేపు గారిని ఖండించుచుండ ఆహుతులను వివరముడ జనులు గోల జేసిరి. అప్పుడు ఇంగ్లండు నాకముగానిండు సామ్రాజ్యము వంట గలి తునిందు అని మేరీ మ్యాక్స్వీన్ అనునామె యనెను. రిపబ్లిక్ ప్రభుత్వమునకు జనుమగుగాక యనెను.

జాతీయ కీర్తనములను పాడుచుండ ఒక్కభాషిసలు మాత్రము రాజును దేవుడు రక్షించు గాకయుని పాడెదరని ఆమె గొణుగెను.

లండనులో తుపాకిరి నేర్పు పాఠశాలలో ఒకడు చని పోయి పడియుండెను. ఆతనిదగ్గర రివాల్యూరు కన్పించెను. ఆతని కణతమీద దెబ్బతగిలెను. పోలీసువారు విచారించు చున్నారు

కనడాలో బ్రిటిషు ప్రధానా

మాత్తుడు

కనడా సంచారమును పూర్తిజేసెను. చాల ముఖ్యమైన విషయమని బ్రిటిషు కనడాపత్రికలు వాకొనుచున్నవి.

సోడే ఆజ్ఞాపకపత్రిక బాల్వియగారి సంతయు కొనియోడెను. బాల్వియగారు కనడాకు వచ్చుటచే తేనిపోని దుర్వచతులు సమసిపోయిన ననుచున్నది మాత్రము గెడెలు. బ్రిటను పరిశ్రమలు పాడుగాలేదని తేలివది.

నూలు పన్ను

జపాను ఆక్షేపా

లండన్, ఆగస్టు 20:—నూలుపై 40% సు (ప్రభుత్వ మువారు పన్ను) చేయగూడదని జపానువారు ఆక్షేపించుచున్నారు. జపానుమీదే ప్రత్యేకముగ విధించుటకు తలచినట్లు కన్పించుచున్నదనిరి.

సర్కి-వెంజెట్టి నేరము

సమైక్యమున ప్రయత్నములు

యునైటెడ్ స్టేట్సు సుప్రీముకోర్టు జోక్యము

కలుగజేసికొన నిరాకరించుట

బోస్టన్, ఆగస్టు 20:—యునైటెడ్ స్టేట్సు సుప్రీము కోర్టువారు సర్కి-వెంజెట్టి నేరములో జోక్యము కలుగజేసికొన నిరాకరించిరి. అప్పీలుజేయుటకుగూడ సమ్మతి నీయలేదు న్య క్తిని వదలుటకుగూడ ఒప్పుకొన లేదు.

సర్కి-వెంజెట్టిగార్లు న్యాయముగ శిక్షించబడిరాయను సందేహము ప్రజలను బాధించుచున్నదిగాన వారిని తుమించి వదలివేయలేనని పలుక బడిగలవలపుచు ప్రముఖులు గవర్నరుకు ఆ పీలుజేయుచున్నారు. ఆమెరికను న్యాయవిచారణపద్ధతులను ఖండించుటగాని నిరసింపటగానిలేదు. వాత్య బాగున్నదని ఆ మోదించుటలేదు. సైన్ జెప్పినసందియములే ప్రభుత్వము వారు వీరినివదిలించెట్టి అమెరికా ప్రతిష్టకు భంగమురాదు దయార్థి) వ్యాదయులై వారిద్దరిని విడిచివేయలేనని గోడ చున్నారమనిరి.

తేనిచో ఆమెరికనుసరుకులను, ఫిల్ములనుగూడ బహిష్కరించెదమని 8000 మంది సమావేశమై ఆక్షేపించిరి. ప్రభుత్వమునకు తోడ్పడవలెను గాని అడ్డంకి గలుగజేయరాదని గవర్నరు వేడుకొనెను.

కార్మికసభవారు సోమవారమునాటి సమ్మెలో చేరదలచుకొనలేదు.

మెక్సికో కార్మికసంఘమువారు సమ్మెలో జేరెదద సర్కి-వెంజెట్టిగార్ల విషయమై యునైటెడ్ స్టేట్సు సుప్రీముకోర్టువారు జోక్యము కలుగజేసికొన నిరాకరించిరి.

ఇంగ్లండులో వేటకుక్కల పంజెములు ప్రజాకర్షణను బహుముఖమే మిక్కిల ఫరలు మోచుచున్నవి.

సెంటు స్టీఫెన్ దినోత్సవము

సంచలనము

బుడాపెస్ట్, ఆగస్టు 22:—సెంటు స్టీఫెన్ దినోత్సవ మునాడు ప్రజలు గుమికూడి పాల్గొనుచుండ ఒకడు ఆకస్మిక ముగ చిన్నగుడ్డ మూటను ప్యాపల్ నకాసియో మీద వేయబోయెను. పోలీసువారు దుమిక ఆతని బట్టుకొనగా ఆగడ్డముక్కు క్రింపబడిపోయెను. దగ్గర చిన్న నాకెములు ఇవారు బొత్తములు మున్నగునవి కన్పించెను. ఆతడు పిచ్చివాడనిరి. ఉన్యాయ వైద్యాలయమునకు గొంపోబడెను.

హంకాంగులో తుపాను

హంకాంగు, ఆగస్టు 21:—ఒక తెరచాప ఎగిరి పోయినది తుపాను విడుదలచే.

సిరియా వార్తాపత్రికలను అడంచుట

జెరూసలం, ఆగస్టు 21:—పరాగులు రెండు ఆతేదీన వార్తాపత్రికలను నాలుగు నెలలు ప్రకటనముగాకుండ అడంచి రని తెలియుచున్నది. ఇంకొక రెంటిని 15 రోజులు అపుజేసిరి. ఇంకొకపత్రికను కాలనిర్ణయము లేకుండ అపుజేసిరి ఫ్రెంచి దైనిక పత్రికను ఒక నెల అపుజేసిరి. ఎందుకో జెప్పలేను

బ్రాడ్ కాస్టింగు కార్యాలయములను రెండవ ఏర్పాటుజేసిరి. సంగీత సమాజములతో కంట్రాప్టును జరుపుచున్నారు.

సోవియటు నావికుల కలహము

లండను, ఆగస్టు 21:—ఈజిప్టు పొంగ యోడ మీద సోవియటు నావికులు కలహించిరి. ఇదిపూర్వము రషియకాకట రాంగెలునే నాని దీనిని విక్రయించెను త్రోవలో నాకాధికా. రులనిద్దరిని కొందరు రషియనులు జంపిరి. కప్తాముకు గొప్పగా యములను గలుగజేసిరి. నాకను ఒడిసాన్ను దీసికపోయిరి ఓడ మీద అచట సోవియటుపతాకమునెత్తిరి.

ఇంకొక ఫ్రెంచివాకమీద కొంతరషియను సిబ్బంది యుండ అచ్యుత్యమైనది. ఒడ్డిన్నా జిల్లాగార్లుగా రివిప్షయమును గూర్చి, ఎవరికి జెందినదీ తీర్పుజెప్పెదరు.

మద్రాసు శాసనసభ

విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానము

జస్టిస్ వారు కాంగ్రెసు మిత్రులయినదానిగయ్యానన్న తీర్మానమును దాల్చుచున్నది. ఈ కలయిక మంత్రివర్గము నోడించుటకు మాత్రమే ప్రధానముగా భావించిన సంతోష ననవరముండదు. నూతన మంత్రివర్గ మేర్పడినపుడే యొకజస్టిస్ మిత్రుడు మంత్రివర్గమునకు బూనినపక్షమే తనకు శరణ్యమని ప్రస్తావనకేమన తెలిపియుండిరి. అట్టి సిద్ధిలో యీ తీర్మానము శాసనసభ నమ్మకమేమిటకేక జయించిన దనుదు. ప్రయోజనము ప్రారంభమున కాంగ్రెసు శాసనసభలు బహిష్కరించినపుడు యేదియో యొక రీతిగా అందు ప్రవేశించినవారిలో పెక్కుమంది జస్టిస్ మిత్రులై అపక్షముయొక్క ప్రధానాశ్రయములు మరచి పదవులు అధికారమును ప్రాధాన్యపరచుకొని స్థానిక సంస్థ లొకకొన్ని స్వాధీనముచేసుకొని కాంగ్రెసుకు ప్రతిపక్షులయినిచిరి. ఆకారముగా దేశమునందెట్టి పరిణామము సృష్టించినో ప్రజలెట్టి కలవరసుందికో దానినంతయు యిప్పుడు బహిష్కరించుట ఆనవసరమే. కాని మొత్తముపైన యంతకాలము శాసనసభయందు మాత్రం వారు అధికారము వహింపకుండుట సంభవించినది. ఇప్పుడు నూతనముగ యేర్పడిన మంత్రివర్గమువారు ప్రజాశ్రయమును తగినట్లులేక గత ఆరేండు తీర్మానముల పాలనలో తారుమార్చె యున్న లోకలో బోధుల చట్టమును ప్రజలకు కలవరపర్చుచున్న దేవాదాయ ధర్మాదాయ చట్టములను సవరించెదమనియు మద్యపాననిర్మాణ విషయమున ప్రయత్నించెదమనియు ఉదారాశ్రయములు ప్రకటించుచున్నారు. అందులకై యీ రాష్ట్రమున ప్రజలెదురుమాచుచున్నారు. ఇట్టి సిద్ధిలో వారికి తగినంత అవకాశమునివ్వమనగా అవిశ్వాసమును ప్రకటించుట సమచిత్తమా? పైగా తమ పక్షమును బలపరచుకొనటకై మంత్రివర్గమువారు చేయుచున్న ప్రయత్నముకు తోడ్పడినట్లు కూడా కావలసివచ్చునేమో? ఇట్టి సిద్ధిలో యీ తీర్మానమును చర్చించి మరికొంతకాల మీ మంత్రివర్గపక్షమువారితో వాదోపవాదములు సల్పుటతో కాలహరణము తప్ప యీ రాష్ట్రమున ముఖ్యమంత్రిగా కానుపించును. ఈ తీర్మానము జయించిన ద్వారా ప్రభుత్వముపట్ల యీ రాష్ట్రమున ప్రజలకేర్పడిన విముఖత నెరిగించుచును కొందరందురు. కాంగ్రెసువారు శాసనసభలో ప్రవేశించినదానిగా యీ విషయమును తెలుపుచునేయున్నారు. ఈ రాష్ట్రమునందే ననేకమంది ప్రముఖులు యీ రాష్ట్ర ప్రభుత్వము సాగింపవలసివేదని తమతమ అభిప్రాయములు స్పష్టపరిచియున్నారు. పైగా గడచిన యెన్నికలకుండు ద్వంద్వప్రభుత్వము సాగించెదమని జస్టిస్ మిత్రులు నిర్మాణించెదమని స్వరాజ్య పార్టీ వారు పంచమువైదుకొని కావించిన ప్రయత్నమున ప్రజలు వాగాడంబరులుగాక తమ అభిప్రాయమును క్రియార్థమున వెల్లడిచి వారినట్లు అధిక సంఖ్య స్వరాజ్యములనంపి స్వరాష్ట్రము సాగించుటకవి భిన్నముగా ఆరుసంఖ్యకాలములతోడ్పడిన జస్టిస్ మిత్రుల అధికారమునందకుండునదేగాక అపక్ష ప్రముఖులనుంచి యే వుద్దేశముల నంటును దివ్యవంతినితీసి సంభవించినట్లునర్పిత. ప్రజాభిప్రాయము కనుగొనట కింతకంటే ప్రబలదర్శనమేమి కావలయును? ప్రజాభిప్రాయమును స్పష్టముగా తెలియుచుండవారి ప్రతినిధులు శాసనసభయందు చర్చించుటలోగల విశేషమేమియును? ఇంతకుపూర్వము లెంగాల్ మధ్యపరగణామండలి తీర్మానము జరిగినే. అచట యిప్పుడు ద్వంద్వప్రభుత్వము సాగుచుండుటలేదా. లేదద్యందప్రభుత్వము సాగింప దీక్షబూనిన వద్రాసుప్రభుత్వమువారు యీ తీర్మానముతో తమ పట్టువదలదలచుకొన్నారా. ఇంతమాత్రముచే మంత్రివర్గమువారు పరవులు వదిలెదమనుచున్నారా? కాంగ్రెసు ఆజ్ఞ శిరసావహించి అన్ని రాష్ట్రములవారు వక్రముకై అవిశ్వాసతీర్మానములు చేయుచున్నార గనుకనా? అట్టి దేవులును లేదే. మరియిప్పుడు యీ తీర్మానావధర మేమనిన కాంగ్రెసువారిని గౌరవతీర్మానము ప్రవేశించుచున్నదనియు యిప్పుడు నూతనముగ బలము చేసుకొనిన గనుక పరిస్థితులు గమనించవలసిన పనిలేదనియు కొందరందురు సరియే; గౌరవతీర్మానము నిర్మాణ కాగ్యమును గురించి ప్రబోధించుట లేదా! తదనుకూలముగ నుండునట్లు స్థానిక సంస్థలు ప్రవేశింపవలయుండలేదా? వికాసత్యముకొరకు పరితపించుచుండు నీనయమున శాసనసభయందుండు స్వరాజ్యీయులు తమకు నూతనముగ లభించిన బలముతో చేతనయినంతివారు ప్రజాశ్రయములు నెరవేర్చు పాలుబడుచుచున్న మంత్రివర్గమును కడిపి వివాదప్రమోదకుటకంటే నిర్వివాదముయినట్టి యొక అన్ని పక్షమువారి ఆమోద ముండిట్టి యొక ముఖ్య రాష్ట్రాకార్యమును తలపెట్టి దేశమును మహాపకార మొనర్చుచుండును. అప్పుడు యీ మంత్రివర్గముతో వివాదపడ నవిసరముండదు.

కాంగ్రెసులోని శాసనసభాప్రవేశ మంగీరింపని పార్టీ వారు కలసివచ్చెదరు. పైగా యీ నూతన మంత్రివర్గ మేర్పడినదానిగా యీ రాష్ట్రమున ప్రచారము పలుకుబడి గలిగియున్నది కాంగ్రెసు జస్టిస్ యీ రెండు పక్షములే. స్వతంత్ర పార్టీ అననది లేనేలేదు. వీరికి రాజకీయ కార్యక్రమము లేదు. ఈ పక్షములే ప్రజలకు తెలియనే తెలియదు. అనాశ్రయపక్షం అని యేమేమో చెప్పుచున్నారు. మీరన్న అనామికముని భావించబడిన వారిని మీరన్న నిరుపయోగముని గనుగొనబడిన శాసనసభలందు కొంతకాలమైన నండలిండు. ఈ లోపుగా రానున్న ప్రమాద మేమియును గానింపను. ఈ అవకాశమున కాంగ్రెసుసభ్యుల దృష్టులను వివిధ రాష్ట్రములనుంచి దింపి గ్రామములవైపున మరల్చితిరేని అచట ప్రజలస్థితిగతులు వారి తాపత్రయవసరములు గోచరించును. దేశమునందు ప్రచారమున్న దనుకొనెడి జస్టిస్ స్వరాజ్యీయుల కలయికలముగా విరివిగ గ్రామ సంఘములు ఫిర్యాదుసంఘములు తాలూకాసంఘములు స్థాపించి డిసెంబరు లోపుగా పునాదుల గట్టిపరిచినారంటే యింతలో మంత్రివర్గమువారి స్థితిగతులు తెలిసివచ్చును. వారెంత ఎఱకు మాట నిల్చుకొనెదకో కనుగొనవచ్చును. ఈ సంవత్సరం డిసెంబరుమాసమున కాంగ్రెసు మహాసభ మద్రాసునందు కూడవచ్చును. అప్పుడు యీ రాష్ట్రమున ముఖ్యమంత్రి సమగ్రముగ చర్చించి ఆర్థిక సూచనారం జరిగించుట సమచిత్తమే యుండునీ కాని తొందరపడి సంగతిసందర్భముల వాలోచింపక ప్రజాశ్రయములపట్ల సానధాతి చూపనన్న మంత్రివర్గమునోడించు ప్రయత్నము తాత్కాలికముగ విరమింతురు గాక యని మద్రాసు శాసనసభయందు డిసెంబరు ౧౫న సభ్యులను ముఖ్యముగ కర్నూలు జిల్లా ప్రతినిధులను విషయముగ ప్రార్థించుచున్నాను.

అన్నమరాజు మొకటనరసింహం.

జాతీయదుస్తులు ధరించిన ఆఫ్ గనిస్థానపు రాజు
అమీనల్లా రాజుగారి వరిపాలనమున ఆఫ్ గనిస్థానము గొప్పగ అభివృద్ధి గాంచుచున్నది. వీరు రాజ్యాధికారమువహించి రి సంవత్సరములైనది. రాజుగారు ఛాయాచిత్రములో నెడపవైపున నున్నారు.

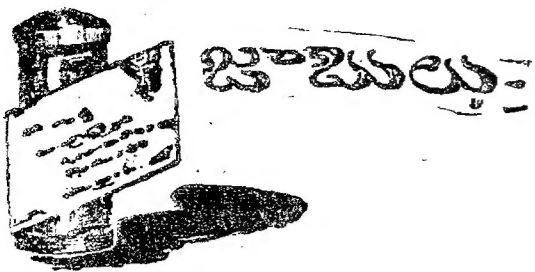
అనకాపల్లి మ్యునిసిపల్ ఛేరుమాణ్ గారి వై విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానము
ఈ ప్రాంత మ్యునిసిపల్ ఛేరుమాణ్ గారిని బుద్ధువహులమ్మి నాయుడుగారు మే నెల 31 దిన యీ పదవికివచ్చిరి. ఈయన చార్జ్ పుచ్చుకున్నది మొదలు తనవత్తునువచ్చినట్లు అధికారము చలాయించుచున్నారు. కాంగ్రెసు తీర్మానములు ఎన్నడు అమలులో పెట్టుటలేదు. ఛేరుమాణ్ గారి నిరంకుశపాలనము భరింపలేక పదకొండుకొకటి నియోజకవర్గాల యీ నెల 6 దినమునాళ్లకే మై అనవరసభచేసి లెట్టి నెంట్లు ఎం. రానున్న బహుత్వ I. M. S.D. గారి అధ్యక్షతక్రింద “యీ ఛేరుమాణ్ గారి యందు మాకు నమ్మకము లేదు.” అనతీర్మానమును ఏకగ్రీవముగా పాల్గొనజేసినారు.
(ఒక విలేఖరి)

విశ్వాస రాహిత్య తీర్మానము

విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానమును మై పలువురు పలు అభిప్రాయములను వెల్లడించుచున్నారు. కడకు విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానము శాసనసభా సమర్థములేకయున్నది. సర్ కె. వి. రెడ్డి నాయుడుగారు విశ్వాస రాహిత్య తీర్మానమును మై అసోయేబేడ్ ప్రెస్సు ప్రతినిధితో ముచ్చటించుచు ఆరుగురు “జస్టిసు” పక్ష సభ్యులును, నలుగురు “స్వరాజ్య” పక్ష సభ్యులును విశ్వాస రాహిత్య తీర్మానమునకు అనుకూలముగా ఓటుచేయరి చెలిపిరి. వీరు ఏమాధారములపై యింతమాధిగా వై విషయమును చెబుపగలిగికో తెలియవచ్చును. ఇటీవల రాబోవు దేశీయమునాసభ కన్యకృతవహింపవచ్చు డాక్టర్ అన్నారీగారు ప్రస్తుత రాజకీయపరిస్థితుల విషయమై చెలిపిన అభిప్రాయమును సర్ కె. వి. రెడ్డి నాయుడుగారు సంపూర్ణముగా అంగీకరించుచు, రెస్పాన్సివు సహకారములు రాబోవు కాంగ్రెసును నడపగలుగుదురని యూహించుచు స్వరాజ్య పక్ష సభ్యులు రాబోవు జనవిహసమునకు విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానమును మై జోక్యముకలిగించుకొన అనవరములేదని సలహా నిచ్చుచున్నారు. గత ఆరు సంవత్సరములుగా ద్వంద్వ ప్రభుత్వమును “జస్టిసు” పక్షమువారు కడు సమర్థతతో నిర్వహించి యిప్పుడు విశ్వాస రాహిత్య తీర్మానమును ఉపపాదింపుట సరికాదనియు, త్వరలోనే “జస్టిసు” పక్షమువారు మరల అధికారమునకు వచ్చుటకు అప్పదమున్నదనియు ప్రస్తుత సమయమున శ్రీయుత ముచ్చిరాయన్ గారి మంత్రివర్గము సజీవముతో నుండుటకు తగు అవకాశ మొసగవలయునని “జస్టిసు” పక్ష సభ్యులను పోషించుచున్నారు.

గతసంవత్సరము మార్చి నెలలో వివిధ శాసనసభలలో గల స్వరాజ్య పక్ష సభ్యులు శాసనసభానిర్ణయనసమయములో కాంగ్రెసు ఆదేశముననుసరించి గావించిన ప్రతిజ్ఞను నెరవేర్చుటకు సంపూర్ణ బాధ్యత వహింపవలసియున్నదని ప్రత్యేకముగా వ్రాయవలసినదని ప్రభుత్వమువారు నేషనలిస్ట్ డిమాండును సఫలపఱచినదే రెక్కలేవన 3-1818 చట్టముక్రింద వంగదేశములో విచారణలేకనే కాంగ్రెసువారునుంచుంచిన యువకులను విడుదలచేయనిదే ప్రభుత్వస్థాపనము మార్చుచెందనిదే ద్వంద్వ ప్రభుత్వ స్వరాజ్యమునకు తోడ్పడుకొని ప్రభుత్వ ఉద్యోగములను స్వీకరించుటకాని లేవని నియోజకవర్గమునకు నమ్మకము గలుగునట్లు కాంగ్రెసు ఆపత్త్యక్తియక్రింద మూలనిచ్చి ఎన్నుకొనబడిన సభ్యులు నియోజకవర్గమునకు న్యాయముచేయువలయునన్న విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానము శాసనో లేవో అని యోచనక తీర్మానమును ఉపపాదించి తీర్మానమునకు అనుకూలముగా వోటుచేయుటకు బహుకాలమును. తీర్మానము ఓడిపోయినపక్షమునగాని, లేక తీర్మానమునకు మంత్రివర్గము వారు శ్రీయుత రామదాసుపంతులుగారి సహాయమునంది తమ పదవులను రాజీనామాయ్యోగసందర్భములలో శాసనసభా న్యవహారములలో జోక్యముకలిగించుకొనక అనవరమైన తమ సభ్యత్వములకు రాజీనామల నొసగిరా లేక తనస్థానములు భారీకావంతలగున చూచుకొనుచు నియోజకవర్గమునకు కాంగ్రెసు ఆదేశములపై గొంతును కలుగులాగున ప్రవర్తించిన గాని చెప్పవలసి శాసనసభా “స్వరాజ్య” పక్ష సభ్యులు తమ భర్త్యులను నెరవేర్చినవారుకావాలి. ముందుజురగోవు కాంగ్రెసులో గావించబడు తీర్మానము కై శాసనసభా “స్వరాజ్య” పక్ష సభ్యులు నేచియుండలసినపని లేదు. కాంగ్రెసుపక్షమున శాసనసభల ఎన్నికలకు అభ్యర్థులుగా నిలిచి, ప్రచారముచేసిన సమయములో, నియోజకవర్గమునకుగావించిన ప్రతిజ్ఞల వనసరించి యిప్పటికి, ప్రభుత్వస్థాపనయమునం దేమాత్రము మాట్లాడేనందున, ఆ ప్రతిజ్ఞల ప్రకారము విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానమును ఉపపాదించి, ఏకగ్రీవముగా ఆమోదించి “జస్టిసు” పక్ష సభ్యుల సహాయముతో ద్వంద్వ ప్రభుత్వమును రూపుమాపి “స్వరాజ్య” పక్షస్థాపకు డు కీ! శ్రీ చిత్రంజయని సంతక మిడేవులగన శక్తివంతులకే ప్రయత్నింతురని ప్రార్థించుచున్నాను.

నెల్లూల రామకృష్ణ శాస్త్రి.
ఒక విలేఖరులు
చిట్టిరూడూరు నాగవేంకటాచార్య కళాశాలయందు న్యాయశాస్త్ర పండితులకు శ్రీ శ్రీ వేదాల లోకవేంకటాచార్యులుగారు తమ యువాధ్యాపకులవలె విధింపబడిరి. చాలనంది విద్యార్థులు జ్ఞానభిక్ష నొసంగిన విధి సమ్యంగింపబడు 16-8-26 దిన నొకపథ కర్మాగారమున జరిగెను. వరదాచార్యులు ఎం ఏ గారు సభ కన్యకృత వహించిరి.
(ఒక విలేఖరి)

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

పీఠసాసనము

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ పీఠసాసనమును "హిందూ" పత్రిక 18 తేది సంపాదకీయ వ్యాసమునామయే విశ్వవిద్యాలయ పీఠసాసనము విజయవాడకన్న రాజమహేంద్రవరములో ఏర్పాటుచేయుటయే ఉత్తమమని సలహాయుచ్చయిస్తుంది. ఆంధ్రవిద్యాలయ సిండికేటుసభ్యులు విజయవాడయే పీఠసాసనముగానుండవలెనని గాఢించినతీర్మానము "హిందూ" పత్రికకు ఆశ్చర్యముగానున్నది. ఆంధ్రసాహిత్య విజ్ఞానములకు పుట్టినిల్లుగు రాజమహేంద్రవరమునందొక కళాశాల గలదనియు, అందునలన విజయవాడకన్న రాజమహేంద్రవరమే విశ్వవిద్యాలయ పీఠసాసనముగానుండుట కర్తవ్యముగానున్నదని "హిందూ" పత్రిక చెబుచున్నది. ఇదియునుగాక విశ్వవిద్యాలయ కార్యాలయమును నెలకొల్పటకు విజయవాడయందు ప్రత్యేకముగా భవనములను యింకను నిర్మింపవలెనని నలన విశ్వవిద్యాలయ పీఠసాసనము విజయవాడనుండి తొలగించుటనలన విశేషవ్యయప్రయాసలకు లోనుగావలసినది లేదని కూడ "హిందూ" పత్రిక సలహాయుచ్చయిస్తుందిగాని ఆంధ్రదేశమునకంతటికిని సమానమారముననున్న విజయవాడనుండి కార్యాలయమును రాజమహేంద్రవరమునకు మార్చుటనలన దత్తమండలవాసులకు చాలమారమునను విషయము "హిందూ" పత్రికకు స్ఫూర్తినందులకు దత్తమండలవాసులు చాలచింతింపవలసియున్నది. విజ్ఞానసంపదవో తలమానునను ప్రదేశమున విశ్వవిద్యాలయ కార్యాలయమును నెలకొల్పుటకన్న విజ్ఞానసంపదయందు చాలవెనుకబడి, దత్తమండలకేంద్రసాసనముగానున్న అనంతపురమునందు విశ్వవిద్యాలయ కార్యాలయమును నెలకొల్పి దత్తమండలములగుడ సమానవిజ్ఞానసంపదతోబ్రకాశించుటకు ఏలేయకూడదు? విశ్వవిద్యాలయ కార్యాలయమును నెలకొల్పినంతమాత్రముననే విజ్ఞానసంపదహెచ్చునాయని బ్రష్టించిన, విజ్ఞానసంపదహెచ్చునందులకు విశ్వవిద్యాలయ కార్యస్థానము ఎచ్చటనుండిననెమి? విజయవాడయందుండిననెమి? లేక అనంతపురమునందుండిననెమి? అంతమాత్రమునకై యిన్ని వాదోపవాదములు ఏలవలయునను?

విజ్ఞానసంపదయే ప్రధానాశ్రమగా గైకొనినయెడల శ్రీయత ఏ. కాశీశ్వరరావుగారు చెప్పినటుల తక్షణి, నలంద, ఉజ్జయిని, అమరావతి లేక కాంచీపురములే. చెన్నపురి, హొందాయి, కలకత్తానగరములకన్న ఆర్థాసాసనములని చెప్పకలేవును. "స్వరాజ్య" పత్రికచెప్పినటుల విజయవాడకును, రాజమహేంద్రవరమునకును రయలు మార్గమున ప్రయాణముచేయుటకు నాలుగుగంటలకన్న ఎక్కువకాలముబట్టును. కనుక రాజమహేంద్రవరమునకన్న విజయవాడయే విశ్వవిద్యాలయ కార్యస్థానముగా ఉండుటకు అనుకూలముగ నున్నది. కడపజిల్లానుండి కానికర్నూలుజిల్లానుండి కాని విజయవాడకు ప్రయాణము చేయవలయుననుకొన్ని తాలూకాల ప్రజలకు రయలుసౌకర్యములు లేక చాలవ్యయప్రయాసలకు లోనుకావలసియున్నది. దత్తమండల వాసులు విజయవాడనుండి రాజమహేంద్రవరమునకు ప్రయాణముచేయవలయునను, నాలుగుగంటలలో రాజమహేంద్రవరమునుండి విజయవాడకు ప్రయాణము చేయువారికన్న ఎక్కువ వ్యయప్రయాసలకు లోనుకావలసియుండుననియే చెప్పకలేవును.

పైసందర్భముల నన్నిటిని నిమృత్తపాతబుద్ధితో యోచించిన విజయవాడయే విశ్వవిద్యాలయ పీఠసాసనముగా నుండుటకు తగియున్నదని చెప్పకలేవును. కనుక ఆంధ్రదేశ కాసనసభ్యులెల్లరు శ్రీయత ఏ. కాశీశ్వరరావుగారి తీర్మానము నామోదించునప్రాధియంచుచున్నాము. అటుల సమృద్ధిపనిసందర్భములలో విశ్వవిద్యాలయ కేంద్రములలో నొకటగు అనంతపురమునందు విశ్వవిద్యాలయ కార్యస్థానమును నెలకొల్పి విజ్ఞానసంపదయందు దత్తమండలముకూడ ఆభివృద్ధిచెందులాగున ప్రయత్నించెద రని నమ్ముచున్నాము.

వెల్లూరరామకృష్ణశాస్త్రి.

జపాను - చెన్నరాష్ట్రముల విద్యావ్యాప్తి

నూతనేండ్ల క్రిందటివఱకు వేరుప్రత్యేక లంతగాలేని జపాను నే డెట్టి మహా స్ఫుటితీయందున్నది సంగత్యవదితమే. ఆ దేశాన్నిత్యమునకు ప్రబలకారణము విద్యావ్యాప్తియే. ప్రకృతిమిచ్చుట జపానుచెన్నరాష్ట్రములందలి విద్యావ్యాప్తిలో గలవ్యత్యాస మెట్టిదో విచారితము. జపానుయొక్క విస్తీర్ణము 161వేల చదరపుమైళ్లు. జనసంఖ్య 56787300. చెన్నరాష్ట్రముయొక్క వైశాల్యము 142260 చ.మైళ్లు. జనసంఖ్య 42818985. స్థూలదృష్టితో విచారించిన జపాను-చెన్నరాష్ట్రముల వైశాల్యము జనసంఖ్యలు సమానముగా నున్నవనియే చెప్పవచ్చును. 1921 సంవత్సరపు లెక్కలనుబట్టి చూచినను జపానునందు వివిధరకముల విద్యాలయములు 43820 కలవని తేలుచున్నది. వీనిలో కేవలము ప్రభుత్వాధీనమున 74వ, 41821 స్థానిక సంస్థల యాజమాన్యమునను 1930 ప్రత్యేక సంస్థల పోషణమునను నిర్వహింపబడుచున్నవి. ఇక మన చెన్నరాష్ట్రముననో 1923-1924 సంవత్సరపు లెక్కలనుబట్టి చూచినను ప్రభుత్వాధీనముగాని స్థానిక సంస్థలచేగాని ప్రత్యేకపాలనముగాని పోషింపబడుచున్న వివిధవిద్యాలయములు 12 వేలకంటె నధికముగ నుండవలసి స్పష్టపడుచున్నది. ఇక కాకపోయిన మాన్వాళ్లమురిపె మన్నట్లు పల్లెలలో నచ్చటచ్చట కుక్కగొడుగులవలె పుట్టికొలదికాలములోనే తుదముట్టు పీఠిబడులవంటివి మఱికొన్ని యుండిననుండవచ్చును. విద్యావిషయమున సంఖ్యానిరూపణవిషయ మట్లుంతుము. జపానులో పురుషులలో 100కి 99.8 చొప్పుననుస్త్రీలలో 100కి 99.17 చొప్పునను చక్కగాదుదనను వ్రాయునుగలరట. మన రాష్ట్రముననో మగవారిలో 100కి 15 గురు చొప్పునను, ఆడవారిలో 100కి 8 చొప్పునను మాత్రమే చదువను వ్రాయునుగలరు. అయ్యయ్యో! ఎంత వ్యత్యాసమే! మనరాజధానియట హిందూదేశమునగల నానారాష్ట్రములలో విద్యావ్యాప్తివిషయమున బంగారము తర్వాత ముందంజవేయుచున్నదట. అట్లునచో తదతరరాష్ట్రములలో విద్యావ్యాప్తి మఱితో యధ్యాన్నముగ నున్నదన్నమాట. ప్రపంచ యధ్యాన్నముగా నున్నదన్నమాట! ప్రపంచములో తమకు సాటియెవ్వరును లేరనియు, హృదయపులసరక్షణార్థమై తాము సృజింపబడితిమనియు ప్రగల్భములుగొట్టి బ్రిటిష్వారిచే గతరెండున్నరశతాబ్దములనుండి పాలింపబడుచున్నను విద్యావ్యాప్తి యింతచక్కగానున్నదని తెలిసికొనగలుగుటకు విచారమగుచున్నది. మన యీవివరీతనీతికి ప్రభుత్వమువారియుపేక్ష, ప్రజల యుదాసీనత్వమే ముఖ్యకారణములు. విద్యాకాఖ ప్రజాయత్రీకాఖ యయును విశేషప్రయోజనముల సాధింపజాలకున్నది. కారణము ధనాభావమే. దేశమునుపిల్చిపిల్చివేయు నైనక, పోలీసు, సిబ్బితాఖలనుబోలు వానికి ప్రభుత్వమువారు విశేషధనమును వ్యయపఱచెదరేగాని ప్రజోపయోగమును ఫలప్రదమునగు విద్యాకాఖను ప్రోత్సహింప దగినంతధనమును ఖర్చుపెట్టరే.

జపానులో విద్య యెట్లు ప్రోత్సహింపబడెనో చూతము! 1827 సంవత్సరమున ఇంపీరియల్ గవర్నమెంటువారు ప్రజల నీవిధముగ హెచ్చరించిరి. "ఇకముందు దేశములో విద్యయెడల వ్యాపింపజేయవలయు. ఏగ్రామమునను ఏటుంబమున నేవ్యక్తియు చక్కగాచదువుటకును వ్రాయుటకును అక్షకైకలిగియుండరాదు. కుటుంబములయొక్కయు వ్యక్తులయొక్కయు న్యూనాధికతలు పాటింపబడవు. చదువుకొనదగిన బాలబాలికలలో నెవరైన ప్రారంభవిద్యాలయముల కేగకుండిన ఆట్టి బాలబాలికల తండ్రులుగాని పోషణకర్తలుగాని తమ యుపేక్షకు బాధ్యతవహింపవలసియుండును" రాజాజ్ఞ అనుల్లంఘనీయమగుటచే ప్రజలెల్లరు విద్యార్జనమునకు గడంగిరి.

జపాను ప్రభుత్వమువారేటేలుండలకొలది విద్యార్థులను, విద్యాధికలను యూరప్, ఆమెికాఖండములకు పంపి నానావిధకాస్త్రములను, కళలను అభ్యసించునట్లు ప్రోత్సహించుచున్నారు. జపానుదేశమున నైనక, పోలీసుకాఖల కెట్టియాధికృతగలదో విద్యాకాఖకు నట్టి యాధికృతధనసమృద్ధము కలవు. జపానునందలి విద్యాంగమంత్ర విద్యతోబాటు సారస్వతము, కళలు, మతవిషయకవ్యవహారముల నిర్వహించుచుండును. విద్యావిధాన నిరూపణాధికార మంతయు మంత్రహస్తముననే యుండును నిర్బంధ విద్యావిధానము ననుసరించి ఆరుపదవత్సరముల యీడువచ్చిన బాలబాలిక లెల్లరు ప్రాథమిక విద్యాలయములలో తప్పనిసరిగాబ్రవేశించి ఆరుసంవత్సరములబాటు విద్యనభ్యసించవలయు. ప్రతి విద్యార్థియు, నొకానొక జాతీయగీతమును వల్లవేయవలసియున్నది. ఆ గీతమునందలి భావము లత్యంతాదర్శకములుగనుండును. విద్యవలన వైహికాముష్మికములు సంపాదించ

వచ్చుననియే వానిముఖ్యభావము. జపానువారు సకలకాస్త్రపారంగతులును, సకలకళాప్రపణు లగుటచేతనే ప్రపంచమున ముఖ్యముగా ప్రాచ్యదేశములం దద్వితీయస్థానమువహించుచున్నారు. జపానులోనున్నంత విద్యావ్యాప్తి ప్రపంచములో నాల్గవ, స్వీడన్ దేశములందు తప్ప మరియే యితరదేశముందును లేదని నిరూపణ చేయవచ్చును.

విద్యవలన వైహికాముష్మికములు కరతలామలకములగుననియు, విద్యావిహీనులు పశుతుల్యులనియు, విద్యగూఢగు ప్రమగు ధనమనియు, విద్య యశస్సు భోగకరియనియు, విద్యకు సాటి ధనంబులేదనియు గ జబుషి, కవిన త్రయడు నగు భర్తృహరి తన సుభాషితమునందు విశేషముగ వర్ణించియుండుటెల్లరెఱిగినదే! 'విద్యయాఽమృతమన్న తే' యని యుపనిషద్వాక్యము. అనగా విద్యచే నమృతిత్వము సిద్ధించునని భావము. 'విద్యయాచప్రమద్యతే' అని గీతవాక్యము. అనగా విద్యచే విమృక్షియగుచున్నది. విద్యాశ్రేణునకు అర్థము కొండలు పరవిద్యయని చెప్పవచ్చును. వినును యింటగెలిచిక దార్శన్యకెక్కవలయు. ఉట్టికెక్కనమ్మ స్వగ్గమెక్కుటెట్లు? పరవిద్యార్జనమునకు ఆపరవిద్యయైన కొంతవచ్చియుండవలయుగదా? కావున విద్యాభ్యాస మనశ్శక్తి రస్త్యము. కాననసభాపదులు తమ పక్షముల బలాబలములు, న్యూనాధికతలు, జయాపజయములు సమర్థిండుటతోనే ప్రాధ్యులుపుచ్చక సర్వాస్థ సాధనంబగు విద్య ప్రజలెల్లరకందుబాటులో నుండునట్లు తగినమార్గము లన్వేషింప ప్రార్థితులు.

సింగంపల్లి వేంకటాద్రి, బాపట్ల.

ఆంధ్రవీరకుమార శత్రువిద్యా ప్రదర్శనము-దసరా

పశ్చిమగోదావరి నిడదవోలులో 6 మాసములక్రిందట యోగవ్యాయామశిబిరము స్థాపింపబడి నాచే నిర్విఘ్నముగ కొనసాగింపబడుచున్నది. రాజమహేంద్రవరములో కూడ ఇంకొక యోగవ్యాయామపరిషత్తు నాచే నెలకొల్పబడినది. అది యును బహుచక్కగనే పరిష్కరించుచున్నది వ్రాయుట కంతయు సంశయమగుచున్నది. నిడదవోలుశిబిరమున 60 మందికంటె యెక్కువగు, రాజమహేంద్రవర యోగవ్యాయామ పరిషత్సభలో కొంచెమిందుమించు 40 మంది వీరకళావిద్యార్థులును కలరు. ఈ రెండు పాఠశాలలకు నేనే ప్రధానబాధ్యునిగానుండి యునుటకు కుస్తీ (మల్లయుద్ధము) బాణా, చెడి, పటాసాము, కత్తి, ముప్పియుద్ధము, గదాయుద్ధము, యోగాసనములు మొ॥ సకల విధ వీరకళలను నేర్చుచు, జాతీయనైతిక శిక్షకూడ నేర్చుచున్నాడను. వచ్చే దసరా నవరాత్రులలో ఆంధ్రవీరకుమార శత్రువిద్యాప్రదర్శన, జాతీయయోగవ్యాయామక్రీడా పోటాపోటీ పరీక్షలు మొదలగుక త్రిపాటసభలు జరుపనిశ్చయించుకొని పశ్చిమగోదావరిజిల్లాలో కల ఉన్నత, మాధ్యమిక, ప్రారంభ పాఠశాలలో విద్యాభ్యాస మొనరించుచున్నట్టియు 20 సం॥రములకు మించని వయసుకలిగినట్టియు, విద్యార్థులను పై నుదహరింపబడిన ప్రదర్శనములలో జోక్యముకలుగజేసికొని, పోటీ పరీక్షలకు రావలసినదని హెచ్చరించుచున్నాను. ఈపడమటిగోదావరి జిల్లాలో యోగవ్యాయామపాఠశాలలం కెవ్వియేని ఉన్నయెడల ఆయాపాఠశాలాధ్యాపకుల సంతకములచే నలంకరింపబడు చరఖాస్తుదార్ల దరఖాస్తులకూడ అంగీకరింపబడును. ఈ సాలునకు జట్టునకు 8 గురు విద్యార్థులమాత్ర ముండవలయును. పాఠశాలలకుచెందని తాలింఖానాల విద్యార్థుల వయసుకూడ 20 సం॥ములకు మించియుండకూడదు. తాలింఖానాలను, చదువుకొన్న పెద్దమనుష్యులచే నడపబడుచున్న వ్యాయామశాలలు కాని, దురభ్యాసాది పితావపు పాడుకట్టనివాసములు కావు.

మాదకద్రవ్యములు మదకాలి పదార్థాధికములు తదితర ఆభోజ్యములను సేవించు యెట్టివిద్యార్థులకైనను యీ పోటీపరీక్షలో చేయిజేసికొనుట కధికారముకాని యోగ్యతకాని లేదు. ఈయెట్టి "చెడుగుడు" లేక బిరుత లేక "దురాహ" అను మహాయోగవ్యాయామక్రీడ పోటీపరీక్షకు నాయక ఆంధ్రవిద్యార్థి వీరకుమారులు బహు నాయకులు ఈ ఆంధ్ర వీరనాయక స్వయంవరోత్సవము ఆశ్వియుజ శు॥ 2 మొదలు విజయదశమినాటి సాయంత్రమువరకంతయు జరుగును. కాన భీరోదాత్తులగు నాయక వీరకుమారులు పచ్చి మా యాంధ్రవీరనాయకమణిని స్వయంవరవ్యాజమున వరింపగలరు. చడుగుడుపరీక్షలో ఉత్తీర్ణులైన విద్యార్థిజట్టు వారికి అర్థనూటపదార్థ (రు 50)న్ను బాణాలో జయమొందిన విద్యార్థికి తుల మెత్తు బంగారుపతకమును, పెద్ద రాతిగుండె త్తిన విద్యార్థికి పదిరూప్యముల నగదున్న (రు 10) కపాలాసనమువేసి దానిలో కృతార్థుడైన వానికి రు 10 నగదున్న బహుమానము లివ్వబడును.

బులుసు రామజోగరావు.

వృత్తాంతలేఖలు

నారాయణవరం

(స్వకీయవిలేఖరి)

అగ్నిప్రమాదము

మాయూరికి రెండుమైళ్ల సమీపమునందుండిన నుమారు 40 ఒడ్డు గుడిసెలు బుధవారం సాయంత్రం పరకురావు ప్రీతి యాయెను. జననష్టమేమియు లేదు. అందరును నేద్యగాండ్రే. నుమారు 5 వేల రూప్యములు నష్టమాయెను.

మద్రాసులో ఖద్దర్ ప్రచారము

నారాయణవరమునందుండిన సంచార ఖద్దర్ వస్త్రాలయ యొ 1927 సం॥ ఆగస్టు నెల 22 తేదీ మొదలు సెప్టెంబర్ నెల 1 వరకు ఖద్దర్ ప్రచారము మద్రాసుకు మార్చబడును. అన్నిరకముల ఖద్దర్ మద్రాసు గాంధీనగరం నారాయణమొదలిపిధి 23 వ నెంబరుగల గృహములో ప్రదర్శించబడును. ప్రచారకుల మూలముగా యింటింటికి పల్లెపల్లెలు ఖద్దర్ అసలే ధరలకే పంపి అమ్మబడును.

సి. వి. రంగంశ్రేష్ఠి,

గౌరవ కార్యనియంత.

నెల్లూరు

(ఒకవిలేఖరి)

టీ పార్టీ

ఆగస్టు 21:- నెల్లూరు పురపాలకసభ్యుడుగా ప్రభుత్వమువారిచే నియమింపబడిన ముల్ రాం శ్రీ కే. వెంకటాచలముగారికి 20-8-27 తేదీ సాయంత్రము గవర్నమెంటు ప్రెయిసింగు స్కూలులో టీపార్టీ యివ్వబడినది. అల్పహారాంతరము శ్రీయుత రావుసాహెబ్ ఎ. గోవిందరెడ్డిగారు అధ్యక్షతవహించిరి. వెంకటాచలంగారి మిత్రులూ సంగిన వినతి ప్రత్యక్షమునకు జవాబుసంగుచు నాకేక్కిలాలది పౌరులకు నేవచే సెదననియు, ఏపార్టీకి చెందననియు వక్కాణించిరి. రావుసాహెబ్ గోవిందరెడ్డిగారు అంతోపవ్యాసములో యీక్రిందివిధముగా ఉపన్యసించిరి. నామినేషన్ పద్ధతివలన కొన్ని విషయములలో అనరకమనియు కొన్ని విషయములలో యిదిమంచిదనియు పురపాలకసంఘ సభ్యత్వము కావలయునన్న భాగ్యవంతులుగను చాలా పలుకుబడిగలవారగునను, బంధువర్గముగలవారు గను నుండినగాని సభ్యత్వము. లభించుట దుర్లభము. గవర్నమెంటువారు మైనార్టీ క్లాసువారినిన్ని, డిప్రెస్డ్ క్లాసువారినిన్ని నామినేషన్ చేయుచున్నారు. దీనివలన వారిసంఘముయొక్క కష్టములను చెప్పకొనుటకు వసతిగానున్నదనియు, కాంగ్రెసుపార్టీ వారైనను, బ్రాహ్మణేతరులయినను, మహమ్మదీయులైనను పార్టీలనుసంబంధించక తమసర్వకాలము ప్రజలక్షేమమునకే వినియోగించువారినిన్ని నమ్మకముగలవారుగా నుండినవారినిన్ని యెన్నుకొనవలెను. ఎన్నికలసమయములందు ప్రజలకుచేసిన వాగ్దానములను నెరవేర్చవలయును. పురపాలకసంఘములకు ఒక యాక్టుకలదు. ఆయాక్టుననుసరించి పరిపాలన. జరుగవలయును. పార్టీలు లెజిస్లేటివ్ కాన్సిల్ లలోతప్ప మరెవ్వసంఘములలో ప్రయోజనములేదనియు చెప్పిరి.

మదనపల్లె

(స్వకీయవిలేఖరి)

శ్రీ కృష్ణజయంత్యుత్సవము

స్వస్తిశ్రీ ప్రభవతస్సరక్రమశాస్త్రమీ శుక్రవారము శ్రీ కృష్ణజయంత్యుత్సవము ఛార్జర్ బెసెంటుహోలునందు జరుపబడినది. హైందవ సాంప్రదాయముల ననుసరించి పూజావిధానము లన్నియు జక్కగా నిర్వహింపబడినది. గౌరవనీయులందరు విచ్చేసియుండిరి. బాలికలు కోలాటము లాడిరి. పెక్కురు భక్తిపారవశ్యులై భక్త్యన్యుతము జేందునట్లుతినుసోహరముగాబాడిరి. "ధీరసమీకేయమునాతీరే" అను దివ్యగీతము నతి గంభీరముగా చిన్న తరగతి బాలురు పాడిరి.

తదనంతరము శ్రీయుత శేషగిరిరావుగారు బి.ఏ. బి.ఎల్. శ్రీయుత త్రిలోకీకర్ గారు ఎం.ఏ. శ్రీయుత గురుమూర్తిగారు ఎం. ఏ. శ్రీ కృష్ణచారిత్రను విమర్శనాపూర్వకముగా నాంగ్లముననుపన్యసించిరి. శ్రీయుత నరసింహ శర్మగారును, మఱి కొందరు విద్యార్థులును ఆంధ్రమున నుపన్యసించిరి.

భగవత్ప్రసాదము నందరికి బంచిపెట్టుటతో ప్రాతః కాలకార్యక్రమము ముగిసెను.

రాత్రి 8 గంటలకు శ్రీయుత రాప్తాటి సుబ్బదాసుగారు స్వార్థత్యాగ బుద్ధి మొయరు దెంచి బెసెంటుహోలునందు "రుక్కట్టే కల్యాణము" నత్వద్భుతముగా మారికథారూపమున నుడివిరి. వీరు కేవలము కథకులుమాత్రమేగాక స్వయంకవులును-ఆంధ్రగీర్వాణ పండితులు నగుట నా కథాప్రాశస్త్యము మేము వ్రాయుటనవసరము. వీరిట్టి స్వార్థత్యాగబుద్ధితోడనే, పెక్కుకథ లోనరించుచు, దేశసేవ యొనరింతురుగాతీ యని కోరుచున్నాము.

జయప్రదముగా శ్రీ కృష్ణజయంతి ముగిసినది. కళాకాలలయం డిట్టి హైందవాచారముల నవలంబించుట క్లాసునీయము. శ్రీ కృష్ణపరంక్షోభితి నిజ కృపావీక్షణసంతతుల నిరంతరము ధియనాశీకర్త కళాకాలము మనుచుగాత! భారతదేశ మభివృద్ధి గాంచు గాత!

పశ్చిమ గోదావరిజిల్లాబోర్డు

మొదలగు ట్రావిలింగును తగ్గించుకొనుటకు విజ్ఞప్తి
నేను యిదివరలో యందునుగూర్చిన తీర్మానమును గత నెల 30 వ తేదీన సరసాపురంలో జరిగిన మీటింగునకు పంపియుంటిని. సభలో యీ తీర్మానమునుగూర్చి వచ్చుసరికి జి. బి. పున్నదని ఎవరికివారే అన్నారు. ఆరీతిగ అనిసందులకు నేను ఎవరిని ఆక్షేపించుటలేదు. ఈ తీర్మానమును గూర్చి నేటిసభలో ఏమియు చర్చ జరుగలేదు. నేను వోటింగునకు పెట్టుమనియు కోరిలేదు.

నేను నాసోదరసభ్యులెల్లరిని కోరేదేమనగా మనదేశములో స్వార్థత్యాగ మొనర్చి సోవల్ రిఫారములోను, కాంగ్రెసులోను, తదితర ప్రజాసేవక సంఘములలోను స్వంతభర్తలను భరించి సభలకును ప్రచారమునకును గడంగువారున్నారా లేదా! మనముకూడ నిజమలోచించిన జిల్లాలో నుండే గ్రామసౌకర్యములకు పనిచేయు సోవల్ రిఫారముని ప్రచారకులవంటివారమని నా అభిప్రాయము. మనదేశము అతి దుర్భరస్థితిలోనున్నది. ప్రభుత్వమువారు లోకల్ బోర్డులను సవరించి ప్రజలతో జూతురు. అందువల్ల జిల్లాబోర్డు ఆదాయమునకు తక్కువ ఖర్చుతగులకుండగనున్న ఆరీతిగ మిగిల్చుటకు మనము ప్రజాసేవకై యీకొలదిత్యాగము చేయుటకు పండిదులమై రాబోవు మీటింగునందైనా యీవిషయమైన తీర్మానమును యాదగింపకొని వివరించిన ఖర్చులతో ఆమోదించుచేయు ప్రార్థనలు.

ఈరీతిగ తమకు విజ్ఞప్తి చేసినందులకు క్షమించురుగాక! శ్రమయనక తీర్మానమును హృదయపూర్వకముగ ఆమోదించురుగాక!

తీర్మానము

డిప్టీ కమిషనరు మీటింగుకు అయ్యే ప్రయాణపుఖర్చులు యీక్రింది నూచించినవిధముగ నుండవలెను.

నాలుగుండికి మెయి 1 కి రు 0-2-0 లు.

రైలుకు ఇంబర్ కాన్ టిక్కెటులు.

భోజనపు ఖర్చు కోజుకు రు 1-0-0 లు చొప్పున.

తమ్మి శెట్టి వీరన్న,

పశ్చిమగోదావరిజిల్లాబోర్డు మెంబరు.

లిజరు కలము

సుమారు 100 రకములలో
తయారు చేయబడుచున్నది
మీ కు త గ న ది
ఒ క టి గ ల దు
మామూలు 10 ఆర్. నేస్టి 100 పి.
సెల్ఫు-శీలింగు 40 ఎఫ్.
H.P. Co. LONDON

Agents: P. HOLT & Co., Ltd.
P. O. BOX 237 3434
MADRAS.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1927-వ సం॥ ఆగస్టునెల 23 తేదీ మంగళవారము

1. ధాన్యములు.

దనిమాలు బా 1-కి	రు 119 మొదలు	129 మొదలు
బియ్యముబస్తాలు		
కుసుమ తెనాలివి ,, ప 42 కలవి రు	14 00	15 00
లూరివి ,, డిటో	15 80	16 00
బి ,, డిటో	16 40	17 00
రాగులు ర. 164 బస్తా 1-కి	10 80	11 00
నువ్వులు ,,	22 00	25 00

2. ధాన్యముపప్పులు.

కందులు బస్తా 1-కి ర 205	16 00	17 00
నెసగలు ,, డిటో	14 00	14 80
పెసలు ,, డిటో	15 00	18 00
మినుములు ,, డిటో	17 00	19 00
ఉలము ,, ర 195	14 80	14 12 0

3. నూనెవస్తువులు.

నువ్వులనూనె బా 1-కి	158 00	156 00
నెయ్యి మ 1-కి	14 00	25 00
కొండాపురంవేరు నెనగపప్పుబా 1-కి	54 00	56 00
ఇతరప్రదేశము ,,	50 00	52 00
వేరునెనగనూనెగానుగ బా 1-కి రు 110 మిషన్ నూనె	106 00	106 00
ఆముదము బా 1-కి	106 00	107 00

4. చిల్లరవస్తువులు.

చాయవనుపు బా 1-కి	76 00	77 00
కురవనుపు ,,	44 00	48 00
విరపకాయలు(గుంటూరువి) బా 1-కి	105 00	138 00
గుంటూరుపాయకలు నీలిమందు మణుగు 1-కి	రు 40,45	
కాశహస్తీపాయకలు ,,	50,55	
తెల్లము బా 1-కి	40 00	60 00
చింతపండు బా 1-కి	21 00	49 00

5. ఇనుము.

పట్టారకం బా 1-కి	28 00	29 00
చదరం ,,	24 00	29 00
రవుండు ,,	28 00	28 00

6. నూలు.

నెం 20 బెన్ని సింహం యాటి	7 00	
నెం 6 బెన్ని కట్టారి	4 60	
నెం 24 ,, లాకి	6 40	
నెం 60 ,, కారం బెన్ని	9 60	
నెం 20 1/2 భారతలక్ష్మి	7 00	
నెం 12 1/2 సాపురీజీ	5 12	
నెం 20 1/2 కాపురజీ	6 12	
నెం 40 జామ్మరు 11 పా	10 60	
నెం 44 సాండో	5 40	
నెం 4 బెన్ని మసీదు	4 00	

7. దూది.

జోండావెన్సు బారవ 1-కి	రు 400 00	
పల్నాడుదూది ,,	145 00	

8. లోహములు.

నండి 100 కులంకికు	58 40	రు 58 60
బంగారు, కులము 1-కి	21 00	21 30
చవరము 1-కి		18 88
ఇత్తడి బా 1-కి	239 00	242 00
రాగి బా 1-కి	248 00	250 00

కలరామాత్రలు

డబ్బీ 1-కి 12 మాత్రలు. వెల రు. 0-6-0

ఈ కలరామాత్రలు లోపల ఇమిడిన వెంటనే విషపురుగుల జంప ప్రారంభించి వాంతిభేదుల తగ్గించి మూత్రము వెడలించి నాడికి పుష్టికలుగజేయును. తగిలిన వెంటనే మందును తినుట అవశ్యకము. కలరా యున్నచో నీటిని కాచి త్రాగుట యుక్తము.

[అమృతాంజనండిపో, బొంబాయి - మదరాసు]

“బిరాసో” తోటి తోమితే
అన్ని సామానులున్ను అందముగావుండును.

అనేక పిత్తల సామానులను, తోమవలసినదిగా వున్నది. ఆ సామానులను నిన్న
మెరుగుగా వుండినదానికంటె, నేటికి అధికముగా మెరుగుగా వుండవలను; వాటిని
నేటికి మెరుగుగావుండుదానికంటె అధికమెరుగుగా చేపిటికి వుండవలను. “బిరాసో”ను
పూసి, మీరు, పిత్తలసామానులను, సులబముగా అతిక సీగ్రములో సుద్దముచేయ
వచ్చును. “బిరాసో” తోటి తోమితే, అన్ని సామానులున్ను అందముగావుండును.

BRASSO
METAL POLISH

“బిరాసో”

పాలిష్ ని పూయండి.

“బిరాసో” లో మృగము క్రొవ్వు చేరలేదు. చేతితో తాకక చేయబడినది.

మా త్రకోశ వ్యాధులు - ఒక కొత్త చికిత్స

URESOL (యూరిసోల్)

అనుభవమును వాడుటచే తప్పక నిజముగా కుదురును

9 మొదలు 12 కాప్ సల్సు ఉపయోగించిన చాలును

అన్ని చుండల హెతులందు, యితర దుకాణములందు విక్రయమునకు కొరకును

ప్రాప్తికై కావలసినవారు ఈ దిగువ విజ్ఞాపనమును వ్రాయవలెను.

C. T. HARI & CO., 174 BROADWAY MADRAS. 2128

బెజవాడ స్పిన్నింగ్ అండ్ వీవింగ్ మిల్స్, లిమిటెడ్, బెజవాడ.

ఆంధ్ర దేశములో ప్రధానమైన ప్రశస్తమైన సంస్థ - గమనించవలసిన పది ఆదర్శములు

- 1 హిందూదేశపు ప్రతి పరిశ్రమను ఎట్టి యిక్కట్లైనా నడు దొర్చికాపాడుము.
- 2 హిందూదేశమునకు పండిన ప్రతి ఆంతయు ఆవరణను తెరిసికొనుము.
- 3 హిందూదేశమున కంతయు ఎల యున్నప్పుడు తగుగవరకు ప్రతి యెగుమతి వాపివేయుము.
- 4 వస్త్రముల పరిశ్రమలో ఆసాంతము హిందూదేశమునే నియోగింపును.
- 5 కుర్చునర్థముగాని, హిందూదేశపు మిల్లున వస్త్రముగాని కొనుము.
- 6 ప్రస్తుతకాలమానస్థితిలో యంత్రములను త్రోసివేయుకుడు.
- 7 రాజకీయ వ్యాపారములకు ముఖ్యవారము, న్యవసాయము హిందూదేశపు పరిశ్రమలని జ్ఞప్తియుంచుకొనుము.
- 8 ప్రజలవిద్యా సౌఖ్యములకొరకు నీన సాధికభోగములను వదలికొనుము.
- 9 దేశదారిద్ర్యమును నిర్మూలము గావింపుము - నిరుద్యోగమును రూపుమాన్యుము. దేశమున సంపదను వర్జిల్ చేయుము.
- 10 లాభకరమై నేర్పుతో పరిపాలింపబడు హిందూపరిశ్రమలయందభిమానముంచి ద్రవ్యమును వినియోగింపును.

కోరలాంగ్లాతు, డైన, భోవతులు, బొంబాయి వర్తింపులు, దుప్పలు, తుండుగుడ్డులు, ఎగ్గరాలు పరిశీలించబడిన
బలమైన నూలుతో తయారైన నాణ్యమైన వస్త్రములు కడుపరిచమైన ధరింతు అమ్మబడుచున్నవి. విదేశీవస్త్రములు కొని
నవసరింపకరదు.

ఈవిల్లు వస్త్రముల నాణ్యత అనభవమొదనే తెలియను. దేశీయీకరణ ప్రతిహిందూదేశయుడును ముఖ్యముగా ప్రతి
ఆంధ్రుడను దీనిని అభిమానించి వృత్తి తెచ్చుటకు వేసుకొనుచున్నాను.

ఇంకను చాలా వాటాలు అమ్మకము కొనలగియున్నవి. వివరముకోరువారు యాచిరునామాను వ్రాసుకోరెదము.

గూడూరి లక్ష్మణరావు బి యె, మేనేజింగ్ యోజంట్ అండ్ డైరెక్టరు, బెజవాడ.

AMRUTANJAN

BEST INDIAN PAIN BALM

BEST INDIAN PAIN BALM

Price Annas 10 only.

AMRUTANJAN DEPOT.

BOMBAY & MADRAS.

చిలక మర్రి లక్ష్మీనృసింహకవి

షష్టి పూర్తి

(ప్రథమ సంవత్సర భాద్రపదములో (24-9-1927) జరు
గును. వారి గ్రంథములన్నియు 10 సంపుటములు అచ్చునున్నవి
10 సంపుటముల నెల 25 రూపాయలు. చందాధనము అద్యా
న్ముగా సంపాదించెను. ఒకేవారుగ సంపాదించి వారు దరఖాస్తుతో
రు 10 లున్న, విగిలిన రు 15 లు నెల ౧-కి రు 5 చొప్పున
మాడు వాయిదాలుగానున్ను చెల్లించవచ్చును. మనియార్డరులు
ఖర్చును చందాదారులే భరించవలెను. మొదట రిజిస్టరు చేసు
కొనె 500 మంది చందాదారులకు పొంతుఖర్చులు మేమే భరించి
10 సంపుటములు సంపాదించును. కొన్నిప్రతులే అచ్చునున్నవి
గనుక చందాదారులు త్వరపడవలెను. లక్ష్మీనరసింహంగారి
నూతన గ్రంథములు:-

(1) ప్రహ్లాద నాటకము. (2) కర్పూరమంజరి (రెండవ
భాగము) (3) భాగవత కథామంజరి.

దరఖాస్తులు, మనియార్డర్లు వగయిరాలు.

3456

పా॥ గురుమూర్తి,

ఇన్ని సుపేట రాజమండ్రి అని సంపాదించెను

క్రయమునకు సిద్ధముగా నున్నవి

ఆముక్తమాల్యద

విష్ణుచిత్రియమును నామాంతరిమగల ఆముక్తమాల్యదా
(ప్రబంధము అచ్చుపడి విక్రయమునకు సిద్ధముగానున్నది దీనికి
నేరము వేంకటరాయ శాస్త్రిగారిచే వ్రాయబడిన విపులమైన
వ్యాఖ్యగలదు రాయల్ పైజా 900 పుటలు.

నెల రూ-8-0-0 ఇందు బహువిధములు ఛల్పించబడియున్నవి.

మేఘసందేశము

కాళిదాసుని మేఘసందేశము, మృగీనాథ నూరికృత సం
స్కృత వ్యాఖ్యతోను, వేదము వేంకటరాయశాస్త్రి కృతపద
ప్రయోజనవిమర్శనపూర్వకాంధ్రటికతోను కూడియున్నది.

నెల రు. 2-8-0.

అలంకార సారసంగ్రహము

ఇది ఆంధ్రము, సటీకము. పద్యరూపముగా విక్సిం
వివరముగా వేంకటరాయ శాస్త్రిగారి విరచితము.

నెల ౪ జూలు 12.

పైముడును మదరాస్ మల్లికేష్వరభి 4-వ నెంబరు
గృహమును గ్రంథకర్తలన దొరకును. కొలది పుస్తకములే
కలవు. పొన్నేటి ప్రత్యేకము. మా యితరపుస్తకముల బాలితా
తెప్పించుకొనుడు.

రోజాపుష్ప లేహ్యము

మలబద్ధమును హరించుటలో శ్రేష్ఠమయినది- కాల
విరేచనమును చక్కగా గోగించును. రుచికరమయినది- పథ్యము
లేదు. 15 పులి డబ్బి రూ. 0-10-0.

క్షయారిష్ట లేహ్యము

దగ్గు, ఉబ్బుపము, కఫము, అల్ల, మొదలగు శ్వాస
కోశ సంబంధముల వ్యాధులకు హరించి గుండెను బలము నెచ్చు
ను. 15 పులి డబ్బి రూ. 1-0-0

వి. పి. ఖర్చులు, ప్రత్యేకము.

పి. కె. రు. అంకుళ, ఆయుర్వేదపదాంశం, తెరిచి-నెల్లూరుజిల్లా